

ሽግግር፡ ከጋዜጠኝነት ወደ ፖለቲካ ፓርቲ አባልነት

ገጽ 6-7

ሰንደቅ

You can use your
VISA or **MasterCard** or **UnionPay**
 Cards 24x7 on Dashen
 Bank ATMs and
 POS terminals.
 Dashen Bank - The Right Choice for Success!

ሰንደቅ 10ኛ ዓመት ቁጥር 487 ረቡዕ ታህሳስ 29 2007 ዋጋ 7 ብር

“በመጨረሻ ምርጫ፣ ሕዝባዊ እምቢተኝነት ቢፈጠር ተጠያቂው ገዢው ፓርቲ ነው”

አቶ ተክሌ በቀስ /የአንድነት ፓርቲ ተ/ም/ሲቀመንበር/

“የጥፋት መንገድ ‘ለሕዝባዊ እምቢተኝነት’ ሽፋን አይሆንም”

አቶ ረዳኪ ሃበፎም /የኢህአዴግ ፅ/ቤት የህዝብ ግንኙነት ኃላፊ/

በጋዜጣው ሪፖርተር

አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ ባላለፍነው ሳምንት በጽ/ቤቱ ምርጫውን ተከትሎ ሊፈጠሩ ስለሚችሉ ሕዝባዊ እምቢተኝነት ላይ መምከሩን ምንጮች ገለጹ።

በምክረ ሃሳብ ስብሰባ ሁለት የተለያዩ አቋሞች ተራምደዋል። በአመራሩ ወገን ምንም አይነት ሕዝባዊ ፅቢተኝነት ቢፈጠር በበላይነት እኛ መምራት አለብን ሲሉ በሌላ ወገን ደግሞ የምርጫ ፓርቲዎች በመሆናችን ሊነሱ የሚችሉ ማናቸውም ሕዝባዊ

እምቢተኝነትን በእኛ መመራት የለባቸውም ማለታቸውን ምንጮች አረጋግጠዋል።

የፓርቲው ተቋማዊ ምክትል ፕሬዝዳንት አቶ ተክሌ በቀስ በበኩላቸው “ሕዝባዊ እምቢተኝነት” በሚል አጀንዳ አልተወያዩንም ካሉ በኋላ “ኢህአዴግ ግን አብዮት እንዲቀሰቀስ ሌት ተቀን እየሰራ መሆኑን እናውቃለን፤ እናምናለን” ሲሉ ወንጀለኛዎች።

“ሕዝቡን እያገለለ፣ ተቃዋሚ ፓርቲዎችን እያገለለ፣ ሃይማኖታዊ ጥያቄዎችን እያሸ ነው ያለው። ስለዚህ እኛ አንኳን ባንፈልገው፣

ሕዝባዊ እምቢተኝነት አይቀርም። ስለዚህ ይህ ምርጫ ሰላማዊና ፍትሃዊ ካልሆነ ተጠያቂው ገዢው ፓርቲ ነው” ብለዋል።

ገዢው ፓርቲ ሕዝባዊ እምቢተኝነት እንዲፈጠር እየሰራ ነው ለሚሉት ወንጀለኞች ማሳያዎቹ ምንድን ናቸው ተብለው ለቀረበላቸው ጥያቄ ሲመልሱ፣ “ነፃ ሚዲያ ሞቶ ተቀብሯል። ብሎገሮች ታስረው ነው የሚገኙት። የመሬት ፖሊሲ ቀውስ ያስከተለው ችግር የሚታወቅ ነው። ለሃይማኖት ተቋማት ጥያቄ ምላሽ አልተሰጠም። የፖለቲካና የኢኮኖሚ ቀውሶች ሕብረተሰቡን ወደ አላስፈላጊ

ሁኔታዎች እየመሩት ነው። ባለፉት አራት ምርጫዎች የይስመላ ምርጫ ነበሩ። አሁን ግን ህዝቡ የመንግስት ለውጥ ፈልገዋል። ስለዚህም በመጨረሻ ምርጫ ሕዝባዊ እምቢተኝነት ቢፈጠር ተጠያቂው ገዢው ፓርቲ ነው” ሲሉ አቶ ተክሌ ገልፀዋል።

‘ሕዝባዊ እምቢተኝነት’ የምትሉት በከሰት እንዴት ለማስተናገድ ተዘጋጅታችኋል ለማለው ጥያቄም ሲመልሱ፣ “ጊዜው ሲደረስ የሚታይ እንጂ አሁን ላይ ሆነን የምንለው ነገር የለም” ብለዋል።

የኢህአዴግ ፅ/ቤት የህዝብ ግንኙነት ኃላፊ አቶ ረዳኪ ሃበፎም

ለተሰነዘረው ክስ በሰጡት ምላሽ፣ “መጀመር ለሚፈልጉት የጥፋት መንገድ ‘ለሕዝባዊ እምቢተኝነት’ ሽፋን አይሆንም። ከወዲሁ ሕገወጥነት የሚያበረታቱ እንቅስቃሴዎችን ለመጀመር መታሰብ በኋላ ላይ የሚያስከፍለው ዋጋ ከባድ ነው የሚሆነው” ብለዋል።

አያይዘውም ፣ ኢህአዴግ ከሕዝቡ ውስጥ የበቀለ ድርጅት እንጂ ከየትም የመጣ አይደለም። ሕዝብ ምን ማለት እንደሆነ ጠንቅቆ ይረዳል። ሕዝብን የሚያርቅበት አንዳችም ምክንያት የለም። ከሰላማዊና ሕጋዊ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ጋርም የጋራ የስምምነት

ገጽ 17

ምርጫ ቦርድ በአንድነት ፓርቲ ውስጥ የተፈጠረውን አለመግባባት ለማስታረቅ ያደረገው መከራ ሳይሳካ ቀረ

በፋኑኤል ክንፋ

በምርጫ ቦርድ ሰብሳቢ በፕሮፌሰር መርጋ በቃና አወያይነት በአዲሱ የአንድነት አመራር እና መርህ ይከበር በሚል ጥያቄ ባነሱ ወገኖች መካከል ሰኞ ታህሳስ 27 ቀን 2007 ዓ.ም የተካሄደው ስብሰባ ያለውጤት ተቀባይ። ምርጫ ቦርድ ማክሰኞ ታህሳስ 28 ቀን 2007 ዓ.ም በአዲሱ የአንድነት ፓርቲ ሕጋዊነት ላይ ውሳኔ ያሳልፋል ተብሎ ይጠበቃል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ የአንድነት አዲሱን አመራር እና መርህ ይከበር በማለት ጥያቄ እያቀረቡ ያሉ ወገኖችን ሰኞ ዕለት ስብሰባ ጠርቶ ችግሮቹ እንዲፈቱ ለማድረግ መከራ በይደርግም ስብሰባው ያለውጤት ተቀባይ።

መርህ ይከበር ከሚለው ወገን በውይይቱ የተሳተፉት የአንድነት ፓርቲ የምስራቅ ኢትዮጵያ ቀጠና ኃላፊ መሆናቸውን የሚገልጹት አቶ አየለ ደስታ ለሰንደቅ ጋዜጣ እንደገለጹት፣ በሕገወጥ መንገድ ስልጣን የያዘው አመራር ከበጎቱ የበለጠ ሕገወጥ ሆኖ በመቅረቡ “አንድነት

የጋዜጠኞችና ጠማሪዎች ክስ እንዲሻሻል ፍ/ቤት በደጋግሞ ትዕዛዝ ሰጠ

ገጽ 16

የቤተ ክርስቲያን የገቢ ማስገኛ ተቋማት ኪራይ የግለሰቦች መጠቀሚያ መሽናቸው ተጠቆመ

ሀብትና ጥቅሚያ የሚያስጠብቅ የኪራይ ተመን ፖሊሲ የሚወጣበት ጥናት ተጀምሯል

የጥቂት አደባቢት ሐሳቦችና ጥቅሞች እንቅስቃሴ ጥናቱን እንዳያካላሽው ተሰግኗል

የአቆች የመኪና ስልጣት የመሰኛች ከሰላና ሰብልክነት በር የሚከፍት ነው ተብሏል

ገጽ 17

ሕግ...13
 ሲኮሎሎጂ...8
 መዝናኛ...10
 የኔ ሃሳብ...18

ገጽ 16

ገጽ 16

ገጽ 17

ለቀጣዩ ምርጫ ሠላማዊነት ሁሉም ወገን የድርሻውን ይወጣ

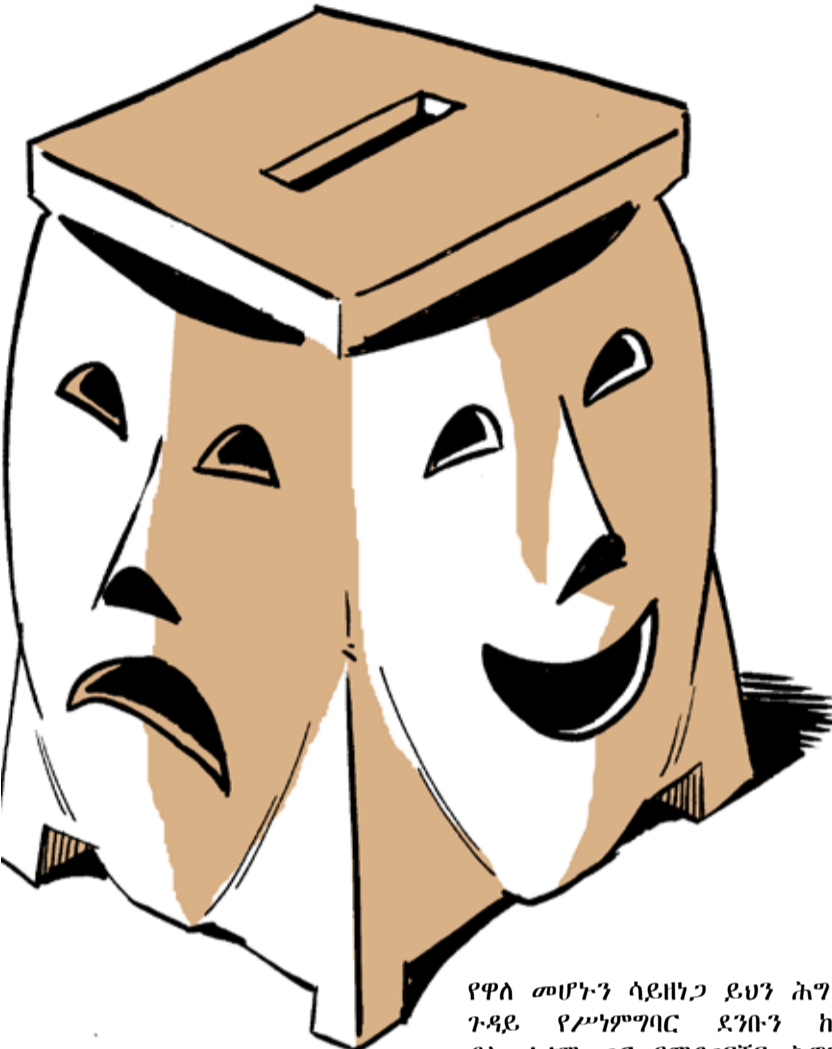
በግንቦት ወር የሚካሄደው ሀገር አቀፍ ምርጫን የአውሮፓ ህብረት እንደማይታዘብ ይፋ ማድረግ የሚታወቅ ነው። ጠ/ሚኒስትር ኃይለማርያም ደሳለኝ ይህንን በተመለከተ በቅርቡ በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ ተጠይቀው ጉዳዩን የፓርቲዎቹ መሆኑን በመጠቀም መተማመኑ ካለ ብዙም አሳሳቢ እንደማይሆን ተናግረዋል። በአሁኑ ወቅት በምርጫ ሒደት እየታየ ያለው ሁኔታ ግን መተማመንን መግባባትና የተከተለ አይመስልም።

መድረክ በቅርቡ የተካሄደው የሕዝብ ታዛቢ ምርጫ ኢ-ፍትሐዊ በሆነ መንገድ መከናወኑን በመጥቀስ በድጋሚ እንዲካሄድ ሰሞኑን ጠይቋል። አንድነት ፣ ሰማያዊ እና መከላከያ የተባሉ ፓርቲዎች በተናጠል የህዝብ ታዛቢዎች ምርጫ በትክክል አልተካሄደም በሚል ቅሬታቸውን በተለያዩ መንገዶች ገልጸዋል።

በተጨማሪም የፖለቲካ ፓርቲዎች የፋይናንስ ክፍፍል ቀመርን አስመልክቶ ምርጫ ቦርድ የጠራው ስብሰባ ብዙ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ላይ ቅሬታን አስከትሏል። እነዚህ ሁኔታዎች በምርጫው ሒደትና ተአማኒነት ላይ የራሳቸውን አሰታዊ ድርሻ እንዳያበረክቱ ሁሉም ወገን የራሱን ኃላፊነት ጥንቃቄና ኃላፊነት በተሞላው መንገድ ሊወጣ ይገባል።

ምርጫ ቦርድ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠው ድጋፍ የሚከፋፈልበትን ቀመር የማውጣት ሥልጣን በእጁ ስለሆነ ክፍፍሉ ፍትሐዊና ከአድልኦ የጸዳ እንዲሆን የማድረግ ኃላፊነቱን በአግባቡ ሊወጣ ይገባል። ቦርዱ የሀገሪቱን ወቅታዊ የፖለቲካ ፓርቲዎች ሁኔታ ከግምት ውስጥ በማስገባት ሁሉንም ተጠቃሚ በሚያደርግ መልክ ረቂቅ ቀመሩን ያሻሽላል ተብሎም ይጠበቃል። ፓርቲዎች በሕዝብ ታዛቢዎች ዕጩዎች ምርጫ ጋር ተያይዞ የሚያነሱትን ቅሬታ በአግባቡ መርምሮ ከፓርቲዎቹ ጋር መግባባት ላይ መድረስ የሚችልበትን መንገድም ሊፈልግ ይገባል።

ገዢው ፓርቲ ኢህአዴግም የሥነምግባር ሕገ አዋጅ ሆኖ ጸድቆ በሥራ ላይ

የዋለ መሆኑን ሳይዘነጋ ይህን ሕግ የማክበር ጉዳይ የሥነምግባር ደንቡን ከመፈረምና ያለመፈረም ጋር የማይገናኝና ሕግን ማክበር የሁሉም ወገን ግዴታ መሆኑን ተረድቶ ለውይይትና ለድርድር በሩን ሊከፍትና የአናሳ ቡድን ድምጻችን ሊሰማ ይገባል። ተቃዋሚ ፓርቲዎችም ችግሮች በሠላማዊ አግባብ ለመፍታት በሰከና በሰለጠነ መንገድ መንቀሳቀስ ከቻሉ አለመግባባቶች፣ አለመተማመኖች እየጠበቁና እየተፈቱ የሚመጡበት ዕድል ይኖራል።

ቁጥሮች

200ኪህ

ሜትሪክ ቶን
በ2007 ዓ.ም ግዢ የተፈፀመበት ስንዴ መጠን፣

80ኪህ

ሜትሪክ ቶን
ከተገዛው ስንዴ እስከ አሁን ወደ ሀገር ውስጥ የገባው መጠን

267

ዶላር

በአሁኑ ወቅት ያለው የአንድ ሜትሪክ ቶን ስንዴ ዋጋ፣

ምንጭ የመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ ኤጀንሲ

መልዕክቶች

የስብሰባ እና የስልጠና ሀገር

የመንግሥት ሠራተኞች በተለያዩ ምክንያቶች ወደ ክልል ከተሞች ጭምር በማምራት በስልጠና ተወጥረው ነው የከረሙት። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ደግሞ በየመስሪያ ቤቱ ሲከድ በቢሮው ውስጥ የሚገኙት ፀሐፊዎች ብቻ ናቸው። እነዚህ ፀሐፊዎች ልክ በኮምፒውተር እንደተገጠመ ድምፅ ስብሰባ ላይ ናቸው እያሉ የመጣውን ሁሉ ገና ከበር ይመልሳሉ። የአለቆች እና ኃላፊዎች ስብሰባ ሲገርመን ደግሞ ሰሞኑን ሰራተኞች በአጠቃላይ ስብሰባ ላይ ናቸው እየተባሉ ነው። መስብሰቡ ባልከፋ ነገር ግን ሰራተኛው ሁሉ ሳምንቱን ሙሉ ሲሰበሰብ የቢሮውን ስራ ማን ይሰራል? እያንዳንዳችን በየመስሪያ ቤታችን አንድ ቀን ላልሞላ ጊዜ ስብሰባ ላይ ቆይተን ስንመልስ ስንት ነገር ነው የሚስተንገልብን? ስንት ለነገ ሲነጋ ይጠብቀናል? ለነገሩ እነዚህ ሰዎች ስራ ተሰራ አልተሰራ የሚያስጨንቃቸው አይመስለንም። በየሴክተሩ አፈፃፀማቸውን ሪፖርት ሊያደርጉ 34 በመቶ፣ 45 በመቶ፣ ከ50 በመቶ በላይ እንደሆነ ይነግሩናል። እኛም እንሰማቸዋለን። በየጊዜው እናሻሽላለን ይሉናል። እኛም እንጠብቃቸዋለን። አሁን ግን ተስፋ ቆርጠን መቀመጥ ሳይኖርብን አይቀርም። ሀገር በስብሰባ እና በስልጠና አይገነባም። በስብሰባም ሀገር አይመራም። ጎበዝ ስብሰባ ለመፍትሄ ሊሆን እንጂ ትርፍ ስራ መፍታት ብቻ ነው።

በስልክ የተሰጠ አስተያየት

ጉዳዩ ጊዜ የሚሰጥ አይደለም

ከዚህ ቀደም ጀምሮ ኮንዶሚኒየም ህንጻው ዘመመብን እያሉ በርካቶች ጩኸታቸውን ሲያሰሙ ጉድ ብለን ነበር። አሁን ደግሞ ገርጂ ቁጥር አንድ ኮንዶሚኒየም በነዋሪዎች ግድግዳው በላያቸው ላይ እንደወረቀት እየተሰነጠቀ መሆኑን በጋዜጣችሁ አስነበባችሁን። ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላት ደግሞ የችግሩ ተጠያቂ እኩል ነው እያሉ አንዱ ወደ ሌላው ከማንከባለል ውጭ የነዋሪዎችን ችግር ከቁም ነገርም አልቆጠሩትም። አርባ አባጣሪ ማለት በእያንዳንዱ ቤት ውስጥ ምን ያህሉ ሰው እንዳለ መገመት ይቻላል። እነዚህ ሰዎች መሸቶ እስከሚነጋ ምን ሊፈጠር እንደሚችል አያውቁም። ለሰዎቹ ፈጣን መፍትሔ ከመስጠት ይልቅ ሁሉም አራሱን ነፃ ለማውጣት ሲሯሯጥ ነው እየተመለከትን ያለነው። ነገር ግን ጉዳዩ የመወንጀያ ጊዜ የሚሰጥ አይደለም። ነዋሪዎቹም ቢሆኑ አደጋ ከመድረሱ በፊት ህንፃውን ለቀው ወጥተው በድንኳንም ቢሆን መጠለል አለባቸው። ከመሞት መሰንበት ይሻላልና እንደአብዛኞቹ ሰዎች ያው ሽራ ወጥረው መቀመጥ እና የሚሆነውን መጠባበቅ ነው ያለባቸው። ኢትዮጵያዊ የሆነ ሁሉ እነዚህን ሰዎች ሊታደጋቸው ይገባል። ከጀምሮ ኮንዶሚኒየም ትምህርት ያልወሰደው መንግሥት አሁን ግን ለስራው ትኩረት ሊሰጥ ይገባል ባይ ነን።

አስቴር - ከገርጂ

“ሰንደቅ” ጋዜጣ በሰንደቅ የሕትመትና የማስታወቂያ አገልግሎት ኃ/የተ/የግ/ማኅበር በንግድ ሚኒስቴር በንግድ ሥራ ፈቃድ ቁጥር 14/673/7498/2004፣ በብርድካስት ባለሥልጣን የምዝገባ ቁጥር 38/2001 የተመዘገበ ሳምንታዊ ጋዜጣ ነው

<p>ዋና አዘጋጅ ፍሬው አበበ ቁርቆስ ክፍለ ከተማ ወረዳ 10 የቤት ቁጥር 12/201 0911 61 79 35 abebeferew@gmail.com</p>	<p>ም/ዋና አዘጋጅ ፋኑኤል ክንፉ 0911 865119 Kinifu2006@yahoo.com</p>	<p>አዘጋጅ ፀጋው መላኩ ክፍተኛ ሪፖርተር አሸናፊ ደምሴ መስከረም አያሌው</p>	<p>ግራፊክ ኤዲተር ነብዩ መሥፍን 0911 18 09 33 nebiyou1st@yahoo.com</p>	<p>ኮምፒዩተር ጽሁፍ አለምነሽ ታክለ ሰብሰውንጌል ንጉሴ ምናለሽዎ ተ/አረጋይ ህትመት ክትትልና ስርጭት በዛብህ ተክሉ 0911 41 68 00</p>	<p>ማስታወቂያ ሽያጭ ባይላዎን ወርቁ bayleyworku@gmail.com 0921 56 95 03 0912 95 67 95</p>	<p>አታሚ፣ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት አድራሻ፣ አራዳ ክፍለ ከተማ ቀበሌ 07 የቤት ቁጥር 984</p>
--	--	--	--	---	---	--

በፋይናንስ ክፍፍል ረቂቅ ቀመር ተቃዋሚዎች ቅሬታ አላቸው

በጋዜጣው ሪፖርት

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የፋይናንስ ድጋፍን አስመልክቶ በተዘጋጀው ረቂቅ የክፍፍል ቀመር ላይ ከሀገር አቀፍና ክልላዊ የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር ታህሳስ 22 ቀን 2007 ዓ.ም በግዮን ሆቴል ያካሄደው የጋራ ምክክር መድረክ ተቃውሞ ገጥሞታል። ቦርዱ አስተያየቱን እንደሚያየው ቃል ገብቷል።

በስብሰባው ላይ የተገኙ የፖለቲካ ፓርቲዎች ሁሉም ሊባል በሚችል መልኩ የተቃወሙት የገንዘብ ክፍፍል ቀመር ገዥውን ፓርቲ ኢህአዴግን ይበልጥ ተጠቃሚ ለማድረግ ያለመ ነው በሚል ነው። ቦርዱ ባቀረበው ረቂቅ ቀመር መሰረት ከጠቅላላ በጀት ለዕጩዎች 25 በመቶ፣ ለሁሉም 10 በመቶ፣ ለሴቶች 10 በመቶ፣ ለፓርላማ ወንበር 55 በመቶ እንዲከፈል የተያዘ ነው። ይህ ቀመር የ2002 ምርጫ ኢህአዴግና አጋሮቹ የፓርላማውን ወንበር 99 ነጥብ 6 በመቶ የያዙበት ሁኔታ በመኖሩ፣ በክልሎችም መቶ በመቶ በኢህአዴግ በመያዙ እንዲሁም ገዥው ፓርቲ ኢህአዴግ በ547ቱም መቀመጫዎች እጩዎችን ማቅረብ ስለሚችል ቀሪውንም ገንዘብ ጠቅልሎ ይወስደዋል ከሚል ሥጋት ጀምሮ ረቂቁ ኢህአዴግን ለመጥቀም የተቀመጠ ነው እስከሚሉ የቅሬታ አስተያየቶች ተስተናግደዋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ በ2007 ዓ.ም ለሚከላከል አምስተኛ ዙር ጠቅላላ ምርጫ ላይ ለመወዳደር የመወዳደሪያ ምልክቶቻቸውን የወሰዱ ፓርቲዎች ብቻ የተሳተፉት ይኸው የምክክር መድረክ ላይ አብዛኛዎቹ ተቃዋሚ ፓርቲዎች የክፍፍል ቀመር እንዲስተካከል በግልጽ ጥያቄ አቅርበዋል።

ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠው ድጋፍ የሚከፈልበትን አሰራር ለመደንገግ የወጣው ደንብ ቁጥር 5/2001 መንግሥት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የፋይናንስ ድጋፍ የሚከፈልበትን መስፈርት ወይም ቀመር እንዲሁም ጥቅም ላይ ስለሚውልበትና ስለሚተዳደርበት ሁኔታ ግልፅ አሠራር በመዘርጋት የፖለቲካ ፓርቲዎች ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ በኩላቸውን ሚና እንዲጫወቱ ማስቻል እንደሆነ ይጠቅሳል።

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ላይ በግልጽ እንደተደነገገው መንግስት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠው ማንኛውም ድጋፍ በፍትሐዊነትና ያለአድልኦ መፈጸም እንዳለበት ቢደነግግም ይህ ግን በተግባር ሊፈጸም እንዳልቻለ ያነጋገርናቸው የፖለቲካ ፓርቲ አመራሮች ይገልጻሉ።

በመመሪያው አንቀጽ 15 ለምርጫ ተግባር የሚውል የፋይናንስ ድጋፍ ስለሚሰጥበት መስፈርት ይናገራል። በምርጫ ወቅት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ የፋይናንስ ድጋፍ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለውድድር ባቀረቡት የዕጩ እና የሴት ዕጩ ብዛት የሚሰላ መሆኑን አመልክቷል። ይህም ቀመር ቦርዱ እያዘጋጀ እንደሚቀርብና ለፖለቲካ ፓርቲዎች አስተያየት እንዲሰጡበት ካደረገ በኋላ ወደተግባር እንደሚገባ መመሪያ ላይ ተመልክቷል።

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ አቶ ጥላሁን እንደገኘው ስለጉዳዩ ከሰንደቅ ጋዜጣ ተጠይቀው በስብሰባው ላይ በአካል ያልተገኙ መሆኑን ነገርግን መድረክን ወክሎ ከተገኙ ሰዎች ባገኙት መረጃ መሠረት ቀመር አድሎአዊና ሕገወጥ መሆኑን አስረድተዋል። በደንብ ቁጥር 5/2001 መሠረት ያልተከናወነና ሆን ተብሎ ገዥውን ፓርቲ ለመጥቀም የተቀመረ በመሆኑ መድረክ እንደማይቀበለው አስታውቀዋል። ቀመር በየዓመቱ ለፓርቲዎች የሥራ ማስኬጃ ከሚደረገው ቀመር ጋር ተመሳሳይ ሆኖ መቅረቡን ነገርግን በደንብ መሠረት በዕጩዎችና በሴት ዕጩዎች ብዛት ብቻ መከናወን እንደነበረበት አስረድተዋል።

አንድነት ለፍትሕና ለዲሞክራሲ ፓርቲ ከስብሰባው በኋላ በድረገጹ በለቀቀው

ተቃዋሚዎች ጋር

መረጃ መሰረት በቦርዱ ቀመር አለመስማማቱን ገልጿል።

አንድነትን በመወከል ስብሰባው ላይ የተሳተፉት የአንድነት ተወካይ አቶ ዳንኤል ተፈራ፣ በበኩላቸው በተለይም ፓርላማና የክልል ምክር ቤት ባለ መቀመጫ በሚል የተመደበውን ገንዘብ በኢህአዴግ ለማስረከብ መዘጋጀቱ ተቀባይነት እንደሌለውና እንደገና ራሱን እንዲፈትሽ መጠየቁን ገልፀዋል።

ቦርዱ ቀመሩን የሰራሁት ከ111 ሀገሮች ተሞክሮ ወስጆ ነው ቢልም፣ ተሳታፊዎቹ የሌሎች ሀገሮች ተሞክሮ እና የኢትዮጵያ ተሞክሮ የሚለያይ ብቻ ሳይሆን ኢትዮጵያ ውስጥ ያለው ገዥ ፓርቲ ለዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ የማይጨነቅ፣ ተቃዋሚዎችን ለማጥፋት የሚሰራና የይስሙላ ምርጫ የሚያደርግ በመሆኑ ለንፅፅር የሚቀርብ አይደለም። ስለዚህ ከኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ ተነስተን ቀመሩን እናውጣ በማለት ምርጫ ቦርድ ያቀረበው የፋይናንስ ክፍፍል ቀመር ውድቅ መደረጉን አስታውሰዋል።

በምርጫ ቦርድ የቀረበውን የፋይናንስ ድጋፍ ክፍፍል ተገቢ ነው የሚል ድጋፍ

የሰጠው የኢህአዴግ ተወካይ ብቻ ሲሆን ሌሎች ተሳታፊዎች ተቃውሞ በማሰማትና ቀመሩን ባለመቀበል ኢህአዴግ ብቻውን የቆመበት ስብሰባ ነበር ሲል የአንድነት ፓርቲ ተወካይ አቶ ዳንኤል ተፈራ መናገራቸውን አካሏል።

ሰማያዊ ፓርቲ በበኩሉ የክፍፍል ቀመር ኢፍትሐዊነት በመሰላጨት ተወካዩ ስብሰባውን ጥለው እስከመውጣት መድረሳቸውን ይፋ አድርጓል።

ምርጫ ቦርድ ለቀጣዩ ምርጫ የገንዘብ ክፍፍል ቀመር ላይ ለመወያየት በጠራው ስብሰባ ሰማያዊ ፓርቲ ከገንዘብ ክፍፍል ቀመር በፊት ምርጫው ፍትሐዊና ነጻ ለማድረግ መወያየት እንደሚቀደም ማሳሰቡን ፓርቲውን ወክሎ በስብሰባው የተገኘው አቶ ጌታነህ ባልቻ ለፓርቲው ልሳን ተናግረዋል።

ሰማያዊ ፓርቲን ጨምሮ ትብብርን የመሠረቱት ፓርቲዎች ምርጫው ፍትሐዊ እንዲሆን የበኩላቸውን ትግል እያደረጉ እንደሆነ ያስታወሰው አቶ ጌታነህ፣ ታህሳስ 12/2007 ዓ.ም የህዝብ ታዛቢዎችን ለመምረጥ በተደረገው ሂደት የተመረጡት የኢህአዴግ አባላት መሆናቸው፣ ከተመረጡት መካከል የሞቱ ሰዎች

ስምም መካተቱ፣ እንዲሁም በህመምና በተለያዩ ምክንያቶች ለመታዘብ የማይችሉ የሚገኙበት መሆኑ፣ የአውሮፓ ህብረትና ሌሎች በዓለም አቀፍ ደረጃ ለመታዘብ ልምድ ያላቸው ተቋማት ራሳቸውን ማግለላቸው ምርጫው ከአሁኑ ፍትሐዊ እንዳልሆነ እንደሚያሳይና ከገንዘብ ክፍፍሉ በፊት ምርጫውን ፍትሐዊ ለማድረግ መወያየት እንደሚገባ አሳስቧል።

ምርጫ ቦርድ ባቀረበው የገንዘብ ክፍፍል ቀመር መሰረት 10 በመቶ ለሴቶች፣ 10 በመቶ ለሁሉም ፓርቲዎች እኩል፣ 25 በመቶ ፓርቲዎች በሚያቀርቡት እጩ፣ 55 በፓርላማና በክልል ምክር ቤት ባላቸው መቀመጫ እንደሚያከፋፍል የተቀመጠ ሲሆን ይህም 99.6 በመቶ ፓርላማ እንዲሁም የክልል ምክርቤትን የተቀጣጠረው፣ ከዚህም በተጨማሪ 547 ተወዳዳሪዎችን ለሚያቀርበው ኢህአዴግ የሚጠቅም ነው በሚል ተቃውሞ ገጥሞታል።

የቅንጅት ሊቀመንበር አቶ አየለ ጫሚሶ በበኩላቸው ቦርዱ ጊዜውን ጠብቆ የፋይናንስ ድልድል የሚከናወኑበትን ቀመር ማቅረብና ማወያየቱ የሚያገኙ መሆኑን በመጥቀስ በረቂቁ ውስጥ አለ ያሉትን ጉድለቶች አስቀምጠዋል። ፓርቲያቸው በፓርላማ ወንበር 55 በመቶ እንዲከፈል የተቀመጠው ቀመር ይበዛል ብሎ እንደሚያስብና ይህ ቀመር ወደ 45 በመቶ ዝቅ ብሎ ለሴቶች የተያዘው 10 በመቶ ወደ 15 በመቶ፣ ለዕጩዎች የተያዘው 25 በመቶ ወደ 30 በመቶ ከፍ እንዲል አስተያየት ማቅረቡን ተናግረዋል። ምርጫ ቦርድ ይህንን ቀመር ሲሰራ የደቡብ አፍሪካን ልምድ መመልከቱንና በደቡብ አፍሪካ ለፓርላማ ወንበር 90 በመቶ ቀመር መኖሩን መናገሩን ያስታወሱት አቶ አየለ ነገርግን በደቡብ አፍሪካ ተመጣጣኝ ውክልና በፓርላማ ውስጥ በመኖሩ ብዙ ተቃዋሚዎች ወንበር እንደሚያገኙ፣ በአንጻሩ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚተገበረው የአብላጫ ድምጽ አሠራር በመሆኑ 99 በመቶ በላይ የፓርላማ ወንበር በገዥው ፓርቲ መያዙን በማስታወስ ንጽጽሩ ተገቢ አለመሆኑን ጠቁመዋል።

ምርጫ ቦርድ በድረገጹ እንዳሰረዘው ምንም እንኳን ቀመሩን እንዲወስን ሥልጣን የተሰጠው ቢሆንም ፓርቲዎቹ እንዲወያዩበት እያደረገን ያለው ዲሞክራሲያዊ ሥርዓቱ እንዲጎለብትና አሳታፊ እንዲሆን ነው ያሉት በሚኒስትር ማዕረግ የቦርዱ ስብሰባ ፕሮፌሰር መርጋ በቃና ቦርዱ ከፓርቲዎቹ ያገኛቸውን ሃሳቦች በመጠቀም በቅርቡ ወሳኔውን እንደሚያሳወቅ ገልጸዋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠውን ድጋፍ የሚከፈልበትን አሠራር ለመደንገግ የወጣ ደንብ ቁጥር 5/2001 የፋይናንስ ድጋፍ የሚሰጥበት መስፈርትን በግልጽ ደንግጓል። አንቀጽ 15 ለምርጫ ተግባር የሚውል የፋይናንስ ድጋፍ ስለሚሰጥበት መስፈርት

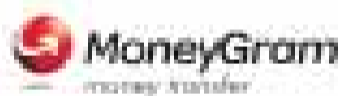
1. በምዝገባ አዋጁ አንቀጽ 45 መሠረት በምርጫ ወቅት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ የፋይናንስ ድጋፍ ፣
  - ሀ. ለፌዴራል ምክርቤት ምርጫ ሲሆን የፖለቲካ ፓርቲው ቀደም ሲል በተካሄደ ምርጫ በፌዴራል ምክርቤት ባለው መቀመጫ ብዛት ወይም
  - ለ. ለክልል ምክርቤት ምርጫ ሲሆን የፖለቲካ ፓርቲው ቀደም ሲል በተካሄደ ምርጫ በክልል ምክርቤት ባለው መቀመጫ ብዛት መሠረት ይሆናል።
2. የንፅፅር አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም በምርጫ ወቅት የሚሰጥ የመንግስት የፋይናንስ ድጋፍ በሚከተሉት መስፈርቶች የሚከፈል ይሆናል።
  - ሀ. የፖለቲካ ፓርቲው ለውድድር ባቀረበው የእጩ ብዛት እና
  - ለ. የፖለቲካ ፓርቲው ለውድድር ባቀረበው የሴት ዕጩ ብዛት
3. መንግሥት ለምርጫ ተግባር ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠው የፋይናንስ ድጋፍ በየጊዜው ቦርዱ እያዘጋጀ በሚያቀርበው ቀመር መሠረት ይመራል። ቦርዱ ያዘጋጀው ቀመር ለፖለቲካ ፓርቲዎች ያሳውቃል፣ አስተያየት እንዲሰጡበት ያደርጋል።

ቅዱስ ጊዮርጊስ ድሬፍት
 St. George Beer
መልካም የገና በዓል
 ቅዱስ ጊዮርጊስ ድሬ
 St. George Beer
 PREMIUM LAGER BEER
 ከሥራ በኋላ...
 18+ ከ18 ዓመት በታች ለሆኑ የተከለከለ

የዳሽን ባንክ አ.ማ ለመላው የክርስትና እምነት ተከታዮች መልካም የገና በዓል እንዲሆንላችሁ ከወዲሁ እየተመኘ በዓሉን ምክንያት በማድረግ ከየትኛውም የዓለም ክፍል

ዓለም አቀፍ ገንዘብ አስተላላፊ ድርጅቶች በኩል ከወዳጅ ዘመድ የተላኩ ገንዘብ በአደራ ተቀብሎ በሁሉም አካባቢ ባንኮቹ እና የውጭ ምንዛሪ ቢሮዎቹ ከልዩ መስተንግዶ ጋር ይጠብቅዎታል።

ፈጥነው ይምጡ . . .

በእርግጥም በአገልግሎታችን ረክተው ፈጥነው ይመለሳሉ!

መልካም የገና በዓል!

ስልክ (+251) 011 466 1380 ፋክስ (+251) 011 465 3037 dashen.bank@ethionet.et
www.dashenbanksc.com

አግግር፡ ከጋዜጠኝነት ወደ

በፋንሼል ክንፍ

አቶ አናኒያ ሶሪ በዓለም ዓቀፍ ግንኙነትና በግሎባል ጥናት የመጀመሪያ ዲግሪ አሰው። በጋዜጠኝነት ከሦስት ዓመታት ያሳነስ አገልግሎቱ። በአሁኑ ወቅት አንድነት ስፍትሕና ሰዴሞክራሲ ፓርቲን በይፋ በመቀሳቀስ አየተንቀሳቀሰ ይገኛል።

“የመንግሥት ጫና ወደ ፖለቲካው እንድንገባ ግፊት ፈጥሮብኛል”

አቶ አናኒያ ሶሪ

ሰንደቅ፡- ከጋዜጠኝነት መቶ ወደ መቶ ሰዓት ፖለቲካኝነት ያደረገው ስግግር መነሻው ምንድን ነው?

አቶ አናኒያ፡- በጋዜጠኝነት ውስጥ በቆየንበት ወቅት ከመንግሥት ብዙ ጫናዎች ይደርሱብን ነበር። በርካታ ጋዜጠኞችም ከሙያው እንዲወጡ ተደርገዋል። እንዲሁም ተሰደዋል። እኔም ላይ የደረሰው ከዚህ የተለየ አይደለም። ስለዚህ እኔም በግሌ ካጋጠመኝ ተነስቼ ለምን የጋዜጠኛው መብት ይካል? የጋዜጠኛው መብት ሊከበር ይገባል፤ ወደሚል አተካራ ውስጥ መግባቱ ቀጣይ ሂደት ነው የሚሆነው። የጋዜጠኛውን መብት ለማስከበር በምታደርገው እንቅስቃሴ አውቶማቲካል መብት ወደማስከበር እንቅስቃሴ ትገባለህ። ይህ ሲሆን ከጋዜጠኝነትም ከፍተኛ የአክቲቪስት እንቅስቃሴ ውስጥ ትገባለህ። በዚህም ሳትገደብ ለሌላው መብት ትቆማለህ። በአጭሩ የጋዜጠኛው መብት አለመከበር እና የመንግሥት ጫና መበርታቱን ተከትሎ ወደ ፖለቲካው ዓለም እንድቀላቀል ግፊት ፈጥሮብኛል።

ሰንደቅ፡- ፖለቲካና ጋዜጠኝነትን ቀላቅሎት ደርሞ ቢሆን የፖለቲካ ዓላማ ነበራቸው የሚሉ ወገኖች አሉ። በዚህ ነጥብ ላይ ምን አስተያየት

አለህ?

አቶ አናኒያ፡- እዚህ ላይ ላጠራ የምፈለገው መሰረታዊ ነጥብ ፖለቲካ በየትኛውም ቦታና ስፍራ ይገኛል። ማንም ሰው ፖለቲካዊ ፍጡር ነው። ይህ ዕውቀት በጣም የቆየ፤ እነአርስቶትልም ያረጋገጡት ነው። ስለዚህም አዲስ ነገር አይደለም፤ ፖለቲካ የትም ስፍራ አለ። ዋናው ነገር መሆን ያለበት ያነገብከው ግብ አብዛኛውን ሕዝብ ሊጠቅም እና ሊያሳትፍ የሚችል ነው? ወይንስ ጥቂቶችን የሚጠቅም ነው? የሚለው ነው መታየት ያለበት የሚመስለኝ።

ሰንደቅ፡- ብዙ የፖለቲካ ፓርቲዎች አንዳቸው ይታወቃል። አሁን አጥቆሞባቸው የምትሰጡ መብት ለማሳካት፤ ከሌሎች ፓርቲዎች አንድነት ለምን ምርጫዎ አደረጉ?

አቶ አናኒያ፡- አንድነት ልመርጥ የቻልኩበት ምክንያት ወጣት እና ብሩህ ተስፋን የሰነቁ ራዕይ ያላቸው አዳዲስ መሪዎች በመምጣታቸው ነው። በእነሱ ላይ እምነትም እንድናገኝ ስለደረግኝም ነው። በአንድነት የበሬት አሰላለፍ ቢሆን ኖሮ ወደ አንድነት የማልመጣበት ሰፊ አጋጣሚዎች ነበሩ። ነገር ግን በአንድነት ውስጥ

በተደረገ የአመራር ሽግግር አዲስ ኃይሎች መምጣታቸውን ተከትሎ ተስፋ እንዲታየኝ ሆኗል። ሙሉ እምነትም ጥያለሁ። እኔም የበኩሉን አስተዋጾ አደርጋለሁ።

ሰንደቅ፡- የዓለም ዓቀፍ ግንኙነትና የግሎባል ጥናት ባለሙያ ከመሆንዎ አንጻር፤ አንድነት የሚከተለው የፖለቲካ ስነምግባር አንድ ያሳየውን ችግሮች ይቀርፋል የሚል እምነት አለዎት?

አቶ አናኒያ፡- በዋናነት የዚህች ሀገር ችግር የሚመነጨው ከአፈናና ከአምባገነንነት ነው። ድህነትም፤ ስራ አጥነትም፤ የዕምነት ነፃነት መታጣትም፤ የተለያዩ የሙያ ማህበራት መዳከም፤ የተቋማት ህልውና አለመኖር፤ እያንዳንዱ የሚመነጨው ከአፈና ነው። ስለዚህም አብዮታዊ ዲሞክራሲ መሰረታዊ ፍልስፍናው የአፈና ፍልስፍና ነው። ጥቂቶች በሕዝብ ስም የሚነግዱበት ነው። ጥቂት አፈቀላጠዎችን በተደላደለ ሁኔታ የሚያስቀምጥ ሰርዓት ነው። ስለዚህም ይህን ሂደት መቀልበስ ነው ዋናው ነጥብ ያለው። በተራቀቁ ርዕዮተዓለሞች ልባስ ሳናሳብሰው በተራቀቁ የሙያ ቃላቶች ሳናጅበው፤ ኢሕአዴግ አፈናን ይወክላል። አንድነት ነፃነትን

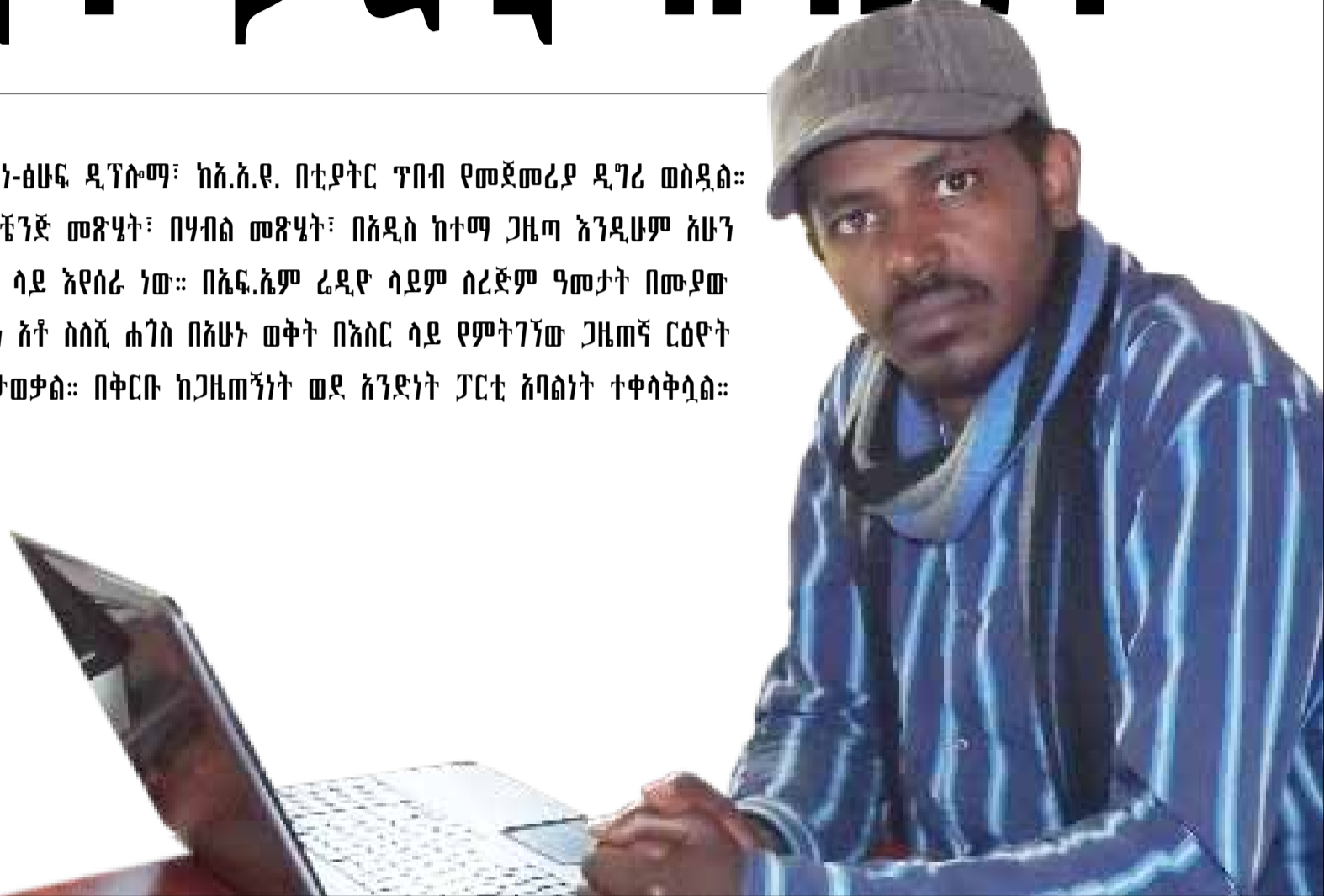
ይወክላል። በአፈናና በነፃነት መካከል የሚደርግ ግብግብ ነው።

ሰንደቅ፡- አንድነት በተግባር ያስተፈተሽ፤ በመንግስታዊ መዋቅር ደረጃ ያስታዩ፤ ከፍተኛ የመንግስት ስልጣን ስመደዝ እየተወዳደረ ያለ ፖለቲካ ፓርቲ መሆኑ ይታወቃል። ከዚህ አንጻር አንድነት ነፃነትን ይወክላል የሚለውን አገላለጽ ስፋ አደርገው ቢያስረዱን?

አቶ አናኒያ፡- አንድነት ሊብራሊዝምን ነው የሚያራምደው። ይህ ርዕዮተዓለም የሚቆምባቸው እሴቶች ደግሞ ነፃነት እና የግለሰብ መብቶች ናቸው። እስካሁን በገዢው ፓርቲ ያየነው እካሄድ ግን የቡድን መብትን አክበራለሁ ይላል፤ ሲያከብር ግን አላየንም። የሙስሊሞች የመብት ጥያቄ አልተመለሰም። የኦሮሞ ብሄር ላይ ከአዲስ አበባ ማስተር ፕላን ጋር ተያይዞ በተነሳው ጥያቄ ውይይት ሳይሆን ጥይት በምላሽነት ተሰጥቷል። ስለዚህ በእነዚህ ተጨባጭ ምክንያቶች ስርዓቱ የአፈና መሆኑን አሳይቷል። በተቃራኒው አንድነት የቆመው ለግለሰብ እና ለቡድን መብቶች ጭምር ነው። ይህ ለጊዜው በወረቀት ላይ የሰፈረ ቢሆንም ስልጣን ሲይዝ ተግባራዊ

ፖለቲካ ፓርቲ አባልነት

ከተባባሪ መምራን ኮሌጅ በሥነ-ጥበቃ ዲፕሎማ፣ ከአ.አ.ዩ. በቲያትር ፕብሊክ የመጀመሪያ ዲግሪ ወስዷል። በሕትመት ሚዲያ ውስጥ በቴንጅ መጽሔት፣ በሃብል መጽሔት፣ በአዲስ ከተማ ጋዜጣ እንዲሁም ስህን 'የሚሊዮን ድምፃች' ጋዜጣ ላይ እየሰራ ነው። በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፊደላዊ ሳይም ሰራጅም ዓመታት በሙያዊ ስርቷል። የዛሬው እንግዲህ አቶ ስላሴ ሐገስ በአሁኑ ወቅት በአስር ሳይ የምትገኘው ጋዜጠኛ ርዕዮተኛ ሳለሙ እጩኛም መሆኑ ይታወቃል። በቅርቡ ከጋዜጠኝነት ወደ አንድነት ፓርቲ አባልነት ተቀላቅሏል።

“አትናገር፣ አትጻፍ ማለት ሰው የመሆን ጥያቄን ያስነሳል”

አቶ ስላሴ ሃገስ

ሰንደቅ:- ከጋዜጠኝነት ወደ ፖለቲካ ፓርቲ አባልነትና ተሳትፎ ተሸጋግረዋል። ወደዚህ ወሳኔ እንዴት ደረሰክ?

አቶ ስላሴ:- ከጋዜጠኝነት በይፋ ወደ አንድነት ፓርቲ ተቀላቅያለሁ። ይህ አዲስ ነገር አይደለም። በሌሎች ሙያዎች ውስጥ ያሉ ባለሙያዎችም ፖለቲካኛ ይሆናሉ። ዋናው ነገር ወደ ፖለቲካ ውስጥ የሚገቡበት ምክንያቶች ናቸው የሚለያዩት። እኔ በሶስት ምክንያቶች ነው ወደ ፖለቲካ ውስጥ የገባሁት።

ሰንደቅ:- ምክንያቶቹን ምንድን ናቸው?

አቶ ስላሴ:- የመጀመሪያው የሃገር ጉዳይ ነው። አሁን ካለሁ ተጨባጭ ሁኔታ ገዢው ፓርቲ የዚህችን ሀገር ሰላምና ደህንነት አረጋግጦ ህልውናዋን ያስቀጥላል የሚል እምነት የለኝም። በተለያዩ ዘርፎች የምታየው ነገር ከግምት ካስገባህ ይህች ሀገር ትቀጥላለች ወይስ አትቀጥልም የሚል ጥያቄ ማንሳትህ አይቀርም።

ሁለተኛው፣ ለጋዜጠኝነት ሙያ ስል ነው። በአንድ ሀገር ውስጥ የተዘረጋ ስርዓት በጋዜጠኝነት ሙያ ላይ በቀጥታ ተዕዕኖ የሚያደርግበት ሁኔታ አለው። ከሌሎች ሙያዎች

የሚለይበትም ይህ ነው። ወደ ትግልም ያስገባኝ፣ ይህች ሀገር ፍትህ አልባ ከሆነች ፍትህ የለም ብለ ትዕቅድህ። የመልካም አስተዳደር ከጠፋ፣ ጠፋ ብለህ ትጽፋለህ፤ በተመሳሳይ ሁኔታ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ ትዕቅድህ። የተመቸ ሁኔታ ግን የለም። ይህ ሁኔታ ቢመቻችልን ኖሮ ወደትግል ውስጥ እንገባም። ይህች ሀገር ፍትህ አልባ፣ ምግብ አልባ፣ ወደብ አልባ ሆኖ ታውቃለች። አሁን ደግሞ ፕሬስ አልባ ሆናለች። የመናገር ነፃነት በሌለበት ሁኔታ ደግሞ ጋዜጠኝነት የለም። በርካታ ጋዜጠኞች በእስር ቤት አሉ። የተለደዱም የሞቱም አሉ። ይህን የመናገር የመጻፍ ነፃነትን ለመታገል ሌላኛው አማራጭ መደራጀት ነው። የጋዜጠኞች መድረክ ብለን ተደራጅነት ለመታገል ሞክረን ነበር። አልቻልንም። ሕገመንግስቱ ቢፈቅድልንም አንድ አፊሰር ይህ መብታችንን ይንደዳል። ስለዚህም ለጋዜጠኝነት መብት ብቻ ሳይሆን ሕገመንግስታዊ ስርዓትንም ለማስፈን ወደ ትግሉ ጎራ ገብቻለሁ።

ሰንደቅ:- በሀገር ውስጥ ካሉት የተለያዩ ፓርቲዎች መካከል ከሳይ የዘረዘርካቸው ፍላጎቶቻችሁን ሲያሟላ የሚችሉዎት ሕንጻነት ፓርቲ ነው፣ ከሚል ውሳኔ ላይ እንዴት ደረሰክ?

አቶ ስላሴ:- መጀመሪያ ለመታገል ስትነሳ የምትታገለው ለምንድን ነው የሚል ጥያቄ ታነሳለህ። እኔ የምትታገለው የነፃነት ትግል፣ ሀገር የማዳን ትግል ነው። እነዚህን እሴቶች ለመታገል በሚያስችል ቁመና ውስጥ የሚገኙት ምርጫ ቦርድ እንደሚለው ስልሳ ፓርቲዎች የሉም። ሁለት ሶስት ፓርቲዎች ብቻ ናቸው ያሉት። ከዚህ በተጨማሪ የፕሮግራም ጥያቄ ታነሳለህ፤ በእኔ መለኪያ በተለይ ሀገርን የማዳን ትግል የሚለውን አስምሮ እየታገለ ያለው አንድነት ፓርቲ ነው። ለዚህም ነው ምርጫዬ

ሶስተኛው፣ ለእራሴ ነው። በጋዜጠኝነት ብቻ አይደለም፣ ኢትዮጵያዊ በመሆኔ ያላጣሁት የለም። ከከባቢ አየር በስተቀር ያላጣሁት ነገር የለም። ሲፈልግ በንዕህናዎ መቶ በመቶ የምትተማመንባትህን

እጩኛህን እስር ቤት አስቀምጦ፣ ሕገመንግስቱ ልታያት ልትጠይቃት ያረጋገጠውን መብት ትነፈጋለህ። እጩኛዬ ርዕዮተኛ አንድ ዓመት ከስድስት ወር አይቻል አላውቅም። ሚዲያ ተዘግቷል። ስራ እየሰራሁም አይደለም። ስለዚህ እኔ እራሴ ነፃነት ያስፈልገኛል። በእነዚህ ሶስት ምክንያቶች ወደ ፖለቲካው ገብቶ ለመታገል ወሰኔ እየተንቀሳቀስኩኝ ነው።

ሰንደቅ:- በሀገር ውስጥ ካሉት የተለያዩ ፓርቲዎች መካከል ከሳይ የዘረዘርካቸው ፍላጎቶቻችሁን ሲያሟላ የሚችሉዎት ሕንጻነት ፓርቲ ነው፣ ከሚል ውሳኔ ላይ እንዴት ደረሰክ?

አቶ ስላሴ:- መጀመሪያ ለመታገል ስትነሳ የምትታገለው ለምንድን ነው የሚል ጥያቄ ታነሳለህ። እኔ የምትታገለው የነፃነት ትግል፣ ሀገር የማዳን ትግል ነው። እነዚህን እሴቶች ለመታገል በሚያስችል ቁመና ውስጥ የሚገኙት ምርጫ ቦርድ እንደሚለው ስልሳ ፓርቲዎች የሉም። ሁለት ሶስት ፓርቲዎች ብቻ ናቸው ያሉት። ከዚህ በተጨማሪ የፕሮግራም ጥያቄ ታነሳለህ፤ በእኔ መለኪያ በተለይ ሀገርን የማዳን ትግል የሚለውን አስምሮ እየታገለ ያለው አንድነት ፓርቲ ነው። ለዚህም ነው ምርጫዬ

ያደረኩት።

ሰንደቅ:- “ሀገር የማዳን ትግል” ምን ማለት ነው?

አቶ ስላሴ:- ሀገር የማዳን ትግል ሲባል በአንድ ሀገር ውስጥ የዜጎች መብት ከታፈነ በሀገር ውስጥ ደህንነት የለም። ከየት እንደሚፈነዳ የማይታወቅ አንድ አደጋ አለ ማለት ነው። ስለዚህም በአንድ ወቅት ሊፈነዳ የሚችል የዜጎች መሰረታዊ መብትን ለማስቀረት የሚታገል ፓርቲ ነው። ይህ ማለት ለወንጠር ብቻ የሚታገል ፓርቲ አይደለም። ቦርነት አልገጠምን ይሆናል፤ መግሪያም አልያዘን ይሆናል፤ ሆኖም ግን በአንድ ወቅት ሊፈነዳ የሚችል የታፈነ የዜጎች የመብት ጥያቄ እንዳለ ግን ይታያል። ታፍኖም እንደሚይዘልቅ ጥርጥር የለኝም። አትናገር አትጻፍ ማለት፣ ሰው የመሆን ጥያቄን ያስነሳል።

ሰንደቅ:- ጋዜጠኛው ታፍናል አስታፈነም በሚሰው የመከፈከፈያ ነጥብ ላይ በምክንያትነት የሚጠቀስ አንድ ጉዳይ አለ። ይህም በጋዜጠኝነት እና በአክቲቪስት መካከል ያለው የደንበር ልዩነት ባለመሰመሩ ስህን ተፈጥሯል ለሚባለው ውዝግብ በር መክፈቱን የሚያነሱ ወገኖች አሉ። በዚህ ላይ አንት

የነዋሪዎችን ህይወት አደጋ ላይ የጣሰው የኮንዶሚኒየም ህንፃ

ወ/ሪት ደስታ ሸዋሞላ

በ

ሴ ክፍለ ከተማ ገርጂ ቁጥር አንድ የኮንዶሚኒየም ሳይት በብሉክ ሃይ አንድ ህንፃ ላይ በደረሰው መሰጠት ከአርባ በላይ አባላት ህይወት አደጋ ላይ መውደቁን ባሰፈው ሳምንት አትማችን በስፋት መዘገባችን ይታወቃል። በወቅቱ የነዋሪዎችን አስተያየትና የላይኑን ማህበር ኃላፊ ሃላብ ያካተትን ሲሆን፣ ጉዳዩ በቀጥታ ይመለከታቸዋል የተባሉትን የመንግስት አካላትም በማነጋገር ሃላባቸውን ሰማካተት መከራ አድርገናል። በዚህ ዙሪያ ካነጋገርናቸው የመንግስት ኃላፊዎች መካከል በከተማ ልማት ቤቶችና ኮንስትራክሽን ሚኒስቴር የቤቶች ህንፃ ዲዛይን ዝግጅትና ትግበራ መምሪያ ኃላፊ ወይዘሪት ደስታ ሸዋሞላ አንዷ ናቸው። በወቅቱ አላቸው በስብሰባ ላይ ስለነበሩ ቀደም ብለን አግኝተናቸው መሰላቸውን ማካተት የቻልንበት ሁኔታ አልነበረም። መገናኛት የቻልነው ህትመት ልንገባ ሰዓታት በቀረበት ወቅት ስለነበር የነበረንን ቅደታ በዚህ ዕትም መሰብሰብ አንድሚካተሰው አቅርበነዋል።

በህንፃው ላይ ሰተፈጠረው ችግር ነዋሪዎችም ሆኑ ወይዘሪት ደስታ በምክንያትነት ካስቀመጧቸው ነጥቦች መካከል አንዱ በአካባቢው ያሰው መንገድ በአግባቡ አንዲገነባ አስመደረጉ ሲሆን፣ በመንገዱ የሚያልፉ በፀጋው መላክ

ከባድ መኪኖች በህንፃው ላይ ከፍተኛ ንቅናቄ እየፈጠሩ መሆኑ ታወቀ። ነዋሪዎች መንገዱ በቂ ክብደት ሲሸከም በሚችል መልኩ አንዲገነባ ሰአዲስ አበባ መንገዶች ባሰለጠጡን በተደጋጋሚ ደብዳቤ መፃፋቸውንም ባሰፈው አትማችን መግለጻችን ይታወቃል። በዚህ ጉዳይ ባሰፈው ሳምንት የአዲስ አበባ መንገዶች ባሰለጠጡን ዋና ስራ አስኪያጅ ኢንጂነር ፈቃድ ኃይሌን ምላሽ ሰማካተት መከራ አድርገን የተሳካበት ሁኔታ ባይኖርም፣ በዚህ ሳምንት በሰጡን ምላሽ ከመንገዱ ጋር በተያያዘ ሰተፈጠረው ችግር የሰላ ክፍለ ከተማን ተጠያቂ አድርገዋል።

ኃላፊው የአዲስ አበባ መንገዶች ባሰለጠጡን መንገዱን ደረጃውን በጠበቀ መልኩ ለመገንባት በየጊዜው በጀት እየያዘ ሰአዲስ አበባ ደህና መከራ ቢያደርግም ክፍለ ከተማው በተሰጠው ኃላፊነት መሰረት በአካባቢው የወሰነ ማስከበር ስራን መስራት ባለመቻሉ ግንባታውን ማክናወን አልተቻለም። አንድ ኢንጂነር ፈቃድ ገሰፍ፣ መንገዱ የመኪኖችን ክብደት ሲሸከም በሚችል መልኩ መንገዱን ቢቆይ ኖሮ በቤቶች ላይ ሲደርስ የሚችሉትን ንቅናቄ መቀነስ የሚቻልበት ሁኔታ ይኖር ነበር። አሁንም ቢሆን የአካባቢውን መሰረተ ልማት በወሰነ ማስከበር ማንሳት ከተቻለ የአዲስ አበባ መንገዶች ባሰለጠጡን መንገዱን ለመገንባት ምንጊዜም ዝግጁ መሆኑን ገልፀዋል። ከኢንጂነር ፈቃድ ጋር ያደረገውን ቅደታ አጠር ያሰ በመሆኑ ወይዘሪት ደስታ የሰጡንን ሀላብ አንድሚካተሰው አቅርበነዋል።

ሰንደቅ:- በህንፃው ላይ ችግር አንድተፈጠረ ሪፖርት የደረሰችሁ መቼ ነበር?

ወ/ሪት ደስታ:- በመስከረም 2007 ነዋሪዎች ለሚኒስቴር መስሪያቤቱ ችግሩን አስመልክተው የማመልከቻ ደብዳቤ ጽፈዋል። ደብዳቤውን ያስገቡት ችግሩ በተፈጠረበት ብሉክ ወስጥ ነዋሪ የሆኑ ቤተሰቦች ናቸው። ነዋሪዎች አንድ ላይ ተፈራርመው ነው ማመልከቻውን ያስገቡት። ደብዳቤው ሚኒስትሩ ጋር አደረሰ በኋላ በህዳር ወር ነው ወደእኛ የተመራው። በጊዜው ተከታታይ ስልጠናዎች ስለነበሩ ክቡር ሚኒስትሩ ሥራ በዝቶባቸው ነበር። ጉዳዩ አስቸኳይ መሆኑ ስለተገለፀልን እኛ ሐሙስ ዕለት ደብዳቤው እንደደረሰን በማግለቱ ችግሩ ተፈጠረ ወደተባለበት

ቦታ ሄደናል። ወዲያውኑ ነው ሪፖርታችንን ጽፈን ለክቡር ሚኒስትሩ እንዲቀርብ ያደረግነው።

ሰንደቅ:- ከአንድ ክፍል የሃይወት ምን አይነት የባለሙያዎች ስብስብ ወይም ስብጥር ነው?

ወ/ሪት ደስታ:- ደብዳቤው የተመራው በሚኒስትሩ ስር ላለው የመኖሪያ ቤቶች ቢሮ ነው። የእኔ ቢሮ የዲዛይን መምሪያ ቢሮ ነው። የእኛ ቢሮ የተመረጠው ምንአልባት ችግሩን የፈጠረው የዲዛይን ችግር ሊሆን ይችላል በሚል እሳቤ ነው። ከፕሮጀክቶች ግንባታ ጋር በተያያዘ የፕሮጀክቶች ግንባታ ክትትል መምሪያ ነው እንዲያየው የተደረገው። በወቅቱም በተሰጠው ኃላፊነት ከሁለቱ የስራ ክፍሎች የተውጣጡ የሥራ ኃላፊዎች

ባለሙያዎች በስብጥር እንዲያዩት ተደርጓል።

ሰንደቅ:- በቦታው ከተገኝችሁ በኋላ በምን መልኩ ነበር መረጃዎችን የሰበሰባችሁት?

ወ/ሪት ደስታ:- በአንድ መልኩ እኛም በቦታው ተገኝተን በዓይናችን የተመለከትነው መረጃ አለ። በሌላ መልኩ ነዋሪዎችንም በመጠየቅ መረጃ ሰብስበናል። እንደባለሙያም የተደረጉ መረጃ ፍተሻዎች አሉ። እኛም የሰበሰብነውን መረጃ አጠናቅረን አቀረብን። ክቡር ሚኒስትሩም ወዲያውኑ ነው ጉዳዩ ለአዲስ አበባ ቤቶች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ደብዳቤ እንዲጻፍ ያደረጉት።

ሰንደቅ:- ባለሙያዎች በቦታው ደርሰዋል የራሳችሁን ምርመራ ስታደርጉ ስትገራ መንስኤ ነው ብላችሁ የሰዎችን ገዢዎች ምን ምን ናቸው?

ወ/ሪት ደስታ:- ችግሩ አንደኛ የአፈር ችግር ነው። ከዚህም በተጨማሪ ህንፃው ሲገነባ ከመሰረቱ ችግሮች ይኖሩበታል ተብሎ ይታሰባል። ከዚህም በተጨማሪ በአካባቢው ያለው መንገድ ከባድ መኪኖችና ዳም ትራክቶሮች የሚመላለሱበት ስለሆነ በህንፃዎቹ ላይ ከባድ ንቅናቄ የሚፈጥሩበት ሁኔታ አለ።

ከዚህም በተጨማሪ ነዋሪዎች ራሳቸው በኮንደሚኒየም ቤቶቹ ላይ የተለያዩ ማስተካከያዎችን በማድረግ መሠረታዊ የመኖራት ችግር እንዲፈጠር የሚያደርጉበት ሁኔታም አለ። ለምሳሌ ጀምሮ ሳይት ላይ ያጋጠመን የህንፃውን ተሽካሚ ምሰሶ የሚቆርጡበት ሁኔታ መኖሩን ነው። አሁን ችግሩ በተፈጠረበት የገርጂ ህንፃ ይህንን ሁኔታ ባንመለከትም አንድ ቤት ግን ነዋሪዎቹ ግድግዳን አፍርሶ የመቀላቀል ነገርን ተመልክተናል።

በግራውንዱ ባለ አንድ ክፍል የውጪኛውን ግድግዳ በማንሳት ክፍል የመቀላቀል ድርጊትን ታዘዘናል። የውጪ ግድግዳንና የውስጥ ግድግዳ ሲነኩ፤ ሁለቱም በቤቱ ላይ ጉዳት የሚያደርሱ ቢሆኑም በተለይ የውጪ ግድግዳ ደግሞ የቤቱን ተሽካሚ ምሰሶዎች በማገዝ ክብደቱን ተጋርቶ የሚሸከም የግንባታ ክፍል መሆኑ መታወቅ መቻል አለበት።

የውጪኛውን ግድግዳ ማንሳት ማለት በህንፃው ላይ መሰረታዊ መኖራትን መፍጠር ማለት ነው። የውስጠኛውና የውጪኛው የህንፃው ግድግዳዎች በተለያዩ የብሎኬት አይነት እንዲገነቡ የሚደረገውም ለዚህ ነው። የውስጠኛው የክፍሎች መለያ ግድግዳ እንዲገነባ የሚደረገው በባለአስር ብሎኬት ሲሆን፤ የውጪኛው የህንፃው ግድግዳ ግን በባለሁያ ብሎኬት ነው የሚገነባው። የውስጥ ክፍሎቹ በባለአስር ብሎኬት እንዲከፋፈሉ የሚደረገው ብሎኬቶቹ ከመክለል ባለፈ የህንፃውን ምሰሶ የክብደት ተሽካሚነት ብዙም ስለማይጋሩ ነው። ሆኖም የውጪኛው ግድግዳ በባለሁያ ብሎኬት እንዲገነባ የሚደረገው የህንፃውን ምሰሶ ክብደት በተወሰነ ደረጃ ስለሚጋራ ነው። ይህንን ግድግዳ ማንሳት ማለት ደግሞ በህንፃው ላይ መሰረታዊ መኖራትን መፍጠር ማለት ነው።

ሰንደቅ:- ደብዳቤው ስለዲስ ስበባ ቤቶች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ከተፃፈ በኋላ የአናንተ ቢሮ በቀጣይ የሚያደርገው ክትትል ይኖራል? ወ/ሪት ደስታ:- ደብዳቤው ተፃፈ ማለት እኛ ዝም ብለን ቁጭ እንላለን ማለት አይደለም። በቀጣይ ጉዳዩ ምን ደረጃ ላይ እንደደረሰም እንከታተላለን። ደብዳቤው የተፃፈለት አካል የሚያደርገውን ክትትልና የሚወስደውንም እርምጃ በተመለከተ ከራሳቸው ከነዋሪዎቹ ጭምር መረጃ እየወሰድን ክትትል እናደርጋለን። የዚህ ቢሮ ኃላፊነት ሁኔታው የደረሰበትን ውጤት በየደረጃው እየተከታተሉ ሪፖርት ማድረግ

ነው። የእኛ ሥራ ክትትል ማድረግ እንጂ ዞር ዞር ግን ቴክኒካል የሆነውን ሥራ የሚሰራው የአዲስ አበባ ቤቶች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ነው። በህንፃው ላይ ከሚታየው መሰነጣጠቅ አንፃር ያለምንም መፍትሄ እስከመጨረሻ ክረምት የሚሄድ ከሆነ ችግሩ እየተባባሰ ነው የሚሄደው። ችግሩም ወደ አደጋ ሊያመራ ይችላል። አደጋው ከደረሰ በኋላ አንዱ አካል ሌላውን ጥፋተኛ አድረጎ ጣት ከመጠቀም ችግሩ አፋጣኝ መፍትሄ እንደሚያስፈልገው አውቆ በአፋጣኝ እርምጃ መውሰዱ የተሻለ ነው የሚሆነው።

ሰንደቅ:- ህንፃውን በተመለከተ በቀጣይ ሲወሰድ የሚችለው እርምጃ ምንድን ነው ተብሎ ይታሰባል?

ወ/ሪት ደስታ:- ችግሩ መሰረታዊ ነው። መፍትሄም የሚያስፈልገው በዚያው በችግሩ ስፋት መጠን ነው። ነዋሪዎቹ ህንፃው መሰነጣጠቅ ሲጀምር ችግሩ ቀለል ያለ መስፈገው ክፍተቶቹን በአሸዋ የመሙላትና በሲሚንቶ የመቀባባት ስራ ሲሰሩ ነበር። ይህ ግን መሰረታዊ መፍትሄ አይደለም። ለህንፃው መሰረታዊ መፍትሄ ሊሰጠው ነው የሚገባው። ለምሳሌ በጀምሮ ሳይት አንድ ያዘመመ የኮንደሚኒየም ህንፃ ነበር። በወቅቱም በህንፃው ውስጥ የነበሩት ሰላሳ ቤተሰቦች እንዲወጡ ተደርጎ ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ጋር በመነጋገር፤ ጥናቱ ተሰርቶ በአሁኑ ሰዓት ምን መደረግ አለበት ወደሚለው መደምደሚያ ላይ እየደረሰን ነው። በዚህም መሰረት ለገርጂው ህንፃ የሚያስፈልገው መሰረታዊ መፍትሄ በዚህ መልኩ የሚታይ ነው የሚሆነው።

ሰንደቅ:- ከአፈር ጋር በተያያዘ አንድ ስንድ ችግር ሲነሳ በአካባቢው በርካታ የኮንደሚኒየም ቤቶች የተገነቡ ከመሆኑ ስንፃር በሌሎች የኮንደሚኒየም ህንፃዎች ላይ ተመሳሳይ ችግር ሳለመፈጠሩ ሞስትናው ምንድነው?

የፕሮጀክቱ ግንባታ ሲያልቅ አብሮ ሲቆም የሚችል በመሆኑ እንደዘላቂ ስጋት ሲታይ የሚችል አይደለም። ፋብሪካዎቹን በተመለከተ ብዙም መረጃ የለንም። እኛ ለምርመራ በሃድንበት ወቅት ከባድ መኪኖች በአካባቢው ሲያልፉ ሴፕቴክ ታንክ ሳይ ቆመን የነበረውን ንቅናቄ በሚገባ ተረድተናል

ወ/ሪት ደስታ:- የአፈር አይነት በመቶ ሜትር ራዲየስ ስፋት ውስጥ ስለሚለያይ ከአፈር ጋር በተያያዘ አንድ ህንፃ ላይ ችግር ተፈጠረ ማለት ሌሎቹ ህንፃዎች ተመሳሳይ ችግር ይገጥማቸዋል ማለት አይደለም። አሁን ከተሰነጣጠቀው ህንፃ ጎን ያለ ብሎክ ሃያ ሁለት ከብሎክ ሃያ አንድ ይልቅ ለመንገዱ የቀረበ ነው። ሆኖም በዚያ ህንፃ ላይ ያየነው ምንም አይነት የመሰነጠቅ ምልክት የለም። ከዚህ በመነሳት ነው ብሎክ ሃያ አንድ፤ የራሱ የሆነ ቴክኒካል ችግሮች ጭምር ይኖሩበታል የሚል ግምትን ለመውሰድ የቻልነው።

ሰንደቅ:- ከዚህ ቀደም ተመሳሳይ ችግሮች ተከስተው ስለአናንተ ሪፖርት የቀረቡበት ሁኔታ አለ?

ወ/ሪት ደስታ:- እስካሁን የቀረበው በጀምሮ ሳይት የዘመመው የኮንደሚኒየም ህንፃ ነው። ከዚህ ውጪ ግን እስከአሁን የቀረበ መሰል ሪፖርት የለም።

ሰንደቅ:- በቤቶቹ አሰራር ወይንም በሌሎች ውጫዊ ምክንያቶች በቤቶቹ ላይ የሚፈጠሩ ችግሮች እንደተጠበቁ ሆነው ከዚህ ውጪ ግን ነዋሪዎች ክፍሎችን በመቀላቀልና ስንፃዎች የወስጥ ስወስጥ የማስተካከያ ስራዎችን በመስራት ህፃዎች ላይ ጉዳት እንዳያደርሱ ምን ስደነት የክትትልና የቁጥጥር ዘዴ አለ?

ወ/ሪት ደስታ:- በዚህ በኩል እያንዳንዱን ሳይትና ብሎክ በመንግስት ደረጃ መቆጣጠር አይቻልም። አስተዳደሩን አስመልክቶ በዋነኝነት ይመለከታቸዋል ተብሎ የሚታሰበው በየሳይቱ ያሉ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ማህበራት ናቸው። የአዲስ አበባ ቤቶች ግንባታ ፕሮጀክት ጽ/ቤትም ሆነ የቤቶች ማስተላለፍ ኃላፊነት ቤቶቹን መስራትና ማስተላለፍ ነው የሚሉት። መሆን ያለበት ግን እነዚህ አካላት ቤቶቹን ከመስራትና ከማስተላለፍ ባለፈ ከማህበራቱ ጋር በጋራ በመሆን መሰል ችግሮች እንዳይፈጠሩ መከላከል የሚቻልበትን የቁጥጥር ስርዓት መዘርጋት ነው። ከእኛ መምሪያ ውጪ ወደ ቦታው የተንቀሳቃሽ የከተማ ቤቶች መረጃ የሚባል ክፍል ይህንን ጉዳይ በተመለከተ በዚያ መምሪያ በኩል ስራ ሥራ መሥራት ያለበት እንደሆነ ነው የተረዳነው።

ገና በወራ ደረጃ ቢሆንም ከማህበሩ አመራሮች ያገኘናቸው መረጃዎች የሚያመለክቱት ቤቶች ውስጥ ለውስጥ የሚቀላቀሉበት ሁኔታ መኖሩን ነው። አንድ ሰው ዕጣ ሲደርሰው፤ ሲከራይ ወይም ሲገዛ ከጎን ላይ ቤት ካለ ሁለቱን ቤት ውስጥ ለውስጥ የመቀላቀል ስራ እንዳለ ነው የነገሩን። ይህንን ጉዳይ በተጨማሪ መረጃ ለማስደገፍ በቀጣይ የሚሰበሰቡ መረጃዎች ይኖራሉ።

ሰንደቅ:- የኮንደሚኒየም ቤቶች ግንባታ እንዲህ እንደሆነ ከመስፋፋት በፊት በቀጣይ ሰሚንታሪት ቤቶች በሞዴልነት የሚያገለግሉ ቤቶች ተገንብተው ነበር። ሌሎች ቤቶች እነዚህን ሞዴል ቤቶች ተከትለው መገንባት ሲገባቸው ከጊዜ ወደ

ጊዜ የሚገነቡት ቤቶች ግን የመጥበብ ሁኔታ ይታይባቸዋል የሚሉ ሰዎች አሉ። በእርግጥ እነዚህ መኖሪያ ቤቶች ስመኖሪያነት በሚበቃ የስፋት ደረጃ ባለመገንባታቸው፤ ነዋሪዎች ተጨማሪ ቦታን በመፈለግ የመቀላቀል ደርጊት ወስጥ እንዲገቡ አይደርጋቸውም?

ወ/ሪት ደስታ:- ይህ ሊታሰብ አይቻልም። መሰረታዊው ችግር ቤቶቹን በተመለከተ መረጃን በተገቢው መልኩ የመያዝና የመቆጣጠሩ ጉዳይ ነው።

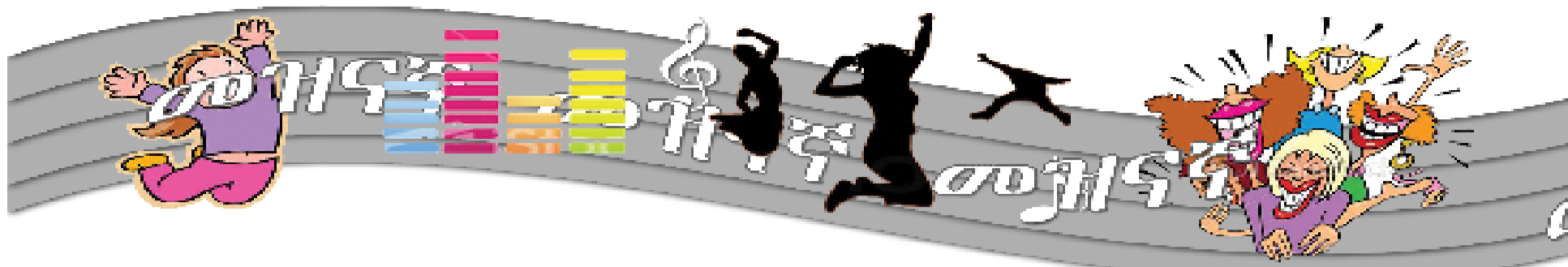
በእውነቱ ለመኖር ቤቶቹን ሰርቶ ከሚያስተላልፈው አካል ምን ያህል ቤት ተሰራ፤ ምን ያህል ቤት ተላልፏል፤ ምን ያህል ቤት ክፍት ነው የሚለው መረጃ በአብዛኛው አይታወቅም። መሰረታዊው ችግር እዚህ ጋር ነው። ብዙውን ጊዜ የቤቶቹን መረጃ በተመለከተ ለሌሎች ግብአትነት የሚያገለግሉ መረጃዎችን ስንጠይቅ መረጃው በትክክል እንደሚይታወቅ ነው የሚነግሩን።

እነዚህ መረጃዎች በትክክል አለመኖራቸው ሰዎች ቤቶቹን እየቀላቀሉ እንዲጠቀሙ ፍላጎት ሊያሳድርባቸው ይችላል ይሆናል እንጂ፤ ከሚጠቀሙባቸው ቤቶች ስፋት በቂ አለመሆን ጋር የሚያያዝ ነው ሊባል አይቻልም። ቤቶቹ የሚሰሩት የፍላጎት ዳሰሳ ጥናቶች ከተደረጉ በኋላ ነው። ከዚህም በተጨማሪ ነዋሪዎች ቤቶቹ በሰጣ እንዲደርሷቸው የሚደረገው በተመዘገቡባቸው የቤት ዓይነቶች በመሆኑ የስፋትና የጥበት ጉዳይ እንደ አንድ የችግር መንስኤ ተደርጎ ሊነሳ የሚችል አይደለም። በዚህ ላይ ነዋሪዎች የሚወስዷቸው ቤቶች የክፍሎባቸው ሆኖ ሳለ፤ ያልከፈሉባቸውን ቤቶች መውሰድ ለእኔ ወንጀል ነው።

ሰንደቅ:- የቤቶች ግንባታ ከመከናወኑ በፊት የሳይት መረጣ ሳይ የሚሰራው ስራ ምን ያህል ጥንቃቄ የተሞላበት ነው። ቤቶች ተገንቡ፤ ይህንን በአካባቢው ደግሞ ፋብሪካዎችና ሌሎች ግንባታዎች ይታያሉ። ከዚህ ጋር በተያያዘ በአካባቢው የሚያልፉ ከባድ ተሽካሪዎች ችግር እየፈጠሩ መሆኑን ከነዋሪዎች ተረድተናል። በዚህ ረገድ ይህ ሳይት ማሳያ ሲሆን ይችላል። በሌሎች የኮንደሚኒየም ሳይቶች ሳይስ መሰል ችግሮች እንዳይፈጠሩ ስመኖሪያ አካባቢ የግንባታ ሳይት ሲመረጥ ታላቢ የሚደረግ ነገር የሌለም?

ወ/ሪት ደስታ:- ቤቶቹ የተሰሩት በሞዴል ደረጃ ነው። በአሁኑ ሰዓት በዚያ ቦታ የከባድ መኪኖች ምልልስ ሊበዛ የቻለው በአካባቢው የአርባ ስልሳ ቤቶች ግንባታ በመጀመሩ ነው። ይህ ደግሞ ሁልጊዜም የሚቀጥል አይደለም። የፕሮጀክቱ ግንባታ ሲያልቅ አብሮ ሊቆም የሚችል በመሆኑ እንደዘላቂ ስጋት ሊታይ የሚችል አይደለም። ፋብሪካዎቹን በተመለከተ ብዙም መረጃ የለንም። እኛ ለምርመራ በሃድንበት ወቅት ከባድ መኪኖቹ በአካባቢው ሲያልፉ ሴፕቴክ ታንክ ሳይ ቆመን የነበረውን ንቅናቄ በሚገባ ተረድተናል። ቤቶቹን የግንባታ ሳይት መረጣ በተመለከተ ግን ያለ ጥናት የሚሰራ ነገር የለም።

ተልቀ “ብላቴና”

በአሸናፊ ደምሴ

“ብላቴና” ፊልም ባሳለፍነው ሳምንት በይፋ የተመረቀ የቤተሰብ ፊልም ነው። ገና በብላቴናነቱ የተቸገሩ ቤተሰቦችን ለመርዳት የሚታተም ህፃን፤ በተማሪበትና በተመረቀበት ትምህርት መስክ (የተመረቀበት ትምህርት ምን እንደሆነ በግልፅ ባይታወቅም) ስራ አጥቶ የሚንከራተትን

ወጣት ህይወትና ልጆቿን ለማሳደግ ጉሊት የምትቸረቸርን እናት ታሪክ የሚተርክ ፊልም ነው።

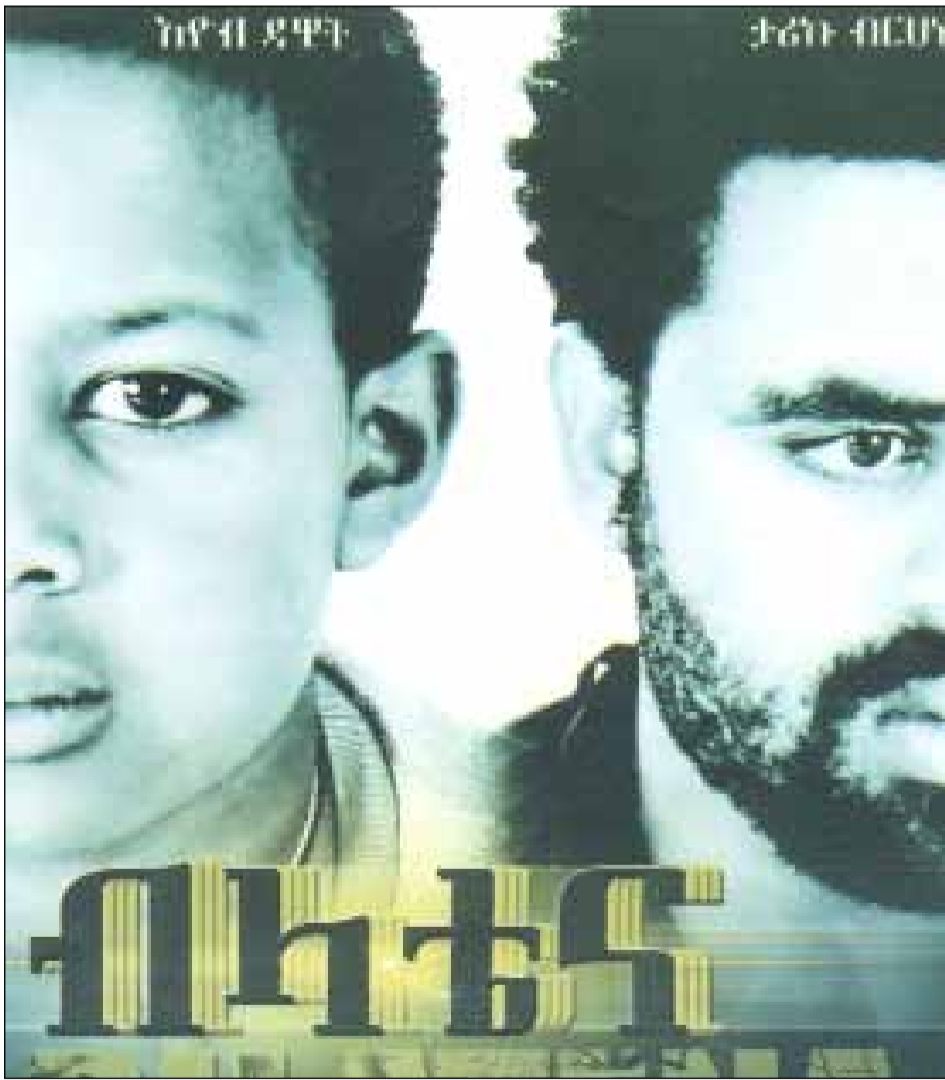
ቤተሰቡ ችግር ያልፈታው፣ ማጣት ያልበገረው፣ ፍቅር ያልነጠፈው፣ ተስፋን የሰነቀ ተደርጎ ተስሷል። ተመርቆ በስራ ፍለጋና ዕውቀት ሲንከራተት የሚታየው ዘላለም (ታሪኩ ብርሃኑ) ፈገግ በሚያስብሉ አጋጣሚዎች መካከል ሁሉ ሸንቆጥ የሚያደርጉ ማህበራዊ ሂሳቦችን በፊልሙ ውስጥ ያሳያል። ለዚህም በልምድ ጥያቄ የተሰላጩ ጆሚሮ ስራ ፈላጊዎች የሚገጥሟቸውን አበሳ ፊልሙ ፍንትው አድርጎ ያሳያል።

ብላቴናው አቤ (አዮብ ዳዊት) ከትምህርቱ በምትተርፈው ጊዜ ሁሉ ሊስትሮ ስርቶ፣ ማስቲካ አዙሮ፣ ዕቁብ ገብቶ የቤተሰቡን ኑሮ ለማሻሻል ሲታትር ማየት በፊልሙ የታየ አዲስ መንገድ ነው። የአናታቸው ደግነሽ (ፍቅርተ ደሳለኝ) ድንገት በተፈጠረ እና ስሩን የገብቶ በሽታ ምክንያት መሞት የሁለቱን ወንድማማቾች ህይወት የበለጠ ሲያመሰቃቅለው እናያለን። ዳሩ ግን “ችግር ብልሃትን ትፈጥራለች” እንዲሉ፤ የአናታቸውን የደም ምርመራ ውጤት ተከትሎ በተሰራ ሌላ ምርመራ በተለይም ብላቴናው ሄፒታይትስ “B” በተሰኘው የገብት በሽታ የተጠቃ መሆኑን ለህክምና ከ20 ሺህ ብር በላይ እንደሚያስፈልግ መታወቁ የታሪኩ ጠዘት መጀመሪያ ይሆናል።

“በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ” ይሉት ነገር ወንድማማቾቹ ከአናታቸው ሞት በኋላ የህክምናው ነገር ሲያምሳቸው ይታያል። በዚህም በዘርፉ በህክምናው ለደረግ የሚገባውን የተሻለ ህክምና ሁኔታ እንዲመቻች በመጠቀም፣ የችግረኛ ቤተሰቦችን እንግልት የት ይደርስ እንደሆነ “ብላቴና” ፊልም ያሳያል።

ለዓመታት ተምሮ እንጀራውን በየመስሪያ ቤቱ የሚያደኘው ዘላለም፤ በታዋቂ ቡና ቤቶች ውስጥ በዘውግ ዳንስ የምትታወቅን ቲና (ብርክት ሃይማኖት) ወጣት መተዋወቁ ጋራጣ የበዛበትን መንገድ ሲደላድልሉት እናያለን። ለወንድሙ (ለብላቴናው) የበሽታውን አይነትና ደረጃ ያልተናገረው ዘላለም ዕረፍት የሚያስፈልገውንና ታታሪውን ህፃን ከቤት እንዲወል በማድረግ በሊስትሮና በማስቲካ ንግድ ለውጥ ለማምጣት ሲጣጣር ማየቱ

- አቅራቢው - በሸገር ፊልም ነገርዳክሽን
- ኤዲተር - ደታየው አምሳክ ዘርጋው
- መብራትና ረዳት ካሜራ - መብራቱ ዮሐንስ
- ድምፅ - በዙአዩሁ አበራ
- ዳይሬክተር ጅፍ ፎቸግራሬ - ሲዳኪያል አየሰ
- ዲዛይነርና ማናጀር - መታሰቢ ሸንቁጤ
- ማጀቢያ ሙዚቃ - ሱልጣን ኑሪ
- ተዋንደን - ታሪኩ ብርሃን፣ አዮብ ዳዊት፣ ፍቅርተ ደሳለኝ፣
- ብርክት ሃይማኖት፣ ኤፍሬም ሙሳቱ፣ መቅደስ መልካሙ፣
- አመት ሚጅና እና ሴቶችም
- ደራሲ እና ዳይሬክተር - ክንፈ ባንቡ

ለቤተሰቡ ኑሮ ከአቅሙ በላይ ሲሰፋ የሚታየው “ብላቴና” በስተመጨረሻም በተለያዩ ሰዎች መካከል ፍቅርን፣ አንድነትን፣ መተሳሰብን፣ ተስፋን በሚገባ እንዲታይ አድርጓል። የሁለቱን ሽራሬ በመስጠት የገብት ህክምናውን ተከታትሎ መድሃኒቱን እንዲያገኝ ያደረገው ባለሀብት ለወንድሙም የእንጀራ መንገድ ሲቀጥልም እናያለን።

የተመልካችን ሀሳብ የሚፈታተን ትዕይንት ነው። ለክብሩ ብዙ ሲጨነቅ የምናየው ይህ ገፀ-ባህሪ ከወንድሙ ህይወት የሚበልጥ ነገር የለምና ራሱን ዝቅ አድርጎ ሲሰራ ማየቱ የወንድማማቾቹ ፍቅር ያሳያል።

ድህነት የቱንም ያህል ቢከብድ ጠንካራ ስብዕና ያለው ሰው ፀንቶ እንደሚቆይ ያሳየው “ብላቴና” ፊልም፤ በተለይም ለመድሃኒት መግዣ የቸገረው ወጣት በምሽት ማጅራት መቼነት ተሰማርቶ ገንዘብ ለማግኘት ሲሞክር የሚገባበትን የህሊና ፈተና ፍንትው አድርጎ ያሳያል።

በ“ብላቴናው” የገብት ህመም ምክንያት ቤተሰቡ አለኝ የሚለውን ንብረት ሁሉ በሰጥም መድሃኒቱ በቅርበት ለማግኘት ያለውን ፈተናና ስለበሽታው አዕንኦት ሰጥቶ መጠቀም የቻለ ፊልም ነው። በዚህም ከኑ-ጥበብ (በተለይም ፊልም) ሊጫወተው የሚችለውን (የሚገባውን) ማህበራዊ ፋይዳ በማግኘት አሳይቶናል። ከበሽታው በተጨማሪ በሚገባ አመላክቷል።

ለቤተሰቡ ኑሮ ከአቅሙ በላይ ሲሰፋ የሚታየው “ብላቴና” በስተመጨረሻም በተለያዩ ሰዎች መካከል ፍቅርን፣ አንድነትን፣ መተሳሰብን፣ ተስፋን በሚገባ እንዲታይ አድርጓል። የሁለቱን ሽራሬ በመስጠት የገብት ህክምናውን ተከታትሎ መድሃኒቱን እንዲያገኝ ያደረገው ባለሀብት ለወንድሙም የእንጀራ መንገድ ሲቀጥልም እናያለን።

“ብላቴናው” ፊልም የወንድማማችን ፍቅር፣ የተስፋ ማጣትን ስቃይ፣ የማህበረሰባችንን አስተዋይነትና ቁስል በመጎንጎን የሚያሳይ ፊልም ነው።

ያም ሆኖ ግን በተመልካቹ ዘንድ ጥያቄን የሚያጭሩ ሃሳቦች መካከል ትኩረት አይቀርም። አንድ ሁለቱን ለመጥቀስ ያክል፤ የትንሽ ትልቁ “ብላቴና” ይህን መሰል ሃይል ከየት የመጣ እንደሆነ ጥቂትም ቢሆን በገፀ- ባህሪው ግንባታ ወቅት ሥነ-ልቦናዊ ጥቆማ ቢኖረው መልካም ነው። በሌላ በኩል ፊልሙ የሥራ አጥነትን ምን የማሳየቱን ያህል፤ ስራ ለማግኘት ሰው እንደሚያስፈልገው ማሳየቱ ደግሞ በብዙዎች ልብ ውስጥ ተስፋ መቁረጥ መፍጠሩ ፊልሙን ጎርባጭ ያደርጉታል። ይህም ሲባል በአንዲት ሴት አማካኝነት ያሳየውን ታሪክ ደግሞ በዚህም ማሳየቱ ብቸኛ የስራ ማግኛ መንገዱ “ዘመድ/ ሰው” ነው የሚያስብል ይሆናል። ነገር ግን ባለታሪኩ ዘላለም በራሱ ጥረት ተወዳድሮ ስራ ሲያገኝ ብናይ መልካም ይሆን ነበር።

በተረፈ ግን ድህነት በሚያንከራትተው ማህበረሰብ ስር ጥቂት የማይባሉ ባለሀብቶች ብራቸውን የትም ሲገጩ የሚያሳዩን፤ የተማሪ የሰው ሃይል ያስፈልጋታል በምትባል ሀገር የተማረው ወጣት በልምድ ዕውቀት የሚታመስባት ሀገር፤ በችግርም መካከል ቢሆን ቅን መንፈስ ያልሞተ መሆኑን የሚያሳይ ፊልም ነው ብላቴና።

ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት

- ጋብቻ ሳይፈፀም እንደ ባልና ሚስት አብሮ መኖር እና ሕጋዊ ወጤቱ፤

- ጋብቻ ፈፀሞ ባልና ሚስት ከመሆን ጋር ያለው ልዩነት፤

- በልጆች እና በንብረት ላይ ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብሮ መኖር የሚፈጥረው ወጤት ምን ይመስላል?

እንዴት ናችሁ ሰላም ነው? እንኳን ለክርስቲያን እምነት ተከታዮች በሰላም አደረሰን። የዛሬው የሕግ ወጋችን የሚያጠነጥነው በቤተሰባዊ ጉዳይ ላይ ነው። በአንድ ወንድና በአንዳት ሴት መካከል ሕጋዊ እውቅና ከተሰጣቸው በተሰጣዊ ግንኙነቶች ውስጥ ጋብቻ አንዱ ሲሆን ሌላው ደግሞ ጋብቻ ሳይፈፀሙ እንደ ባልና ሚስት አብሮ መኖር ነው። ለመሆኑ ጋብቻ ሳይፈፀሙ እንደ ባልና ሚስት አብሮ መኖር ከጋብቻ ፈፀሞ አብሮ የመኖር የሚለየው ምንድን ነው? ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብሮ የመኖር የሚያስከትላቸው ውጤቶች ምን ይመስላሉ የሚሉትን ጥያቄዎች ለመመለስ እንሞክራለን። ለማሳያነትም እስከ ፊት ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት የደረሱ ሁለት ጋብቻ ሳይፈፀሙ አብሮ መኖር የሚመለከቱ ክርክሮችን እናነሳለን።

1. ሚስት ወይም የቤት ሰፊትና ወ/ር የዝና እና መምህር ጥሩ አየሁ ወደ ጎሳ ላይ የጋብቻ ነው ወይስ አይደለም የሚለውን ክርክር ቢያስነሳም ግንኙነታቸው የተጀመረው በ1972 መምህር ጥሩአየሁ ወ/ር የዝናን በቤት ሰፊትናን በመቅጠራቸው ነበር። ቀስ በቀስ አንድ ቤት አብሮ ለመኖር መላመዱ መጣና 5 ልጆችን ወለዱ። ለ25 ዓመታት እስከ 1997 ዓ.ም አብረው ኖሩ። መምህር የት ያገባሁሽን ነው" በሚል ወ/ር የዝና የሚስትነትን ወገንም ግዴታቸውንም ነፈጁባቸው።

በዚህ ቅር የተሰኙት ወ/ር የዝና ለደብረ ማርቆስ ወረዳ ፍ/ቤት ለ25 ዓመታት 5 ልጆች ወልደሉት አንድ ላይ ኖረን እንደ ሚስት አልቆጠረንምና ቀርቦ ይጠየቅልንና ሚስትነቱ ወይም የቤት ሠራተኝነቱ ይለይልኝ ሲሉ ክስ አቀረቡ።

መምህር ጥሩአየሁ 25 ዓመት አብረን ኖረናል፤ 5 ልጆችም ወልደናል። ነገር ግን የቀጠርኳት የቤት ሰፊትናዬ እንጂ ያገባኳት ሚስቱ አይደለችም። ስለዚህ ሚስት ነኝ ስትል ያቀረበችው ክስ ውድቅ ይደረግ ብለው ተከራክሩ። ፍ/ቤቱ በሁለቱም በኩል የቀረቡትን ማስረጃዎች ሰማ። ከወ/ር የዝና ምስክሮች አንዱ የተከላከሉ የከላኪ የበኩር ልጅ ነበር። "አባትና እናቱ ባልና ሚስት ናቸው ብዬ አምናለሁ" ሲል መስከረ።

የደብረ ማርቆስ ፍ/ቤት በመምህር ጥሩአየሁና ወ/ር የዝና መካከል የተመሰረተ ጋብቻ የለም። ስለዚህ ሚስት አይደለም ሲል ወሰነ። ወ/ር የዝና በውሳኔው ቅር ተሰኝተው በየደረጃው እስከ አማራ ክልል ጠቅላይ ፍ/ቤት ይግባኝ ቢያቀርቡም ጋብቻ ያላችሁም ሚስት አይደለችም የሚለው ውሳኔ ፀናባቸው።

መስከረም 12/2000 ዓ.ም ለፌ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት የሰበር አቤቱታ አቀረቡ። አቤቱታው ጋብቻ የለም ቢባልም ከጋብቻ ውጭ እንደ ባልና ሚስት አብረን መኖራችንን እንዲረጋገጥልኝ ያቀረቡኩት ጥያቄ ውድቅ በመደረጉ የሕግ ስህተትን በስር ፍ/ቤቶች ተፈፅሟል። ስለዚህ ይገኛልኝ የሚል ነው። ሰበር ክርክሩን መርምሮ የሰጠውን ውሳኔ ከማየታችን በፊት አንድ ሌላ ክርክር እንጨምር።

2. በደብረ ላይ የታወጀው ጋብቻ ጥር 15/1976 የባህል ሀኪሙ ሀኪም ኪዳነወርቅ በቤታቸው ባዘጋጁት ድግስ ላይ በተጠራው እንግዳ አንድ ነገር አሳወቁ። ከዛሬ ጀምሮ ወ/ር መሠረት ሚስቱ ናት ሲሉ አሳወቁ። ከዚያ በፊት ወ/ር መሠረት በሀብረተሰቡ ዘንድ የሚታወቁት በሀኪም ኪዳነወርቅ ጋር በረዳት የባህል ሀኪምነት ተቀጥረው ሲሰሩ ነበር። ከዚያን ቀን በጎሳ አብረው ኖሩ፤ ልጅም ወለዱ ሀኪም ኪዳነወርቅ በ1994 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ።

ወ/ር መሠረት በፌ/የመ/ፍ/ቤት ቀርበው ሚስትነታቸውን አስወስነው እያለ ወ/ር የሻረግ መቃወሚያ አቀረቡ። የሀኪም ኪዳነወርቅ ሚስት እኔ ነኝ። ወ/ር መሠረት የሚች ሠራተኛ እንጂ ሚስት አልነበሩም። ሚስት ናቸው ተብሎ የተሰጠው ውሳኔ ይገኛልኝ አለ።

ፍ/ቤቱ የወ/ር መሠረትንና የወ/ር የሻረግን ክርክርና ማስረጃ ሰምቶ ሚች ሀኪም ኪዳነወርቅ ወ/ር መሠረት ሚስቱ ናት ብለው በድግስ ላይ ለተሰበሰበው ሰው ተናግረዋል። ከዚያም አብረው ኖረው ልጅ ወልደዋል። ወ/ር የሻረግ ያቀረቡት ማስረጃ ይህን የሚያስተባብል ባለመሆኑ አልተቀበልኩትም ሲል ወሰነ።

ወ/ር የሻረግ ለፌ/ክ/ፍ/ቤት ይግባኝ አቀረቡ። ይግባኝ ሚች ድግስ ደግሰው ወ/ር መሠረት ሚስቱ ናት ቢሉም በፅሁፍና በሽማግሌዎች ፊት ስላልተረጋገጠ የተባለው ጋብቻ ባህላዊ የጋብቻ ሥርት የተፈፀመ አይደለም አለ። ፍ/ቤቱም የወ/ር መሠረት ሚስትነት በጋብቻ ምስክር ወረቀት ወይም በትዳር ሁኔታ አልተረጋገጠም በሚሉት የስር ፍ/ቤቱን ውሳኔ ሻረው።

ወ/ር መሠረት በተራቸው ለፌ/ጠ/ፍ/ቤት ይግባኝ አቀረቡ ፍ/ቤቱም ግራ ቀኙን አከራክሮ ሐኪም ኪዳነ ወርቅ ድግስ ደግሰው ወ/ር መሰረትን ሚስቱ ነች ማለታቸው አብረው ኖረው ልጆች መውለዳቸውን ወ/ር መሠረት ስለሰረዱ ጋብቻው መኖር በቤተሰብ ሕጉ አንቀፅ 97(2) መሠረት ተረጋግጧል። የስር ፍ/ቤት ለባህላዊ ጋብቻ የሰጠው ትርጉም ስህተት ነው በሚል የክ/ፍ/ቤትን ውሳኔ ሻረው።

ወ/ር የሻረግ ለፌ/ጠ/ፍ/ቤት

ሰበር ሰሚ ችሎት ውሳኔውን ለመሻር የሰበር አቤቱታ አቀረቡ። በ1976 ሊያውም አዲስ አበባ በሽማግሌ ፊት ፊርማ ሳይፈረም ባህላዊ ጋብቻ ተፈፀመ ሊባል አይችልም። ወ/ር መሰረት የሀኪም ኪዳነወርቅ ሰራተኛ ሆነው ደመወዝ ይቀበሉ ነበር። በ1980 ከሀኪም ኪዳነወርቅ ተለይተው አቶ ሽፈራውን አግብተው 2 ልጆች ወልደዋል ስለዚህ ሚስት መባላቸው ስህተት ነው ይታረምልኝ አለ። ወ/ር መሰረት በበኩላቸው የፌ/ጠ/ፍ/ቤትን ውሳኔ የሚያጠናክር ክርክር አቀረቡ። ሰበር ክርክሩን መርምሮ ለሰጠው ውሳኔ በፊት የቤተሰብ ሕጉን ድንጋጌዎች እናስቀድም

ሳይጋቡ በትዳር መኖር የፌዴራሉ የተሻሻለው የቤተሰብ ሕግ በአንቀፅ 94 ላይ ጋብቻ ሳይፈፀም እንደ ባልና ሚስት አብሮ ስለ መኖር በሰጠው ትርጓሜ "አንድ ወንድና አንዳት ሴት በሕግ በሚፀና አኳኋን ጋብቻ ሳይፈፀሙ በትዳር መልክ የኖሩ ሲሆን ነው" ይላል።

በአንቀጽ 99 ላይ ጋብቻ ሳይፈፀም እንደ ባልና ሚስት ኖሩ ለማለት የሚያስፈልገው "በትዳር መልክ መኖር" በሕግ የተጋቡ ሰዎች አይነት ሁኔታ ወንድና ሴቷ ማሳየት እንዳለባቸውና ይህ ሁኔታ ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብረው ኖረዋል ለማለት አስፈላጊና በቂ መሆኑን ይገልጻል። ለሌሎች ሰዎችም ሳይጋቡ ባልና ሚስት ሆነው ግንኙነታቸውን እንደተጋቡ ሆነው መቅረብ አስፈላጊ አለመሆኑንም ያሰምርበታል።

በሕግ እንደተጋቡ ሰዎች አይነት ሁኔታ ማሳየት ወይም በትዳር መልክ አብሮ መኖር እንጂ በታወቀና በተደጋገመ ሁኔታ የሩካቤ ስጋ ግንኙነት መፈፀማቸው ብቻ በሁለቱ መካከል ባይጋቡም የባልና የሚስት ግንኙነት አላቸው ለማለት በቂ ምክንያት አለመሆኑን በአንቀጽ 99 (3) ላይ ተደንግጓል።

ይህ ግንኙነት ከጋብቻ ከሚለይባቸው ነገሮች አንዱ የጋብቻ ዝምድናን ባለመፈጠሩ ሲሆን ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብረው በሚኖሩ ወንድና ሴት በዘመዶቻቸው መካከል ግንኙነታቸው አንዳችም ዝምድና እንደማይፈጥር የተ/የቤ/ሕ/አ 100 (1) ይደነግጋል። ይህን እንጂ በተጋቡ ሰዎች መካከል ጋብቻን የሚከለክሉ ድንጋጌዎች (የሚስትን እህት እናት ልጅ ማግባት) ጋብቻ ሳይፈፀሙ እንደ ባልና ሚስት አብረው በሚኖሩ ሰዎች መካከልም አብረው እስከመኖሩ ድረስ ተፈጻሚ ይሆናል።

የጋራ ንብረት፡- በጋብቻ ላይ ባልና ሚስቱ ከተጋቡ በጎሳ የሚያፈሯቸው ንብረቶች ገቢዎቻቸው የጋራ ሆኑት ሲሆኑ ጋብቻ ባይፈፀሙ እንደ ባልና ሚስት አብረው የሚኖሩ ግን ከሰበት አመት ላላነሰ ጊዜ አብረው ከኖሩ በግንኙነቱ ውስጥ የሚያፈሩት ንብረት የጋራ ተደርጎ እንደሚገመት በአንቀፅ 1021 ይደነግጋል።

ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት የሚኖሩ ሰዎች የጋራ ኑሮአቸውን ወጪ እያንዳንዳቸው እንደ አቅማቸውና ችሎታቸው አስተዋፅኦ እንዲያደርጉ በአንቀፅ 101 ላይ የሚገደዱ ሲሆኑ፤ አብረው በመኖር ላይ እያሉ የሚኖራች ንብረቶች በግንኙነት ውስጥ እንደተፈሩ የሚቆጠሩትም ንብረቶች የግል ወይም ከግንኙነቱ በፊት የተፈሩ

መሆናቸውን የሚያሳይ ተቃራኒ ማስረጃ ካልቀረበባቸው ነው።

በጋብቻ ላይ በግል የሚመጣ እዳ ከግል ሆኖ የሚከፈል ሲሆን በዚ ካልተሸፈነ ወደባልና ሚስቱ የጋራ ሆኑት ማስከፈል ይቻላል። ብድርም ሆነ እዳ ስጦታ ሲደረግ ሁለቱም ከተወሰነ ገንዘብ መጠን በላይ ከሆነ መስማማት አለባቸው። ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብረው የሚኖሩ ወንድና ሴት የሚገባቸው እዳዎች ለጋራ ኑሮአቸው ለልጆቻቸው መሠረታዊ ፍላጎቶች የተገቡ ሲሆኑ ለእዳው አከፋፈል ሁሉም በአንድነት በነጠላ ተጠያቂነት አለባቸው።

ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት የሚኖሩ ወንድና ሴት የጋራ ሆኑት ካፈሩ የንብረቱን አስተዳደር የ3ኛ ወገን እዳ አከፋፈልና የንብረት ማጣራት ከጋብቻ ውስጥ ከሚፈጠር የጋራ ንብረት ጋር ተመሳሳይ ነው።

የልጆች ጉዳይ ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብረው ከሚኖሩ ወንድና ሴት የተወለዱ ልጆች በጋብቻ ውስጥ እየተወለዱት የባልና ሚስት አባትነት በሕግ በመገመት የሚወሰን ሳይሆን ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት ከእናት የውጋር ይኖር የነበረው ሰው ልጁን ልጅ ብሎ መቀበሉን የሚያሳይ ማስረጃዎች በማቅረብ መሆኑ በአንቀፅ 104 ላይ ተደንግጓል።

ገንኙነቱን ማቋረጥ የተጋቡ ሰዎች 6 ወር ሳይሞላቸው በስምምነት ጋብቻቸውን ማፍረስ አይችሉም። ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት የሚኖሩት ግን በፈለጉት ጊዜ ግንኙነታቸውን ማቋረጥ የሚችሉ ሲሆን ግንኙነቱ እንዲቋረጥ ያደረገው ወገን ጥፋት ካፈራፀመ ካላ ለመክፈል እንደሚያገደድ የተ/የቤ/ሕ/ አንቀጽ 105 (2) ላይ ተቀምጧል።

ገንኙነቱን ማስረዳት ጋብቻ ባለመፈፀሙ የጋብቻ የምስክር ወረቀት ሊቀርብበት አይችልም ወይም ከ3ቱ የጋብቻ አይነቶች ባዳ መፈፀሙንም ማስረዳት አይችልም። ሆኖም ጋብቻው ባይኖም እንደ ባልና ሚስት ግንኙነት እንደነበር በአንቀፅ 106(1) መሠረት የግንኙነቱ ሁኔታ መኖሩን በሚረጋገጥ ማስረዳት ይቻላል። ይህን ግንኙነት አለ ለማት ወንድና ሴቷ ባይጋቡም የተጋቡ ሰዎችን ሁኔታ ሲያሳዩና ቤተሰቦቻቸውን ማህበረሰቡ እንደተጋቡ ሰዎች የሚኖሩ አድርገው የሚገምቷቸው መሆኑን ወንድ ወይ ሴቷ ካስረዱ ፍ/ቤቱ እንደባልና ሚስት አብረው የሚኖሩ ናች ሲል የሕግ ግምት እንደሚወሰድ አንቀጽ 106(3) ይደነግጋል።

ሆኖም እንደባልና ሚስት ግንኙነት በወንድና በሴቷ መካከል የለም የሚል ግንኙነቱ አለመኖሩን የሚያሳይ አስተማማኝ ማስረጃ ማቅረብ የሕጉን ግምት በማፍረስ ማስተካከል ተፈቅዶለታል።

ሌሎች ያበጋብቻ ገንኙነቶች ጋብቻ ወይም ካለጋብቻ እንደባልና ሚስት አብሮ ከመኖር ውጭ በአንድ ወንድና ሴት መካከል የሚደረጉ ሌሎች ግንኙነቶች በሕግ ፊት ምንም ውጤት እንደማይኖራቸው በአንቀጽ 107 ላይ የተመለከተ ሲሆን ጉዳይቻ ወይም ልጅነትን መቀበል በወንድና በኩል ከሌለ በዚህ አይነት ግንኙነት የተወለዱ ልጅ ከእናታቸው በቀር ከሌላ ሰው ጋር ምንም ህጋዊ ግንኙነት አይኖራቸውም።

ሰበር ምን አስ? የወ/ር የዝናንና የወ/ር ጥሩአየሁን ክርክር በሰ/ወ/ቀ 33/26 ሚያዝያ 28/2000 በዋለው ችሎት ውሳኔ ስምቶበት በቅፅ 5 ላይ ታትሟል። ወ/ር የዝና ለ25 ዓመት ከመ/ር ጥሩአየሁ ጋር ኖረው 5 ልጆች ወልደዋል። ልጃቸውም እንደተጋቡ እንደሚያምን መስክሯል። መ/ር ጥሩአየሁ የቤት ሰፊትና ነች ቢሉም የሚኖሩት ግን ከዚህ የተለየ በሆነ ሁኔታ ነበር። ስለዚህ በፌዴራሉም ሆነ በአማራ ክልል የቤተሰብ ሕግ ጋብቻ ባይፈፀምም ለ25 ዓመታት እንደ ባልና ሚስት አብረው መኖራቸውን ስለነዱ የሰር ፍ/ቤት ውሳኔ ተሻሻሏል። ወ/ር የዝና መ/ር ጥሩአየሁ ሳይጋቡ እንደ ባልና ሚስት አብረው ስለኖሩ አብረው ሲኖሩ ያፈሩት ንብረት ላይ እኩል ድርሻ አላቸው ሲል ወሰኗል።

በድግስ ላይ የታወጀውን የወ/ር መሠረትና የሀኪም ኪዳነወርቅ ጋብቻን በተመለከተ ጥር 15ቀን 1970 በድግስ ላይ ሚች ሀኪም ወርቅነህ ወ/ር መሰረት ሚስቱ ናት ብለው ለታዳሚው ይፋ ማድረጋቸው ስለተረጋገጠ ከዚያም በጎሳ ባልና ሚት ሆነው አብረው መኖራቸውን ምስክሮች አስረድተዋል። በአዲስ አበባ የባህል ጋብቻ ሥርዓት በሽማግሌ ፊት በፅሁፍ ካልተደረገ በስተቀር ብሎ የሚከለክል ሕግ የለም። ከፈለጉ በፅሁፍ ከፈለጉ በቃል ተጋቢዎች ለሀብረተሰቡ እውቀልን ብለው ሊመሰርቱት ስለሚችሉ ሀኪም ኪዳነወርቅና ወ/ር መሰረት በባህላዊ ስነሥርዓት ተጋብተዋል ሲል የፌ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት መጋቢት 25 ቀን 2000 ዓ.ም በሰ/ መ/ቁ 33875 ላይ ውሳኔ ሰጥቷል።

በደብረ ላይ የታወጀውን የወ/ር መሠረትና የሀኪም ኪዳነወርቅ ጋብቻን በተመለከተ ጥር 15ቀን 1970 በደብረ ላይ ሚች ሀኪም ወርቅነህ ወ/ር መሰረት ሚስቱ ናት ብለው ለታዳሚው ይፋ ማድረጋቸው ስለተረጋገጠ ከዚያም በጎሳ ባልና ሚት ሆነው አብረው መኖራቸውን ምስክሮች አስረድተዋል

የደርባ ሚድሮክ ማኔጅመንትና ሠራተኞች መልካም የመውሊድ በዓል እንዲሆንላችሁ ልባዊ ምኞታቸውን ይገልጻሉ።

የደርባ ሚድሮክ ማኔጅመንትና ሠራተኞች
 መልካም የገና በዓል እንዲሆንላችሁ
 ልባዊ ምኞታቸውን ይገልጻሉ።

ኢትዮጵያ እና ባህል

ሐይማኖት እና ያ ትውልድ

በጥበብ በሰጠ

መቼም ቀኑ የገና ዋዜማ ነውና ዛሬ ደግሞ እስኪ ስለ “መንፈሳዊ ፖለቲካ” እናውጋ ብዬ ተነስቻለሁ። “መንፈሳዊ ፖለቲካ” ምን አይነት ፅንሰ ሀሳብ ነው? ብላችሁም መጠየቃችሁ አይቀርም። ለነገሩ “መንፈሳዊ ፖለቲካ” ከተባለ “ስጋዊ ፖለቲካ”ም መኖሩ አይቀርም፤ ብላችሁ ልትገምቱ ትችላላችሁ። ግድ የለም ሁለቱም ፅንሰ ሀሳቦች ይኑሩ። ዛሬ ግን “መንፈሳዊ ፖለቲካ” የሚለውን ሀሳብ እንጨዋለን። በገና ጨዋታ አይቆጠም ጌታ ይባል የለ? ተቆጠረ ስለሌለን ወደ ወጋችን እንገባ።

ኢትዮጵያ የክርስትናን ሃይማኖት በቀደምትነት ከተቀበሉት ጥቂት የዓለማችን ሀገራት መካከል አንዷ ነች። ይህን ኢትዮጵያ፣ በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥም ተደጋግማ ስሟ በበጎ ጎጉ የተጻፈላት ሀገር ናት። አባቶች “መንፈሳዊት ሀገር” ይሏታል። ጉዳዩን ሲያብራሩም፣ ኢትዮጵያ ክርስትናን የተቀበለችው ወይም ወደ ሀገሪቱ ምድር ያስገባቸው እየሱስ ክርስቶስ በተጠመቀ በአራተኛው ዓመት ነው ይላሉ። ይህ ማለት በ34 ዓ.ም ነው። ለዚህ ደግሞ እንደ ማሳሪያ የሚጠቀሙት፣ መጽሐፍ ቅዱስን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተለይም የሐዋርያት ሥራ ተብሎ በተጠቀሰው ምዕራፍ ውስጥ ኢትዮጵያው ጳጳረሰገባ ወደ እስራኤል ሔዶ በዮርዳኖስ ወንዝ መጠመቁ ይገለጻል። ይህ ደግሞ በ30 ዓ.ም ልክ እየሱስ ክርስቶስ በተጠመቀበት ወቅት ነው። ጳጳረሰገባው በዚያን ወቅት የኢትዮጵያ የገንዘብ አዛዥ መሆኑ ተገልጿል። ያ ማለት በአሁኑ አጠራር የፋይናንስና ኢኮኖሚ ሚኒስትር ነበር ማለት ነው። ስለዚህ ይህ ጳጳረሰገባ (ባኮስ) ትልቅ የመንግሥት መልዕክተኛ ነበር። በመሆኑም ጳጳረሰገባው በእየሱስ ጥምቀት ላይ ተገኝቶ እሱም ተጠምቆ ወደ ኢትዮጵያ እስኪመለስ ድረስ ወደ አራት ዓመት ፈጅቶበታል። ከዚያም በ34 ዓ.ም ሀገሩ ኢትዮጵያ ገባ። ክርስትናም በኢትዮጵያ ውስጥ ከዚህ ዓመት ጀምሮ የመንግስት ሃይማኖት ሆነ ብለው መረጃ የሚያቀርቡ ሰዎች አሉ።

ይህን ከላይ የሰፈረውን ሀሳብ በመከራከሪያነት የሚያቀርቡት አካላት በኢትዮጵያ ውስጥ ክርስትና የገባው በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን በንጉስ አዛና ዘመኑ መንግሥት ነው የሚሉትን ምሁራን የመልስ ምት ለመስጠት ነው። በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ላይ ክርስትና ገባ የሚሉት ምሁራን የእነሱ ማስረጃ አክሱም ከተማ ውስጥ በንጉስ አዛና ዘመኑ መንግሥት የተሰሩ የድንጋይ ሐውልቶች ላይ “እኔ ንጉስ አዛና ከዛሬ ጀምሮ ክርስቲያን ሆኛለሁ” የሚለውን ጽሁፍ በመመልከት ነው። በዚህ ጽሁፍ ሀገሪቱን የሚመራው አዛና ሙሉ በሙሉ ክርስትያን መሆኑን ስላወጀ፣ ክርስትና የመንግሥት ሃይማኖት ሆነው ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ነው ባዮች ናቸው ምሁራኑ።

ከቤተ-ክርስቲያን በኩል ሆነው ክርስትና ወደ ኢትዮጵያ የገባው በ34 ዓ.ም ነው ብለው በሚከራከሩት እና በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ነው ክርስትና የመንግስት ሃይማኖት የሆነው በሚሉት መካከል የ300 ዓመታት ልዩነቶች አሉ። የቤተ-ክርስቲያኖቹ ተከራካሪዎች ማስረጃቸው መጽሐፍ ቅዱስ ሲሆን፣ የዩኒቨርሲቲ ምሁራኖቹ ማስረጃ ደግሞ አክሱም ውስጥ ያለው የድንጋይ ጽሁፍ ነው።

በነገራችን ላይ ከእነዚህ ከላይ ከሰፈሩት ሁለት ተከራካሪዎች ሌላ አንድ መረጃም አለ። ይህም፣ እየሱስ ክርስቶስ በተወለደ ጊዜ እዚህ ኢትዮጵያ ውስጥ ትልቅ የአክሱም ኢምፓየር ነበር። በዚያን ወቅት ኢትዮጵያን ይመራ የነበረው ደግሞ ንጉስ ባዜን ይባላል። ንጉስ ባዜን

**ያ ትውልድ ያቀጣጠለውን
አብዮት ከ40 ዓመታት
በኋላም ሰክን ብለን ስናስበው
ኢትዮጵያዊ መሠረቱ የላላ
ሆኖ ነበር ማለት ይቻላል።
እነ ሆቺ ሚኒ፣ ቴኩ ሼራ፣
ማርክስ፣ ጄንገልስ፣ ሴኒን...
የያ ትውልድ መጠምጠሚያ
ሆነው አረፉት። የኢትዮጵያን
አብዮት ማቀጣጠያ ችቦ ሆነው
አገለገሉ። የመቅደሳው ሰማዕት
አዲ ቴዎድሮስ ተዘነጉ**

እየሱስ ከመወለዱ በፊት ኢትዮጵያን ለስምንት ዓመታት መርቷታል። ከዚያም የእየሱስ ክርስቶስን መወለድ ሲሰማ ወደ እስራኤል ተገብ እንደ ሰብዐ ሰገሎች ሁሉ ወርቅ፣ ዕጣን፣ ከርቤ እና ሌሎችንም የደስታ ስጦታዎች አበርክቶ ወደ ሀገሩ ኢትዮጵያ መመለሱ በአራተኛው ወቅት በሰፊው ይነገራል። ከዚያም፣ ማለትም እየሱስ ክርስቶስ ከተወለደ በኋላም ንጉስ ባዜን ስምንት ዓመታት ኢትዮጵያን መርቷታል። ከእየሱስ መወለድ በፊት ስምንት ዓመት፣ ከመወለዱ በኋላ ደግሞ ስምንት ዓመት በአጠቃላይ 16 ዓመታት ኢትዮጵያን መርቷታል። ስለዚህ የክርስትና ጽንሰ ሀሳብ ሙሉ በሙሉ ወደ ኢትዮጵያ የገባው እየሱስ ክርስቶስ በተወለደ ጊዜ በንጉስ ባዜን ዘመኑ መንግስት ነው የሚል ሀሳብ የሚሰነዝር የአክሱም መረጃዎችም አሉ።

በአጠቃላይ ግን መናገር የሚቻለው የክርስትና ሃይማኖት የመንግሥት ሃይማኖት ሆኖ ኢትዮጵያ ላይ መገናኘት የጀመረው እጅግ ረጅም ዓመታት ወደኋላ ተገብ ነው። ኢትዮጵያ ላይ የሚነግሱ ንጉሶች እስከ አዲ ኃይለሥላሴ ድረስ ያሉት ማለት ይቻላል ሹመታቸው የሚፀድቅላቸው በቤተ-ክርስቲያኒቱ ይሁንታ ነበር። ስለዚህ የሀገር መሪ ሾማ የምትቀባ ሃይማኖት ሆኖ እስከ 1966 ዓ.ም ድረስ ተገብ ነበር።

ወደኋላ ያሉ የታሪክ መዛግብቶችና መረጃዎች እንደሚያሳዩት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን የንጉስን ሹመት ከማዕደቅ ባሻገር፣ ኢትዮጵያ ችግር ሲገጥማት፣ በባዕዳን ስትወረር በመመከትና ነፃ በማውጣት ግንባር ቀደም ሚናም ነበራት። በአድዋ ጦርነት እንኳ የካቲት 1888 ዓ.ም ታቦቶቿን እና ቀሳውስቷን ይዛ የዘመተች በኋላም ከኮሎኒያሊዝም አገዛዝ ኢትዮጵያ ነፃ እንድትወጣ ያደረገች ቤተ-ክርስቲያን እንደሆነች

ይገለጻል። ኢትዮጵያን እንደ ሀገር በማቆየቱ ረገድ የቤተ-ክርስቲያኒቱ ሚና በምንም መለኪያ የሚሰፈር እንዳልሆነ የሚናገሩ በርካቶች ናቸው።

ለምሳሌ ያህል ትምህርትን በማስፋፋት፣ ልዩ ልዩ ኢትዮጵያዊ ሥራዎችን በመገንባት (ዛሬም ድረስ የፕላኔታችን ምስጢራት የሆኑትን እንደ ቅዱስ ላሊበላ ኪኒ-ሕንፃዎች አሠራር) ን በማበርከት፣ በመፃሕፍት እና በመዛግብት ሕትመት፣ በቋንቋ ልማትና ብልፅግና ብሎም በሌሎችም ኢትዮጵያዊ መሠረቶች ላይ ዘላለማዊ ክስጥና ማገር የሆነች የእምነት ተቋም ነበረች። ድንገት ግን 1966 ዓ.ም ላይ ምን እንደነካት ሳይታወቅ አንድ አስደንጋጭ ጉዳይ ገጠማት።

ከ1950ዎቹ እስከ 1966 ዓ.ም ላይ ብቅ ባሉ ወጣት የኢትዮጵያ የለውጥ አቀንቃኞች አዲስ ሀሳብ መጣ። ይህ ሀሳብ መንግሥት እና ሃይማኖት የተለያዩ መሆናቸውን አዕንቅት ሰጥቶ የሚሰብክ ነው። ያ ትውልድ በነ ማርክስ፣ ኤንግልስና ሌኒን ፍልስፍናዎች የተሞላ ስለነበር ከሀገርኛው መንፈስ፣ እምነት፣ ባሕልና ታሪክ ውጭ የሆኑ አስተሳሰቦች ላይ ትኩረት አደረገ። ኢትዮጵያን ለማዘመን፣ የተሸለች ሀገር ለማድረግ ከሃይማኖታዊ ተዕዕኖ እና አስተሳሰብ መላቀቅ አለበት ተብሎ ትግል ተጀመረ። የትግሎቹ ሒደት በመጨረሻም በ1966 ዓ.ም ጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግን ፈጥሮ ለሦስት ሺ ዓመት የኖረውን የንግሥና ሥርዓት በመጣልና ከ1500 ዓመት በላይ የቆየውን ሃይማኖታዊ መንግሥትን ማወራደን አወጀ። ከዚያም በየ ጉዳዩው ተጨፈረ።

ፋና ተሰማሪ
ፋና ተሰማሪ
እንደ ሆቺ ሚኒ - እንደ ቴኩ ሼራ!
አለ ተቀናቃኙ።
“ተነሣ ተራመድ - ክንድህን ስበርታ ስሀገር ብልፅግና ሰወገን መክታ”
እያሉ ሕብረ-ዝግግር አለሙ።
“ይህ ነው ምኞቱ
እኔ በሕይወቴ
ከራሴ በፊት ስኢትዮጵያ እናቱ”
እየተባለ ተዘመረ። “ኢትዮጵያ ትቅደም”
ብለውም በማታውቀው የሶሻሊዝም የመሪጫ ትራክ ውስጥ ከተዋት ካለ አቅሚ አስርዲት። አደከሚት።

በኋላም የመፈክር አይነትም ተሻገጉደገዱ።
- ፊውዳሊዝም ይወድማል!
- ኢምፔሪያሊዝም ይወድማል!
- አናርኪስቶች ይወድማሉ!
- የቢሮ ክበርቱዎች ይወድማሉ!
ብዙ የሚወድሙ ነገሮችም መጡ።

ፈተናው እያየለ መጣ።
በወቅቱ በትውልድ ውስጥ ሲብሰሰል ቆይቶ ድንገት የፈነዳውን ማለትም ሃይማኖትና መንግሥት ከዛሬ ጀምሮ አንዱ በሌላው ጣልቃ አይገባም በሚሉት አስተሳሰቦች ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ በመቃወም ድምፃቸውን ያሰሙት አለቃ አያሌው ታምሩ ናቸው።

አለቃ አያሌው በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ውስጥ የሊቆች ሊቅ የሚል መጠሪያ የነበራቸው ናቸው። ታዲያ 1966 ዓ.ም ላይ፣ አለቃን አስቆጥቶ በተቃውሞ ያስነሳቸው ጉዳይ ቢኖር፣ ሃይማኖትና ሀገር /ፖለቲካ/ አንዱ በሌላው ላይ ጣልቃ አይገቡም የሚለው አዲስ አስተሳሰብ ነው። አለቃ አያሌው ይህን ሀሳብ በመቃወም ያቀረቡት ነገር ቢኖር፣ ይህን ኢትዮጵያ የምትባለውን ሀገር ከጦርነት ጠብቃ እና ተከላክላ፣ ትውልድን አስተምራና አሳውቃ፣ ነገስታትን እየሾመችና ከጎን ሆና እየመራች፣ እዚህ ያደረሰችው ቤተ-ክርስቲያን ናት። ታዲያ

በምን ምክንያት ነው ዛሬ በሀገር አመራር ውስጥ ቤተ-ክርስቲያን ጣልቃ አትገባም የሚባለው? ለመሆኑ ሀገሪቱን ጠብቆ እዚህ ያደረሰው ማን ሆነና ነው። አያገባትም የሚባለው!? በማለት ግንባራቸውን ለጥይት ሰጥተው ከአዳዲሶቹ ትውልዶች ጋር ተፋጠው ነበር።

እየዋለ እያደር የጊዜውና የፖለቲካ ትኩሳቱ፣ ግለቱ እየተፋጀ መጥቶ ግድያውም የትየለሌ እየሆነ ሲመጣ፣ ቤተ-ክርስቲያን እና የኢትዮጵያ ፖለቲካ ተፋቱ (ተለያዩ)። የአስተሳሰብ ግድግዳ በትልቁ ተገነባባቸው። እየዋለ እያደር ደግሞ “ሃይማኖት የመጨቆኛ መሣሪያ ነው” የሚሉ ፍልስፍናዎች በስፋት ተቀነቀኑ።

ይህ የመጨቆኛ መሣሪያ ነው ተብሎ የተጠራው ሃይማኖት ደግሞ ክፉኛ ችግር ውስጥ መግባት ጀመረ። ታላቁ ቤተ-ክርስቲያን አሉታዊ ተዕዕኖ እየበረታባት በመሄድ ለሕልውናዋ ሁሉ አስጊ ጉዳዮች መታየት ጀመሩ።

ለዚህች ሀገር ክብር፣ ለዚህች ሀገር ሕዝቦች ልዕልና ሲባል ደረታቸውን ለመትረየስ ጥይት ሰጥተው የሚሞቱ የሃይማኖት አባት ማለትም እንደ አቡነ ጴጥሮስ ያሉ ሰማዕት የሰጠች ቤተ-ክርስቲያን በሀገር ጉዳይ አያገባሽም ተባለች። እሷ ጠብቃ ባናረቻት ሀገር እነ ማርክስ፣ ኤንግልስ እና ሌኒን የሃሳብ መሪዎች ሆኑ። ለኢትዮጵያ የተሰውት የአቡነ ጴጥሮስ የእምነት ዕናትና ፍልስፍና ኢትዮጵያ ላይ ሳይነገር፣ የባዕዳኖቹ የነ ማርክስ ርዕዮተ ዓለም መመሪያችን ሆኖ ኖረ።

ያ ትውልድ ያቀጣጠለውን አብዮት ከ40 ዓመታት በኋላም ሰክን ብለን ስናስበው ኢትዮጵያዊ መሠረቱ የላላ ሆኖ ነበር ማለት ይቻላል። እነ ሆቺ ሚኒ፣ ቴኩ ሼራ፣ ማርክስ፣ ኤንግልስ፣ ሌኒን... የያ ትውልድ መጠምጠሚያ ሆነው አረፉት። የኢትዮጵያን አብዮት ማቀጣጠያ ችቦ ሆነው አገለገሉ። የመቅደሳው ሰማዕት አዲ ቴዎድሮስ ተዘነጉ፤ መተማ ላይ አንገታቸውን ለሀገራቸው ክብር የሰጡት አዲ የሐንስ ተረሰ፤ አድዋ ላይ የኮሎኒያሊዝምን ወረራ ደባቅ የመቱት አዲ ምኒሊክ ለምሳሌም መብቃት አቆሙ፤ ኢትዮጵያን ከባዕድ ወረራ አውጥተው ወደ ስልጣኔ መንገድ የቀየሩት አዲ ኃይለስላሴን ስማቸውን የጠራ እንደ እርኩስ ይቆጠር ጀመር። በአጠቃላይ ሀገራዊ ምሳሌና መመሪያ የጠፋበት ዘመን ተፈጠረ - 1966 ዓ.ም

የያ ትውልድ አባላት በአብዛኛው ሃይማኖታቸውን ቀይረው አዲስ ሃይማኖት ጀመሩ። አዲሱ ሃይማኖታቸው ደግሞ “ሶሻሊዝም” ሆነ። ርዕዮተ ዓለሙን እስከ ማምለክ ደረሰ። በየፓርቲዎቻቸው ውስጥ ሆነው አቀነቀኑ። ከየ ካምፓቸው ላይ ሆነው የእኔ ፓርቲ አመለካከት የተሻለ ነው በሚለው ተከራክሩ፣ ተጣሉ፣ ተገዳደሉ፣ በመቶ ሺዎች አለቁ፣ ታሰሩ፣ ተሰደዱ። ያ ጦስ ላለፉት 40 ዓመታት ሰንኮፋ አልወጣም።

“በገና ጨዋታ አይቆጠም ጌታ” ብዬ ሃይማኖትና ያ ትውልድን በጥቂቱ ልዳስሰው ሞክርኩ። መጨረሻ ጊዜም ጥምቀት ነው። ታህሳስ 29 ቀን 2007 ዓ.ም እየሱስ ክርስቶስ ተወለደ ብለን እናከብራለን። ጥር 11 ደግሞ ጥምቀቱን እናከብራለን። ፕሮፌሰር መግናን ወልደማርያም “እኛ እና እግዚአብሔር” የሚል ግሩም ጽሁፍ አላቸው። ያ ትውልድ እና ሃይማኖት ተራርቀው ኖረው ነበር። ይህ ትውልድ እና ሃይማኖት የሚል ጥያቄ ማንላት ትችላላችሁ። ስለዚህ ወጋችን ሳምንትም ይቀጥላል። ወቅቱ ዓውዳመት ስለሆነ ነው። መልካም የገና በዓል ይሁንላችሁ ብዬ ብሰናበትለሁ።

በሸናፊ ደምሴ ..... demissieashenafi@gmail.com

“ሁሉ አማራሽ...”

እነሆ በነብዩ መሐመድ እና በእየሱስ ክርስቶስ የልደት በዓላት ተከበን ሰንብተናል። ለአስልምናም ሆነ ለክርስትናም ሆነ እንኳን አደረገችሁ በማለት ወደትዝብተዎ ጨዋታችን እናዘግጣለን።

ከሁሉም ከሁሉም “አስር ያሳረረ አንድ አይዘም” ይሉት አነጋገር ይገርመኛል። እኛ እንደሆነ የምናባርረው አንድ ነገር ነው እርሱም፤ የዕለት እንጀራችንን። በአንጻሩ ደግሞ እኛን የሚያባርረን ነገር ብዛቱ የትየለሌ ነው።

የመብራት መጥፋቱ፤ ውሃ ጥማቱ፤ የኔትዎርክ መቆራረጡ፤ መንገድ መዘጋቱ፤ ቅጣ ያጣው ቢሮክራሲና የኑሮ ውድነቱ ሁሉ እኛን አስር ሆነው የሚያሳድዱን ይመስለኛል።

እኔ የምለው የምኞትና የአምሮት ቁንጣን ቢኖረን ምን ነበረበት? . . . እውነቱን እኮ ነው ከልክ በላይ መመኘት፤ ከአቅም በላይ ፍላጎት እኮ ራሱን የቻለ ድክመት ነው። ስልጣንንም መመኘት፤ ገንዘብንም መመኘት፤ ጉልበቱንም መመኘት፤ አዛዥና ናዛዥነቱንም

መመኘት ደግ አይደለም። (አንዳንድ ወዳጆቹ ያታ ተኮር ወሬ ሲያውሩ አንድዬ ሲፈጥረን ሽጉጡን አንድ ቦታ ጥይቱን ሌላ ቦታ አድርጎ ነው የፈጠረን ይላሉ። ቁ-ቁ-ቁ)

ዕውቀት ፈላስፋና ባለአዕምሮ ሸፕንሀወር፤ የታላቅ አእምሮ ህልም ምንድው ቢሉት “ማለቂያ ከሌለው ክፉ ምኞት መውትና ከታላላቆች ግኝትና ጥበብ ጋር ራስን ማቆራኘት ነው” ብሏል። ይህም ብቻ አይደለም። ኃይለገዮርጊስ ማሞ በዓፄው “ጥበብ ሁሉን” መዕሐፍ ውስጥ የዚህ ፈላስፋ አስተሳሰብ እንደሚከተለው ተቀምጧል።

“አዋቂ ሰው ማለት ፍላጎቱን የመግታት እውቀቱ የሆነ ማለት ነው። በህይወት ዝቅተኛ ደረጃ ራስን በፍላጎት አጥር ውስጥ ማስቀመጥ መሆኑን የሚናገረው ሸፕንሀወር “አብዛኛው የሰው ልጅ በብዙ ፍላጎትና በጥቂት ዕውቀት የተሞላ ነው፤ አዋቂነት ግን ብዙ እውቀትና ጥቂት ፍላጎት ብቻ ይበቃታል” ይለናል።

ብዙ ነገሮችን በአንድ ጊዜ ጠቅልለው የያዙ ሰዎችን ማመን ጤነኛነት አይደለም። ለዚህም ነው ብዙ ምኞትና አምሮት ያላቸውን ሰዎችንም ማህበረሰባችን በስነ-ቃሉ

የማያበረታታው። ለምሳሌ “ሁሉ አማራሽን ገበያ አታውጧት” ይሉት ብሃል ድንቅ ማሳያ ይመስለኛል።

እኛ ሁሉ አማራሽ በሆንን ቁጥር ራሳችንን ለሌላ ፈተና፤ ለሌላ አምሮት፤ ለሌላ ፍላጎት፤ ለሌላ መከራ፤ ለሌላ ድካም ማዘጋጀታችን አይቀሬ ነው። “ሁሉን እግር አለኝ ተብሎ ሁለት ዛፍ አይወጣም” እንዲሉ፤ አንድ ነገር ላይ አተኩረን ያንኑ በተሳካ ውጤት ብንሰራው ምን አለበት? አለበለዚያ ግን የማህበሩም ስብሰባ፤ የዕድሩም ሊቀመንበር፤ የዕቅዱም ተቆጣጣሪ፤ የሰራተኛ ማህበሩ ፀሐፊ፤ የቀበሌው ህዝብ አቤቱታ ሰሚ፤ የድርጅት ስራ አስፈጻሚ ወዘተ ሁሉም ላይ እኔ ከሌለው እያሉ መጥለቅ “የእርሳ ገንብ” ከማስባል ባለፈ፤ “አስር ያሳረረ አንድ አይዘም” ሊያስተርትብን ይችላልና ጠንቀቅ ማለት አይከፋም።

የስልጣን አምሮታችንን፤ የገንዘብ አምሮታችንን፤ የስም አምሮታችንን፤ የዝና አምሮታችንን፤ የመታየት አምሮታችንን፤ የመደመጥ አምሮታችንን መቆጣጠር ካልቻልን በኋላ “ይሄ እዩኝ እዩኝ ደብቁኝ ያመጣል” ሊሆንብን ይችላል።

ሰዛሬ ከመሰበሰቡታችን በፊት ያንንም - ያንንም ለሚያምራቸውና

“አዋቂ ሰው ማለት ፍላጎቱን የመግታት እውቀቱ የሆነ ማለት ነው። በህይወት ዝቅተኛ ደረጃ ራስን በፍላጎት አጥር ውስጥ ማስቀመጥ መሆኑን የሚናገረው ሸፕንሀወር “አብዛኛው የሰው ልጅ በብዙ ፍላጎትና በጥቂት ዕውቀት የተሞላ ነው፤ አዋቂነት ግን ብዙ እውቀትና ጥቂት ፍላጎት ብቻ ይበቃታል” ይለናል።

ፍላጎታቸውን መገደብ የማይችሉ ሰዎች የሚገጥማቸውን ከንቱ ልፋት የምታሳይልኝን ግጥም ከሰለምን ሞገስ (ፋሲል)፤ “ዕምና እና ጩኸት” እንደሚከተለው እጠቅሳለሁ፤

ምንገድ
 “ከአድማሱ ባሻገር ዘለቅሁ እንደምንም ሌላ አድማስ አይሁኝ እንደገና አሁንም
 በብዙ መታተር በብዙ ፈተና ይህንንም አድማስ ደርሼ አየሁና በቃ ፈጣሪው ስል ጨረሰኩ እንደምንም ይታየኝ ጀምሮ ሌላ አድማስ አሁንም።”
 አንድዬ ለልቅ ምኞታችን ልንምን አይንፈገን አቦ፤ ቸር እንሰንብት!■

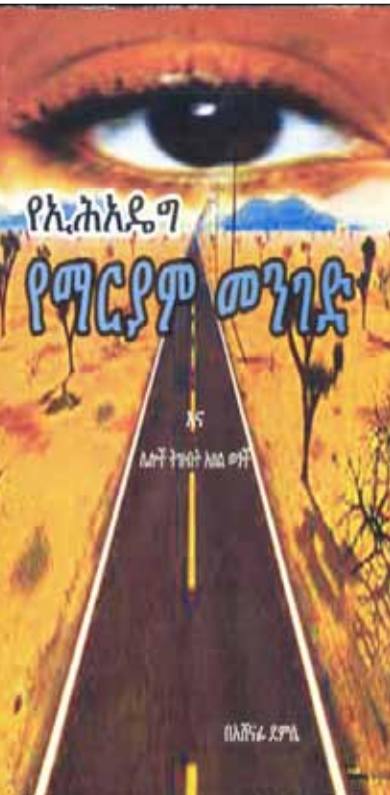
ኪነጥበብ-ዜና

“አምስቱ የመከራ ዘመናት” እና “የኢህአዴግ የማርያም መንገድ” መጽሐፍት ለንባብ በቁ

በደራሲ እርቅ ይሁን በላይነህ የተጻፈውና “አምስቱ የመከራ ዘመናት” የተሰኘው ርዕስ የተሰጠው በሀገራችን ታሪክ ላይ ያተኮረ መጽሐፍ ባሳለፍነው ሳምንት ለንባብ በቃ። መጽሐፉ በአስራ ሁለት ምዕራፎች ተከፋፍሎ የቀረበ ሲሆን፤ በንግስት ዮዲት፤ በአማም አህመድ፤ በአዲስ ስብከት፤ በደርግ-ሾችና በአምስቱ የፋሽስት ኢጣሊያ ዘመናት ተቃጥለው የወደሙ 44 አብያተ ክርስትያናትን ታሪክ ይዟል። በዚህም ታሪክ ውስጥ የበርካታ አርበኞች፤ ሊቃውንትና ነገስታት ታሪክ አብሮ ተወስቷል።

“አምስቱ የመከራ ዘመናት” መዕሐፍ ከ94 ያላነሱ ምስሎችን አካቶ በ318 ገጾች የቀረበ ሲሆን፤ ዋጋውም 100 ብር መሆኑ ተጠቅሷል። ደራሲው

የጋዜጠኛ ሄኖክ ስዩም የጉዞ ማስታወሻ ታተመ

የቱሪዝምና ባህል ጋዜጠኛ የሆነው የሄኖክ ስዩም የጉዞ ማስታወሻ ለህትመት በቃ። መጽሐፉ ጋዜጠኛው ለዘገባ በተንቀሳቀሰባቸው አካባቢዎች የተመለከታቸውን ጉዳዮች ሲያካትት በዋናነት ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ላይ የሸካ፤ ቤንሻን ሸካ ብሔረሰቦችንና አካባቢያቸውን ሲያትት፤ የራስ ዳሽን የጉዞ ገጠመኝ፤ አንክበርና ሰሜን ሸዋ አንዲሁም የአፋር የጉዞ ትዝታዎቹ ተካተውበታል። በሊትማን ትራዲንግ የሚከፋፈለው ይህም መጽሐፍ 152 ገጾች ሲኖሩት፤ 46 ብር የመሸጫ ዋጋ ተቆርጦለታል።

የጋዜጠኞችና ጠማሪያኑ ክስ እንዲሻሻል ፍ/ቤት በድጋሚ ትዕዛዝ ሰጠ

በአሸናፊ ደምቤ

የወንጀል አድማ ስምምነት በማድረግ ሕገ-መንግሥቱንና ሕገ-መንግስታዊ ስርዓቱን በሃይል ለመናድ ከግንቦት 7 እና ከሌላ ጋር አብረዋል። ማህበራዊ ድረ-ገጾችን በመጠቀም አመፅ ቀስቃሽ ዕውቀትን በትኩረት ስልጠናዎችን ወስደዋልና ገንዘብ ተቀብለዋል በሚል የፌዴራሉ ዐቃቤ ሕግ በሽብር ወንጀል ክስ የመሰረተባቸው በአንሰሊያና ሽመልስ መዝገብ ስር የተዘረዘሩት አስር ጠማሪያንና ጋዜጠኞች በድጋሚ ባቀረቡት የክስ መቃወሚያ ላይ ዐቃቤ ሕግ ክስን እንዲሻሻል ሲል ፍርድ

ቤቱ በድጋሚ ትዕዛዝ ሰጠ። በፌዴራሉ ክፍተኛ ፍርድ ቤት 19ኛ ወንጀል ችሎት በትናንትናው ዕለት ታህሳስ 27 ቀን 2007 ዓ.ም የቀረቡት ተጠርጣሪዎች በቀረበባቸው ክስ ላይ መቃወሚያ ማቅረባቸውን ተከትሎ፣ ዐቃቤ ሕግ የሰጣቸውን የማሻሻያ ምላሾች ተንተርሶ ፍርድ ቤቱ የሚሰጠውን ብይን ለማድመጥ የነበረ ቢሆንም፣ የተከላከሉ ጠባቂዎች ግን በድጋሚ ዐቃቤ ሕግ በፍርድ ቤቱ ትዕዛዝ መሠረት እንዲሻሻሉ የታዘዙትን አላሻሽልም የሚል አቤቱታ አስምተው የነበረ በመሆኑ በድጋሚ ክስ እንዲሻሻል የተጠቀሙትን ጉዳዮች አስታውሷል።

በዚህም መሠረት የግራ ቀኝን ክርክር የመረመረው ችሎቱ፣ ዐቃቤ ሕግ በተሰጠው ትዕዛዝ መሠረት ክስን ከፀረ - ሽብር አንቀፅ ሦስት ስር በተዘረዘረው መሠረት አሻሽሎ አቅርቧል ብሏል። በዚህም ተከላኮቹ ከግንቦት 7 እና ከሌላ ጋር በመሆን ፈፅመዋቸዋል ያላቸውን ወንጀሎች አሻሽሎ አቅርቧል ተብሏል። ይሁን እንጂ አሁንም ቢሆን እንዲሻሻሉ ብይን ከተሰጠባቸው ነጥቦች ውስጥ ያልተሻሻሉ አሉ በሚል የተጠርጣሪ ጠባቂዎች ያቀረቡትን መቃወሚያ ተከትሎ የእያንዳንዱ ተጠርጣሪ የስራ ድርሻ በዝርዝር አልተገለፀም፣ የሽብር ቡድኑ ስምና ስልጠና የትና መቼ ወሰዱ

የሚለው አልተገለፀም፣ እንዲሁም 3ኛ ተከላከላችን ስር ፈለቀ ለስራ ማስኬጃ ወስዶታል የተባለው 48ኛው ብር ከማን እንደተገኘ እና ለምን አገልግሎት እንደሰጠ በግልፅ አልሰፈረም የሚሉትን ነቅሶ በማውጣት በቀጣይ ቀጠሮ ተሻሽለው እንዲቀርቡ አዟል። ይህ ካልሆነ ግን ክስ መሰረዛቸው አይቀሬ መሆኑንም ፍርድ ቤቱ አሳስቧል። በዚህም የፌዴራሉ ዐቃቤ ሕግ በተሰጠው ትዕዛዝ መሠረት ክስን አሻሽሎ ማቅረብ አለማቅረቡን ተመልክቶ ብይን ለመስጠት ለጥር 6 ቀን 2007 ዓ.ም ተለዋጭ ቀጠሮ ሰጥቷል።

ካፕታስ፣ ውስኪ እና ሾድካን ማምረት ጀመረ

በመስከረም አደራ

የአምሶ ማዕድን ውሃ እህት ከባንያ የሆነው ካፕታስ መጠጦች ፋብሪካ አክሲዮን ማህበር የተለያዩ የአልኮል መጠጦችን በኢትዮጵያ ማምረት እና ወደ ገበያ ማስገባት መጀመሩን ገለፀ። የፋብሪካው ዋና ስራ አስኪያጅ አቶ ግርማ ታደሰ ለሰንደቅ ጋዜጣ እንደገለፁት፣ ፋብሪካው ጂን፣ ሾድካ፣ ትርፍም፣ አዞ፣ ውስኪ እና የመሳሰሉትን ስድስት አይነት የአልኮል መጠጦች በማምረት ላይ ይገኛል። የአልኮል መጠጦች ከባለፈው ወር ጀምሮ በመላው ሀገሪቱ በገበያ ላይ መሆናቸውም ተገልጿል። መቀመጫውን በምዕራብ ሸዋ ዞን አምሶ ከተማ ያደረገው ከባንያው የሚያቀርባቸው መጠጦችም ኢትዮጵያዊ እና የተለዩ ምርቶች እንደሆኑ ተገልጿል። ለረጅም ጊዜ በውስኪነት ተመርተው የተቀመጡ ጥሬ ዕቃዎችን ከውጭ በማስገባት እና በመደበኛነት በአጭር ጊዜ ውስጥ ምርቶቹን ለገበያ የማቅረብ ሥራ እየተሰራ መሆኑንም አቶ ግርማ ገልጸዋል። ፋብሪካው እያቀረባቸው ያሉት ምርቶች ጎርደን ጂን የመግሠሉትን ከውጭ የሚገቡ መጠጦች ለመሰባሰብ እና ለተጠቃሚዎች በቀላሉ ሊደርሱ የሚችሉ ለማድረግ ታስበው እንደተዘጋጁም መረጃዎች ያመለክታሉ።

በጋራው መላኩ የግብፁ ፕሬዝዳንት አብዱል ፈታህ አልሲሲ በጥር ወር 2007 ዓ.ም ኢትዮጵያን ሊጎቡ እንደሆነ አሁራም አንላይን በአሁኗ ዕለት ዘገባው አመልክቷል። ዘገባው ፕሬዝዳንቱ በዚህ ወር ከተያዘላቸው ዕቅድ አንዱ በኩላት የሚያደርጉት ጉብኝት መሆኑን ገልጾ ከዚህ በመቀጠልም በኢትዮጵያ ጉብኝት የሚያደርጉ መሆኑን ጨምሮ አመልክቷል።

እንደዘገባው ፕሬዝዳንቱ ጥር 16 ቀን 2007 ዓ.ም በአዲስ አበባ የሚጀመረውን የአፍሪካ ኅብረት የመሪዎች ጉባዔንም የመሳተፍ የጊዜ ሰሌዳ በዚሁ ተካቶ የተያዘ ነው። ፕሬዝዳንቱ የሁለት ቀናት የኩዌት ጉብኝታቸውን ካለፈው ሰኞ ጀምረው ያጠናቀቁ ሲሆን በወሩ ከተያዙት የጉብኝት ፕሮግራሞች መካከል ቀጣይ የጉብኝቱ የጊዜ ሰሌዳ የሚሆነው የኢትዮጵያ ጉብኝት መሆኑ ታውቋል።

የሁለትዮሽ ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ዙሪያ ከኢትዮጵያ ከፍተኛ ባለስልጣናት ጋር ውይይቶችን ማድረጋቸው ይታወሳል። የሁለቱ አገራት መሪዎች ጠቅላይ ሚኒስትር አብዱል ፈታህ አልሲሲ በተለያዩ ጊዜያት ፊት ለፊት ተገናኝተዋል። ፕ ሬ ዝ ዳ ነ ት አልሲሲ ወደ ስልጣን በመጡ ሰሞን በኢኮኖሚያል ጊኒ ማህበ ቡተካሄደው የአፍሪካ ኅብረት የመሪዎች

የግብፁ ፕሬዝዳንት አልሲሲ በጥር አጋማሽ በኢትዮጵያ ጉብኝት ያደርጋሉ

ዶ/ር ኢንጂነር ነኝ ባዩ ሳሙኤል ዘሚካኤል ተቀጣ

በጋዜጣው ሪፖርተር በቂ የትምህርት ዝግጅት ሳይኖረው ራሱን "ዶክተር ኢንጂነር" እያለ በመጥራት በማታለል ወንጀል ክስ የተመሰረተበት ሳሙኤል ዘሚካኤል ባመነባቸው ሁለት ክሶች ብቻ 3 ዓመት ከ9 ወር በሚደርስ ጽኑ እስራት እንዲቀጣ የፌዴራል ክፍተኛ ፍርድ ቤት አራዳ ምድብ ችሎት ሰሞኑን ወሰነ። ተከላኮ ቅጣቱ ሊጣልበት የቻለው ከደረቅ ቼክ እና በሃሰተኛ የንግድ ፈቃድ ሰነድ መገልገል ሁለት ክሶች ወንጀልኛ ሆኖ በመገኘቱ ነው። ሳሙኤል ከነዚህ ክሶች

ሌላ ከአንድ ግለሰብ 30 ሺህ ብር አጭብርብሮ ወስዷል በሚልም 4ኛ የማታለል ወንጀል ክስ የተመሰረተበት ሲሆን በዛሬው አንድ ክስ የፌዴራል ክፍተኛ ፍርድ ቤት አራዳ ምድብ ችሎት ብይን ለመስጠት ተለዋጭ ቀጠሮ ይዟል። 3 ዓመት ከ9 ወር በሚደርስ ጽኑ እስራት ያስቀጡት ሁለት ክሶች ደረቅ ቼክ እና ከንግድ ፍቃድ ጋር ተያይዞ ሃሰተኛ ሰነድ መገልገል ወንጀሎች ናቸው። ከአምባሳደር ልብስ ስፊት ድርጅት ባለቤት በሀሰተኛ መንገድ ድርጅቱንና ባለቤቱን አስተዋውቃለሁ በማለት 58 ሺህ ብር ወስዷል በሚል የተመሰረተበትን ክስ ክዶ

ሳሙኤል ዘሚካኤል በዶክተር ኢንጂነርነት ስም ከመጠራት አልፎ በ27 የኒቨርሲቲዎች በመገኘት ሰተማሪዎችና ስመምህራን የማነቃቂያ ንግግር ያደርግ እንደነበር በወቅቱ መዘገቡ የሚታወስ ነው።

በመከራከሩ፣ ዐቃቤ ህግ ክስን ያስረዱልኛል በማለት ያቀረባቸውን የሰውና የሰነድ ማስረጃ የተከታተለው ችሎቱ ተከላኮ ሊከላከል ይገባዋል ወይስ አይገባም የሚለውን ለመወሰን ተለዋጭ ቀጠሮ ሰጥቷል። በሐምሌ ወር 2006 ዓ.ም በኪንያ በቁጥጥር ስር ውሎ ክስ የቀረበበት ሳሙኤል ዘሚካኤል በዶክተር ኢንጂነርነት ስም ከመጠራት አልፎ በ27 የኒቨርሲቲዎች በመገኘት ለተማሪዎችና ለመምህራን የማነቃቂያ ንግግር ያደርግ እንደነበር በወቅቱ መዝገቡ የሚታወስ ነው።

ምርጫ ቦርድ የአንድነት ፓርቲ ውስጥ...

እነማንናችሁ፣ አላውቃችሁም የሚል ምላሽ በውይይቱ ወቅት ቢያንጸባርቅም የምርጫ ቦርድ ኃላፊዎች ግን ለአዲሱ አመራር ማን እውቅና ሰጠውና ሌላውን ሕገወጥ ትላላችሁ የሚል ምላሽ ሰጥተዋቸዋል ብለዋል። አዲሱ አመራር ወክለው የቀረቡት አቶ ግርማ ሰይፍ ለሰንደቅ እንደገለጹት፣ "እኛ ለድርድር

አልሄድንም። ምርጫ ቦርድም የተፈጠረውን ልዩነት እንዲፈታ ጥያቄ ቢያቀርብም ልዩነቱ የሚፈታው በፓርቲ ሕገደንብ ብቻ መሆኑን አስረድተናል። የአንድነት ጠቅላላ ጉባኤ የአዲሱን አመራር ሕጋዊነት በውሳኔው አሳልፏል። ይህን ሕገወጥ ነው የሚሉ ወገኖች ፍርድ ቤት ሄደው መክሰስ ይችላሉ። ከዚህ ውጪ እኛን ሕጋዊ መሆን አስመሆናችን

የቤተ ክርስቲያን የገቢ ማስገኛ ተቋማት ኪራይ የግለሰቦች መጠቀሚያ መኸናቸው ተጠቆመ

- ሀብትና ጥቅምን የሚያስጠብቅ የኪራይ ተመን ፖሊሲ የሚወጣበት ጥናት ተጀምሯል
- የጥቂት አደባቢት ሐሳቦችና ጥቅሞች እንቅስቃሴ ጥናቱን እንዲያከብሩ ተሰጧል
- የአለቆች የመኪና ስልጣት የመሰኛ ከሰላና ሰብሰቦች በር የሚከፈት ነው ተብሏል

በጋዜጣው ሪፖርተር

በኢትዮጵያ አርቶዳክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት አንዳንድ ገዳማትና አድባራት፤ የገቢ ማስገኛ ምንጮችና የልማት ተቋማት የኪራይ አገልግሎት ከሰብከት ጉባኤያት ዕውቅናና የወሳኝነት ሥልጣን ውጭ የቤተ ክርስቲያን ሀብትና ጥቅም ለጥቅመኛ የአድባራት ሐሳቦችና ግለሰቦች ተላልፎ የተሰጠበት መኸኑ ተጠቆመ።

ጥቆማው የተሰጠው፤ ለአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት አድባራትና አንዳንድ ገዳማት የይዘታ ማረጋገጫ ካርታ ለማስገኘት የተቋቋመው አጥኚ ኮሚቴ ለፓትርያርኩ አቅርቦታል በተባለ የማስታወሻ ጽሑፍ ነው። የከተማው አስተዳደር ለሀ/ስብከቱ አድባራትና ገዳማት ለማምላት፤ ለመኪና መቃብርና ለልማት መገልገያነት የሰጣቸው መሬቶች፤ “ለገቢ ማስገኛ” በሚል አብያተ ክርስቲያናትን ተጠቃሚ በማድረግ የዋጋ ተመንና ሀብቱን ለጥቅመኞች አሳልፎ በሚሰጥ የውል ዘመን ለግለሰቦች እየተከራዩ ስለመኸኑ በጽሑፉ ተመልክቷል።

ተከራይ ግለሰቦች መልሰው በከፍተኛ ገንዘብ እያከራዩ ተጠቃሚ በመኾን ላይ እንዳሉ ጨምሮ የገለጸው ጽሑፍ፤ በአድባራትና ገዳማት ከመሬት፤ ከሕንፃና ከሌሎች ኪራዮች ጋር ተያይዘው የሚገኙ ጉዳዮች ትኩረት እንዲሰጣቸው አሳስቧል። በይዘታ ማረጋገጫ ካርታ አጥኚ ኮሚቴው የቀረበው የማስታወሻ ጽሑፍ በቋሚ ሲኖዶስ ቀርቦ ከታየ በኋላ በመንበረ ፓትርያርኩ ጠቅላይ ቤተ ክህነት ጽ/ቤት በኩል ችግሮቹ በዝርዝር እንዲጠኑ በፓትርያርኩ አማካይነት ትእዛዝ መሰጠቱ ታውቋል።

ችግሮቹን በአስተዳደር ጉባኤው የተወያየበት የጠቅላይ ቤተ ክህነት ጽ/ቤት ጉዳዩ “አሳሳቢና በሀገረ ስብከቱ አንዳንድ አድባራትና ገዳማት ዘንድ ሰፍኖ የሚታየው የኪራይ ሰብሰቦች መገለጫ” መኸኑን በመገምገም በጥልቀት አጥንቶ የሚያቀርብ አምስት አባላት ያሉት ኮሚቴ ማቋቋሙ

ተጠቅሷል። የጠቅላይ ቤተ ክህነቱ የሰብከት ጉባኤ ማደራጃ እና የዕቅድና ልማት መምሪያዎች ዋና ሐላፊዎች እንዲኹም የሀገረ ስብከቱና የክፍለ ከተማ ቤተ ክህነት ሐላፊዎች የሚገኙበት ኮሚቴው ከታኅሣሥ መባቻ አንሥቶ፤ የጥናቱን ዕቅድና በጥናቱ መካተት የሚገባቸውን ከስድሳ በላይ አብያተ ክርስቲያናት በመለየት ወደ ሥራ መግባቱ ተዘግቧል።

የገዳማትና አድባራት መሬቶች፤ ሕንፃዎች፤ የመቃብር አፈጻጸምና ሌሎች የገቢ ማስገኛ ተቋማት ቤተ ክርስቲያን በምትጠቀምበት አግባብ አገልግሎት ላይ የሚውሉበትን ኹኔታ ማመላከት የኮሚቴው ዋነኛ ዓላማ ሲኾን የሚከራዩበትን ዋጋ፤ የተከራዩበትን ጊዜና የውል ዘመን ጨምሮ ለቤተ ክርስቲያን ዘላቂ ጥቅም የሚሰጡባቸውን መንገዶች ማመቻቸት ጥናቱ የሚያተኩርበት ግብ እንደኾነ በማስፈጸሚያ ስልቱ ተዘርዘሯል።

ጥናቱን በተያዘለት የጊዜ ገደብ ለማጠናቀቅ በቁርጠኝነትና በሐላፊነት ስሜት እንደሚሠራ ኮሚቴው አስታውቆ፤ የጥናቱ አፈጻጸም ከግኝቶች፤ ተመክሮዎችና ተግዳሮቶች በመነሣት ወቅቱንና የአሠራር ሐድቶን ያማክሰ ማሻሻያ እንደሚደረግና ለዚህም የማስፈጸሚያ መርሐ ድርጊቱን ለሚመለከታቸው አካላት አስቀድሞ በመላክ ግብረ መልስ የመቀበያ ጊዜ ማስቀመጡን ገልጧል። የአድባራትና ገዳማት አስተዳዳሪዎች፤ የሰብከት ጉባኤ አባላት፤ ጸሐፊዎችና ሌላ ሌላ ሹሞች በየአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት በመገኘት የሚያነጋግራቸው ዋነኛ አካላት ናቸውም ተብሏል።

ጥናቱ በአንዳንድ ገዳማትና አድባራት ሐላፊዎች ደረጃና በግል ንግድ ላይ የተወሰኑ ጥቅመኞችን የሚያስቆጣ ስለመኸኑ በችግርነት የለየው ኮሚቴው፤ ለሥራ በሚንቀሳቀስበት ወቅት የልኩካን ስም የማጥፋት፤ በተለይም ከመሬትና መሬት ነክ ከኾኑ ጉዳዮች ጋር ተያይዞባቸው ባላቸው ግለሰቦች የጥናቱን ዓላማ በአግባቡ ባለመረዳትና በማጣመም ሥራውን

የማጥፋት፤ ሕዝብ ክርስቲያኑን ለማነሣሣት የመሞከር፤ የኪራይ ውልና ሌሎች ሰነዶች ጠፍተዋል በሚል ሰበብ የመደበቅ፤ የተፈላጊ አካላት ተሟልተው ያለመገኘትና መሰል ተግዳሮቶች ሊገጥሙ እንደሚችሉ ታሳቢ አድርጓል።

ኸኛም የጥናቱ ውጤት ቤተ ክርስቲያን የሚጠቅም ሀብቱን የሚያስጠብቅ መኸኑን በመገንዘብ የተጣለበትን ሐላፊነት በብቃት ለመወጣት መወሰንን ያስታወቀው ኮሚቴው፤ እንቅስቃሴውን በመገምገም ሐድቶን በብዙኃን መገናኛ ለሕዝብ ክርስቲያኑ ግልጽ የሚያደርግበትን የጊዜ ሰሌዳ ከማስቀመጥ ጀምሮ ተግዳሮቶቹን የሚቋቋሙባቸውን ስልቶችና አሠራሮች በዝርዝር መንደፉን አመልክቷል። አኹን በአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት የተወሰኑ ገዳማትና አድባራት መገኘት የሚከረከሩ ለቅዱስ ሲኖዶስ እንደሚቀርብ የሚጠቀሙ ጥናት ውጤት፤ የቤተ ክርስቲያን የመሬት አጠቃቀምና ወጥነት የሚጎድለው የኪራይ ተመን የተመለከተ ፖሊሲ ለማውጣት በግብአትነት የሚያገለግል ነው ተብሏል።

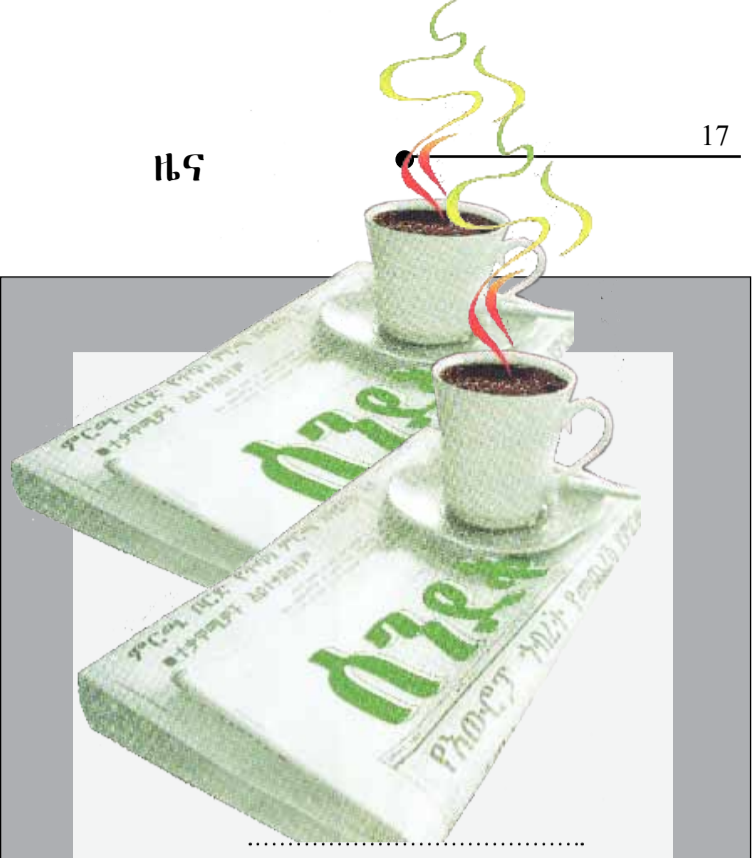
በተያያዘ ዜና፤ በሀገረ ስብከቱ አድባራትና ገዳማት ለአለቆች እየተበረከተ የሚገኘው የመኪና ስልጣት፤ ለአማሳኞች ከሌላ የሚሰጥ ሰብሰቦ አሠራር በር የሚከፍት ነው በሚል በአስቸኳይ እንዲቆም በፓትርያርኩ አብያተ ክርስቲያን መታዘዙ ተሰምቷል። መረጃው እንደሚጠቁመው፤ ልማታዊ ናቸው በሚል መኪና ለአለቆች የሚሰጥበት የሽልማት ሥነ ሥርዓት፤ የሥራ አፈጻጸማቸው ያልተገመገመበትና በሽልማቱ ጉዳይ ግልጽ መመሪያ በሌለበት ኹኔታ የተፈጸመ ነው። በልማታዊነት ስም የሕዝብ ክርስቲያን ገንዘብ ለሽልማት የሚውልበት አሠራር እንዲቆም በፓትርያርኩ ተሰጥቷል የተባለው ትእዛዝ፤ የጠቅ/ቤተ ክህነቱ ዋና ሥራ አስኪያጅ ለሀ/ስብከቱ በጸፉት ደብዳቤ መመሪያ የተሰጠበት ሲኾን አፈጻጸሙ የሚገኝበትን ኹኔታ መገምገም የአጥኚ ኮሚቴው ተልእኮ አካል እንደኾነ ታውቋል።

“በመጨረሻ ምርጫ...”

ሰነድ ቀርቦ እየሰራ ይገኛል። አሁንም ቢሆን በሰላማዊ መንገድ ለመታገል ከሚፈልግና የፓርቲዎችን የሥነምግባር ደንብ ለመፈረም ከተዘጋጀ ፓርቲ ጋር በጋራ ለመስራት ዝግጁ ነው ሲሉ አስረድተዋል። አያይዘውም፤ ከነፃ ፕሬስና ከዕምነት ጋርም የሚያነሱት ክሶች የሕግ የበላይነትን ከማስከበር ውጪ የተለየ ተልዕኮ ያለው አይደለም። ስለዚህም የውስጥ የምርጫ ዝግጅት ማነስና ተገቢውን የፖለቲካ ስራዎቻቸውን ካለመስራት የመጣባቸውን በራስ አለመተማመን ሕዝቡን አላስፈላጊ ዋጋ ለማስከፈል የመረጡበት መንገድ ብዙም ርቀት አያስኬዳቸውም። ሕዝቡ ለውጥ ፈልጓል የሚሉት በምርጫ

እንጂ በእነሱ የፖለቲካ ፓርቲ ውሳኔ የሚፈጸም አለመሆኑን በጥንቃቄ ሊገነዘቡት ይገባል” ብለዋል። ከዚህ ጋር በተያያዘም በአዲሱ በአቶ አበባው መሐሪ የሚመራው መኪኒድ በጋራ ለመስራት ደብዳቤ ማስገባቱን ገልጸው፤ በሰማያዊ ፓርቲ በኩል የደረሰን ደብዳቤ የለም ሲሉ አስታውቀዋል። እንዲሁም፤ በአንድነት በኩል በይፋ በተነገረው አቋም መሰረት ተመሳሳይ ፕሮግራም ካላቸውና ሀገር አቀፍ ፓርቲ ከሆኑ ፓርቲዎች ጋር እስከውህደት ድረስ በመዝለቅ አብሮ ለመስራት ይቻላል ብሎ ያምናል። መሰረታቸውን በክልል ወይም ብሔረሰብ ላይ ካደረጉ ፓርቲዎች ጋር ምርጫውን

በተመለከተ ብቻ ሳይሆን ከምርጫ በኋላ ላሉ ግንኙነቶች በትብብር ወይም በቅንጅት ሰፋ ባለ መሰረትና አደረጃጀት አብሮ መስራት ይፈልጋል። ይህ አቋም በስራ-አስፈጻሚ ተወስኖ ሶስት አባላት ያሉት ኮሚቴ አዋቅር ወደስራ ገብቷል። ይህ ኮሚቴ ሁሉንም ወደምርጫ ውስጥ የሚገቡ ሃይሎችን አስተባብሮ ከላይ ባሰፈርኳቸው ነጥቦች ላይ ያላቸውን አመለካከት ለማወቅ እንቅስቃሴ ጀምሯል ብለዋል። በገገርው ፓርቲ በኩል መረጃ ለማግኘት ያደረገው ጥረት አልተሳካም።

www.sendeknewspaper.com

www.sendeknewspaper.com

ዕጽብ የገና ስጦታ:-

“ሠላም በምድር ይሁን፤ ለሰው ልጆችም በጎ ፈቃድ!”

በዲ/ን ተረፈ ወርቁ

የሠላም ጉዳይ፣ የሠላም ወሬ የፍጥረት ሁሉ ፍፍቶት ነው ብል ብዙም ያጋነንኩ አይመስለኝም። ሠላም ማለት የግጭት፣ የብጥብጥ፣ አሊያም የጦርነት አለመኖር ብቻ አይደለም ይላሉ የሥነ ልቦና ምሁራን። ሠላም በጦርነት፣ በጫጫታ፣ በኩኩት፣ በመናወጥና በማይመች ሁኔታ ውስጥም ሆኖ እርጋታን፣ ውስጣዊ ጸጥታን መላበስም ጭምር ነው ሲሉ መንፈሳዊ አንድምታ ያለው ትርጓሜ ይሰጡታል።

በእርግጥም በነጋ ጠባ፣ የጦርነትና የአልቁት፣ የሥቃይ፣ የጩኸትና የጣር ድምጽ በሚሰማበት ዓለማችን፣ የሽብር ሥጋት ክፉኛ በሚንጣት ምድር ላይ እየኖርን ውስጣዊ የሆነ በምንም ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ብንሆንም የማይናወጥና የማይደረርስ ሰላም ይኖርን ዘንድ የግድ ይላል።

እንዲህ ዓይነቱ ሠላም ምንጩ ከላይ፣ መገኛውም ሰማያዊና መለኮታዊ ነው ሲሉ የሃይማኖት ሊቃውንትና ምሁራን ከቅዱሳት መጽሐፍት ጠቅሰው ያስረዳሉ፤ ይተነትናሉ። ዓለምደብንም ሆኑ በፈጣሪ መኖር የሚያምኑ ምሁራን ስለ ሰላም ምንጭ ያላቸው ትንታኔ ቢለያይም በአንድ ነገር አጥብቀው ይስማማሉ። እርሱም ሰላም ለሰው ልጆች ሁሉ አስፈላጊና መሰረታዊ መሆኑን!!

ሠላም ሰው ልጆች፣ ለፍጥረታት ኹሉ የዕለት ተዕለት ጥያቄ ከመሆኑ የተነሣ ለዓለማችን ሰላም ሲባል የተቋቋመውና ዋና ጽሕፈት ቤቱን በኒው ዮርክ አሜሪካ ያደረገው የመንግሥታቱ ድርጅትም በጸ/ቤቱ ፊት ለፊት ሰላምንና ስለ ሰላም የሚያዘክር አንድ ግዙፍ ሁውልት ቆሞ አለ። ይህ ሁውልትም አንድ ጎልማሳ፣ ጎበዝ ሰይፍን ወደ ምርት መሣሪያ ለመቀየር በመደሻ ሲቀጠቅጥ የሚያሳይ ነው። በዚህ ሁውልትም ስርም የተቀረፀው ጽሑፍም እንዲህ ይነበባል፡-

“They shall beat their swords into ploughshares, and their spears into pruning hooks: nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more.” “ስይፍቸውን ማረሻ፣ ጦራቸውንም ማጭድ ለማድረግ ይቀጠቅጣሉ፤ ሕዝብም በሕዝብ ላይ ሰይፍ አያነሳም፤ ሰልፍም ከእንግዲህ ወዲህ አይማሩም።” (ኢሳ. ፪፣፱)።

ግና አሳዛች እውነታ ጦርነትን እናውግላለን የሚሉ የመንግሥታቱ ድርጅቱ ምስራቾችና ድምጽን በድምጽ የመሻር መብት ያላቸው ልክለ ኃያላኑ ሀገራት ሌሎች ሕዝቦች እርስ በርሳቸው የሚተላለፉበትን መሳሪያ በማምረትና በመሸጥ ተወዳዳሪ ያልተገኘላቸው

መሆናቸው ነው። እነዚህ አገራት ከፍተኛ በጀታቸውም የሚውለው ለጦር መሳሪያ ግዢና ምርት ነው። በአፋቸው ሰላም ሰላም ቢሉም በልባቸው ውስጥ ብርቱ ሰልፍና የጥፋት ሰይፍ እንዳል በተግባራቸው እየገለጹ ነው።

ነቢዩ እግዚአብሔር ኤርምያስ፡- “. . . የሕዝቡን ስብራት በጥቂቱ ይፈውሳሉ ሰላም ሳይሆን ሰላም ሰላም ይላሉ።” በማለት እንደተነበየው ስለ ዓለምና የሰው ልጆች ኹሉ ሰላም አብዝተው የሚጮኹ፣ አብዝተው የሚሰብኩ እነርሱ ራሳቸው የጦርነትንና የአልቁት ድግስን ደግሰው ምድራቱን የጭንቀትና የጣር ምድር እያደረጉት እንዳለን ብዙ ማስረጃዎችን መጥቀስ ይቻላል።

ለአብነትም በኃያላኑ አገራት የኒኩሊየር ጦር መሣሪያ ባለቤት የመሆን ሕልም ዕውን መሆን በሌሎች እኛስ ከማን እናሳለን በሚሉ አገራት መካከል የፈጠረው ሥጋትና የኒኩሊየር ጦር መሣሪያ ባለቤት የመሆን ፍጫ ውድድር የሚነግረን ዘግናኝ ሐቅ ቢኖር በዓለማችን ላይ የተጋረጠውን ግዙፍ የሆነ የጦርነት አደጋ ነው። በየዕለቱ ከመገናኛ ብዙኃን እንደምንሰማውም በአገራት መካከል ያለው የጦር አውርድ ወራና ዝግጅት የሰው ልጆችን የዕለት ተዕለት ኑሮ የሥጋትና ጭንቀት እንዲሆን አድርጎታል።

በዚህ በዛሬው ጽሑፊ ስለ ሰላም ጉዳይ ጥቂት ለማለት የወደድኩት በአንድ ምክንያት ነው። ይኸውም በክርስትና ሃይማኖት ተከታዮች ዘንድ በታላቅ መንፈሳዊና ባህላዊ ዝግጅቶች የሚከበረው፣ የኔታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ የልደት በዓል/ገና ለሰው ልጆች ሁሉ ሰላም የተሰበከበት ዕለት በመሆኑ ነው። ሰው ከአምላኩ፣ ሰው ከተፈጥሮ፣ ሰው ከራሱ ጋር ጠብ

ውስጥ የነበረበት የጨለማ ዘመን ተሽሮ በኔታ ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ለሰው ልጆች ኹሉ ሰላም የምስራች ተብሎ በመሰበኩ ነው።

የኢየሱስ ክርስቶስ የልደት/ የገና በዓል ለእኛ ለክርስትና እምነት ተከታዮች ታላቅ የሆነ መንፈሳዊና ባህላዊ አንድምታ ያለው ትልቅ በዓል ነው። የበዓሉ መንፈሳዊ ምስጢር እንደ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያናችን አባቶቻችን አስተምህሮ ከሰው ልጆች በኃጢአት መውደቅ በኋላ፣ የልጅነት ክብርና ጸጋውን የተገፈፈውን የሰው ልጅ ወደ ቀደመ ክብሩ ለመመለስ “አምላክ ሰው የሆነበት፣ ሰውም አምላክ የሆነበት” ድንቅና ዕጽብ የሆነ ሰማያዊ ምስጢር የተገለጸበት በዓል እንደሆነ ያትታሉ።

ይህን ሰው አምላክ፣ አምላክም ሰው የሆነበትን ጥልቅ የሆነ መንፈሳዊ ምስጢር የቤተ ክርስቲያናችን ሊቃውንት አባቶች እንዲህ ሲሉ ያመሰግናሉ፡- “እግዚአብሔር አምላክ ዓለምን ከፈጠረበት ጥበቡ ይልቅ የሰውን ልጅ ያዳነበት ወይም ሰውን ለማዳን አምላክ ሰው የሆነበት ጥበብ እጅግ ይጠልቃል፤ ይረቃል፣ ይሰፋልም።” ሲሉ በአድናቆትና በመገረም ይተርኩታል። የአገረ ብሔራዊ የቤተክርስቲያን አባት አባ ሕርያቆስም፣ በአመቤታችን በቅድስት ድንግል ማርያም ቅዳሴው፡-

... ከአባቱ አጠገብ ሳይለይ ቃል ወደ አንቺ መጣ። ሳይወሰን ፀንሽው በላይ ሳይጎድል በታችም ሳይጨመር በማገፀን ተወሰነ። ... ድንግል ሆይ አሳተ መለኮት በሆድሽ ባደረ ጊዜ ፊቱ አሳት፣ ልብሱ አሳት፣ ቀሚሱ አሳት ነው። እንደምን አላቃጠለሽ፣ ሰባት የአሳት ነበልባል መጋረጅ በሆድሽ ውስጥ ወዴት ተዘጋጀ፣ ወዴትስ ተጋረደ ከጎንሽ በቀኝ ነውን፣ ወይስ ከጎንሽ በግራ ነውን፣ ትንሽ እካል ስትሆኝ።

የሚያንጸባርቅ ነደ አሳት የሚከበው ኪሩቤል የተሸከሙት ዙፋን በሆድሽ ውስጥ ወዴት ተዘጋጀ፣ ወዴትስ ተተክለ፣ ታናሽ ሙሽራ ስትሆኚ። በማለት የኢየሱስ ክርስቶስን ሰው የመሆን ምስጢር አድንጃል።

አባ ሕርያቆስ በዚህ በአመቤታችን ቅዳሴው፡- “ኃይል ወልድን ለሰው ልጆች፣ ለፍጥረቱ ያለው ፍቅር ከዙፋኑ እንደሰበውና እስከምትም እንዳበቀው፤” ይተርክልናል። ይህ አባት በዚህ ድርሰትም፡- “የማይደረር ግሩም ነው፣ በእኛ ዘንድ ግን ትሑት ነው፣ የማይገኝ ልዑል ነው፣ በእኛ ዘንድ ግን አርዳያ ግብርን ነሣ፣ የማይዳስስ አሳት ነው፣ እኛ ግን አየነው፣ ዳስስነውም ከእርሱም ጋር በላን፣ ጠግን።” ሲል እግዚአብሔር ከአመቤታችን ከድንግል ማርያም በነሣው ሥጋ ዘመድ እንደሆነን አመስጥሯል።

በዚህም ነው የአገራችን አገማሪ በዘለለኛ ድንቅ ዜማው ኔታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው በመሆኑ ለእኛ ለሰው ልጆች የቅርብ፣ የሥጋ ዘመድ እንደሆነን በማመስጠር እንዲህ የተቀኘው፡-

ስብን ተወወና ንገረው ሰወልደ ጥሱ ስደጥልምና የሥጋ ዘመድ። አስቀድሞም ከክርስቶስ ልደት በፊት ፯፻ ዓ.ዓ. ገደማ የኖረው “ደረቅ አዲስን ተናጋሪ” ተብሎ በቤተ ክርስቲያናችን ሊቃውንት ዘንድ የሚጠራው ነቢዩ እግዚአብሔር አሳይቻል።

“እነሆ ድንግል ትፀንሳለች፣ ወንድም ልጅም ትወልዳለች፣ ስሙንም ኢየሱስ/አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች ... ስሙም ድንቅ መካር፣ ኃይል አምላክ ሰላም አለቃ ይባላል።” ብሎ እንደተናገረ በይሁዳ ቤተ ልሔም የተወለደው “ኢየሱስ የሰላም አለቃ” መሆኑን ተናግሯል፤

ሰብኳል፣ መስክሯልም። በይሁዳ ቤተሰብም የክርስቶስ ኢየሱስ መወለድን ተከትሎ መላእክት ከእረኞች ጋር በአንድነት ሆነው ስለ ሰላም መዘመራቸውን ሐኪሙና ታሪክ ጸሐፊው ወንጌላዊው ሉቃስ ደግሞ እንዲህ በወንጌሉ ዘግቦታል፡-

“እነሆም፣ የጌታ መልክክ ወደ እነርሱ ቀረበ፣ የጌታ ክብርም በዙሪያቸው ስበረ። ታላቅ ፍርሃትም ፈረ። መልክኩም እንዲህ አሳቸው፡- እነሆ ሰሐዘብ ሁሉ የሚሆን ታላቅ ደስታ የምሥራች እንገራችኋለሁና አትፍሩ፣ ዛሬ በዳዊት ከተማ መድኃኒት እርሱም ክርስቶስ የሆነ ጌታ ተወልደዳችኋልና። ... ደንገትም ብዙ የሰማይ ሰራዊት ከመልክኩ ጋር ነበረ። እግዚአብሔርንም አያመሰገን፣ ክብር ስለእግዚአብሔር በክርያም ይሁን፣ ሰላምም በምድር፣ ሰውም በጎ ፈቃድ አሉ።”

ይህ ለእኚህ ዘመናት በሰብኳል፣ በታላቅ ፍፍቆትና ጉጉት “ይወርዳል፣ ይወለዳል” ተብሎ ይጠበቅ የነበረው የመሢሐ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ከአመቤታችን ከቅድስት ድንግል ማርያም መወለድ፣ አምላክ ሰው፣ ሰው አምላክ መሆኑ ለሰው ልጆች ኹሉ ታላቅ የምስራች ነው። የአጥቢያ ንጋት ከዋክብትም ከሰማይ መላእክት ሠራዊቶችና ከእረኞች ጋር በአንድነት መዘመራቸውንና ይህን ዕጽብ ድንቅ የሆነ ዘላለማዊ ደስታ ለመከፈል በይሁዳ ቤተሰብም ከትመው እንደነበር መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በተወለደበት ዕለት ሌሊት መንጋቸውን በሜዳ አሰማርተው ለነበሩ የይሁዳ እረኞች መላእክት በታላቅ ደስታ ውስጥ ሆነው “ሰላም በምድር ይሁን፣ ለሰውም በጎ ፈቃድ!!!” በሚል ታላቅ ሰማያዊ ዝማሬ ይህን ዘላለማዊና ፍጹም ሠላም ለሰው ልጆች ኹሉ አብስረዋል። በዚህ ታላቅና ዘላለማዊ እውነት መሠረትም የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት/ የገና በዓል በአገራችን በኢትዮጵያ በታላቅ ደማቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓትና ባህላዊ ዝግጅቶች በድምቀት የሚከበር በዓል ነው።

የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በዓል ወይም ገና በአገራችን ኢትዮጵያና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያለውን መንፈሳዊና ባህላዊ አካባቢን በተመለከተ ለዛሬ እምብዛም የምለው ነገር አይኖረኝም። ግና የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በዓል ለሰው ልጆች ኹሉ ሰላምና ፍቅር የተሰበከበት ታላቅ ዕለት መሆኑን በተመለከተ፣ ስለ ሰላም ባካላሁት ጉዳይ ላይ ተጨማሪ ጥቂት አሳቦችን ልጨምር።

ይህን ጽሑፍ ሳዘጋጅ ከኹለት ዓመት በፊት በአፍሪካ ቀንድ ባሉ አገራት ያሉ ሃይማኖት አባቶች ሰላምን በማስፈን፣ ግጭቶችን በመፍታት፣ በአፍሪካ

5ኛው ኢትዮጵያን በጎንደር የባህል ፌስቲቫል

ጎንደር የአፍሪካ ካሚሎት በሚል ከሚገለጹ የኢትዮጵያ ወርቃማ ዘመን አሻራዎች አንዱ ናት። ይህች ከተማ የቅርስ ብቻ ሳይሆን የባህል እና የመንፈሳዊ ፌስቲቫል ማዕከልም ናት። በአፍሪካ ድንቅ ካሚሎት ግንባር ቀደም ኩነቶች አንዱ የጎንደር ጥምቀት ነው። የጎንደር ከተማ አስተዳደር ከተማዋ ያላትን ይህንን ታሪካዊና ባህላዊ ቅርሶች ወደ ኢኮኖሚ ለመቀየር በከተማዋ በተለየ መልኩ የሚከበረውንና በሀገሪቱ ተራዝም ልማት ቁልፍ ሚና እየተጫወተ እና ሰፊ የገበያ አቅም እየሆነ የመጣውን የጥምቀት በዓል መሰረት በማድረግ ከአካባቢያዊ ራዕይ ሰፊ ባለ መልኩ ሀገራዊ ይዘት ያለውና የጎብኚዎችን የቆይታ ጊዜ ሊያራዝም የሚችል እንዲሁም የከተማው ነዋሪ አልፎም ሀገራችን የተሻለ ገቢ ልታገኝ የምትችልበትን አቅም ለመፍጠር አስቦ ኢትዮጵያን በጎንደር በሚል የባህል ፌስቲቫል ይዘት ያለው ባህላዊ ትእይንት በ2003 ዓ.ም ማዘጋጀት ጀመረ።

ይህ በዓል የጎንደርን የፌስቲቫል ማእከልነት ሀገራዊና አህጉራዊ ሚና ሊጫወት የሚችል አቅም ያለው ነው በሚል ከስያሜው ጀምሮ ሀገራዊ ሆኖ የተወጠነ ነው። በውጥነው ወቅት እንደ መነሻ የሚቆጠር መሰል ሀገራዊ የባህል ኩነት ባይኖርም የሀገር ውስጥና የውጭ ነባራዊ ሁኔታዎችን በመቀመጫ እቅዱን ለማውጣት ተችሏል። ባለፉት ሶስት ዓመታትም የሀገራችንን ሌሎች ከተሞች ባላተረፈ መልኩ እንደ ኢትዮጵያ ቡና መንደር የመሳሰሉ ሀገራዊ ኩነቶችን ጨምሮ ከጎንደር ዩኒቨርሲቲ ጋር በመቀናጀት የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች የመጡበት አካባቢን የሚያስተዋውቅ ስልት በመቀየስ ጎንደር ላይ ኢትዮጵያን ለመፍጠርና ለመሳል ተሞክሯል።

ሁለተኛው ኢትዮጵያን በጎንደርና ዞናዋ ተሳትፎ

ጎንደር በ2003 ዓ.ም ያዘጋጀው ፌስቲቫል ደማቅና ትኩረትን የሰጠ ቢሆንም በከተማው ህዝብ የተዘጋጀ ፌስቲቫል ነበር። የ2004 ዓ.ም ኢትዮጵያን በጎንደር ፌስቲቫል ከመጀመሪያው በተሻለ የጎንደርና አካባቢዋን ወረዳዎች በስፋት ያሳተፈና የሰሜን ጎንደር ዞንን ጭምር ባለቤት ያደረገ ሆኖ ተዘጋጀ። ይህ በዓል ከራስ ደጀን እስከ አርማጭሆ ከመተማ እስከ ቋራ ከበሰሳ እስከ አዳከርታይ ድረስ የጎንደርና አካባቢዋ ባህል የታየበት ሲሆን እንደመጀመሪያው ሁሉ የጎንደር ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ኢትዮጵያን ጎንደር ላይ ለማሳየት ያደረጉት ጥረትም ይበልጥ ደምቆበታል።

ሦስተኛው ኢትዮጵያን በጎንደርና ክልላዊ ትኩረቱ ሶስተኛው ኢትዮጵያን በጎንደር ከሁለቱ ዓመታት ዝግጅት ልምድን በመቀመጫ የተዘጋጀ ሲሆን የአማራ ክልል ባህል ተራዝምና ፓርኮች ልማት ቢሮ ከመቼውም ጊዜ በበለጠ ትኩረትን የቸረውና አጋርነቱን ያሳየበት ነበር። በመገናኛ ብዙሃን ሽፋን ረገድም ከአየር ላይ ጭምር በዘመናዊ ካሜራ በመታገዝ ቀረጸ የተከናወነበትና የውጭ ሚዲያዎችን ያሳተፈ በመሆኑ ለሀገሪቱ ገጽታ ግንባታ አበርክቶ ያለፈው ሚና ከፍተኛ ነበር።

ኢትዮጵያን በጎንደር ሀገር አቀፍ የባህል ሳምንት ፌስቲቫልን አስተናጋጅ ሆኖ መከናወኑ

ከመነሻው ኢትዮጵያን የወከለ አንድ የተደራጀ ሀገራዊ ኩነትን በጎንደር ከተማ ለመተግበር የወጠነው የጎንደር ፌስቲቫል ሀገሪቱ ለ2ኛ ጊዜ የምታዘጋጀውን ሀገር አቀፍ የባህል ሳምንት ፌስቲቫል ለማስተናገድ በቃ። ይህ ፌስቲቫል በዋናነት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ባህልና ተራዝም ሚኒስቴር መስሪያ ቤት እና ተጠሪ ተቋሙ በሆነው የኢትዮጵያ ብሔራዊ የባህል ማእከል የሚዘጋጅ ሀገራዊ ፌስቲቫል ነው። ፌስቲቫሉ የባህል እሴቶች እንዲለሙ፣ እንዲተዋወቁ፣ ኢኮኖሚያዊ

ፋይዳ እንዲኖራቸው ለማስቻል በዘርፍ ሀገራዊ ንቅናቄ ለመፍጠር የእደ ጥበብ ኢንዱስትሪው እንዲለማ፣ የባህል ልማቱ በየደረጃው ትኩረት እንዲያገኝ ንቅናቄ ለመፍጠር በሚያስችል መልኩ ተቀይሶ የሚከበር ሀገር አቀፍ ባህል ነው። ይህንን ዝግጅት ጎንደር በ2006 ዓ.ም በተሳካ ሁኔታ አስተናግጥሏል።

5ኛው ኢትዮጵያን በጎንደር የባህል ፌስቲቫል

ዘንድር ከጥር 7-9 2007 ዓ.ም ለ5ኛ ጊዜ የሚከበረው ኢትዮጵያን በጎንደር የባህል ፌስቲቫል ባህላዊ ጨዋታዎች፣ መብቃዎች፣ የጎዳና ላይ ትዕይንቶች እና በዘርፍ ልማት ላይ የሚያተኩሩ የፓናል ውይይቶች አካቷል።

የጎዳና ላይ ትዕይንት

ይህ የባህል ፌስቲቫል ከሚያካትታቸው ዝግጅቶች አንዱ የጎዳና ላይ የባህል ትዕይንቶች ናቸው። ይህ ትዕይንት

ከጎንደር ከተማ 13 ክፍለ ከተሞች የተወጣጡ 1300 ገደማ ትዕይንት አቅራቢዎች፣ ከሁሉም የገጠር ቀበሌዎች የተወጣጡ ባህላዊ ተባ ባህል አቅራቢዎች፣ ከ35 ጎምህርት ቤቶች የተወጣጡ ከ2000 ባላይ የጎዳና ላይ ትዕይንት አቅራቢዎች፣ ከ22 በላይ በከተማዋ የሚገኙ አማተር ክበባትና ማህበራት፣ 26 በሚደርሱ የውጪ ዜጎች የጎንደርኛ ጭፈራዎች፣ ያላነሱ አወቃቀሮች ያሉት የአዘጋጁ የጎንደር ከተማ ትዕይንት አቅራቢዎች ያደምቁታል።

አወደ ርዕይ

የዝግጅቱ አካል የሚሆነው አወደ ርዕይ ታዋቂዋ ፎቶግራፍ አይዳ ሙሉኅ 39 አፍሪካ ሀገራት ፎቶ ግራፎች ለዕይታ ይበቃሉ። ሉሲና አርዲ ቅሪት አካሎችም እንዲሁ ለአይታ ይበቃሉ። ከዚህ በተጨማሪ የባህል እሴቶች፣ የእደ ጥበብ ምርቶች፣ ከባህል ጋር የተቆራኙ የአካላትና ጥቃቅን አምራቾች ይሳፉበታል። አወደ ርዕይ በመንደሮች የተከፋፈለ ሲሆን

መንደሮቹም እንደሚይዙት የርዕይ ዓይነት ለተለያዩ አካባቢዎች መታሰቢያ ይሆኑ ዘንድ ተሰይመዋል።

አወደ ጥናት

ለላው የዝግጅቱ አካል አወደ ጥናት ሲሆን እደ ጥበብ ኢንዱስትሪ፣ ኪነ ጥበብና ኢንቨስትመንት ላይ ያተኮሩ የመነሻ ጥናት ጽሑፎች ቀርበው ውይይት ያደረግባቸዋል።

በመሆኑም የከተማው ነዋሪ እንደወትሮው ሁሉ ለበዓሉ ዝግጅት እንዲያደርግ ጥሪ እያቀረብን፣ በዓሉ ኢኮኖሚያዊ ተጠቃሚነታችንን የምናረጋግጥበት፣ ለመልካም ገጽታ ግንባታችን የራሱን ድርሻ የሚወጣበት እንዲሆን ጥሪ እናቀርባለን።

በጎንደር ከተማ አስተዳደር ባህልና ተራዝም መምሪያ ሀገር አቀፍ የባህል ሳምንት ፌስቲቫልን ምክንያት በማድረግ የተሳካ

ዕጽብ የገና ስጦታ . . .

ቀንድና በአጠቃላይ በአፍሪካና በመላው ዓለም ሰላማዊ የሆነ ግንኙነት እንዲሰፍን ያላቸው ሚና ምንድን ነው በሚል የተደረገ ኮንፈረንስ ትዝ አለኝ። እነዚህ ከኢ.ጋ.ድ አባላት አገራት የተወጣጡ የሃይማኖት አባቶችና መሪዎች “IGAD Countries Religions Leaders Consultation on the Welfare of the Region” በሚል መሪ ቃል የተካሄደ አገጉራዊ ኮንፈረንስ ነበር።

በዚህ በኬንያ ናይሮቢ በተደረገው ጉባዔ ላይ በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤን የመላው አፍሪካ ሊቀ ጳጳስ የጎነት ብፁዕ አበነ ያዕቆብ፣ “Peace and the Human Race” በሚል ርዕይ ለጉባዔው ያቀረቡትን የጥናት ወረቀት ለማንበብ ዕድሉን አግኝቼ ነበር።

ብፁዕነታቸው በዚህ የጥናት ወረቀታቸው፡- “... ቤተ ክርስቲያን በዚህ ምድር ላይ ዋንኛ ተልዕኮዋ የሁላም አለቃ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን መስበክ፣ በሰላም ማጣት፣ በግጭት፣ በጦርነት በምትታመሰው ምድር፣ በኹከትና በሽብር ሥጋት ለሚናጠው ዓለማችን ሰላምና ፍቅር የሞላበትን ቅዱስ ወንጌል፣ የምስራቹን ቃል ለሰው ልጆች ሹሉ ማዳረስ...” እንደሆነ ይኸው የጥናት ወረቀታቸው ያትታል።

በተጨማሪም “...የኢትዮጵያ ቤተ

ክርስቲያን በቀደመው ታሪኳ በሰው ልጆች ሹሉ መካከል ሰላምና ፍቅር የተሞላ ግንኙነት እንዲኖር ያስተማረችና፣ ሌላው ቀርቶ በሃይማኖት የማይመስሏትን ከመካከለኛው ምሥራቅ በሃይማኖት ጠብ ምክንያት የተሰደዱ የነቢዩ መሐመድ ተከታዮችን ያለ ምንም ልዩነት በሰላም ተቀብላ ያስተናገደች፣ የወንጌልን እውነት የሆነውን ሰላምን፣ ፍቅርን በቃልም በተግባርም የሰበከች ቤተ ክርስቲያን መሆኗን።” ይኸው የብፁዕነታቸው የጥናት ወረቀት ይጠቁማል።

ምንም እንኳን ይህ የደመቀና ግዙፍ ታሪክ ያላት፣ በሰው ልጆች ሹሉ መካከል ሰላምን የሰበከች ቤተ ክርስቲያን ዛሬ ያለችበት እውነታው አሳዛኛና ተገቢ ሲሆንም። “በሰላም ማሰሪያ የመንፈስ አንድነትን ለመጠበቅ ትገግ።” ተብሎ በወንጌል ቅዱስ ቃል የተጻፈላቸው አባቶቻችን እርስ በርሳቸው ተከፋፍለውና ተለያይተው እንኳን ለዓለም ቀርቶ ለራሳቸው የሚሆን ሁላም ጠፍቷቸው የመንግሥታትንና የፖለቲከኞችን ደጅ የሚጠኑ ወደመሆን የመሸጋገራቸው ነገር ልብን የሚሰበር መሆኑ ሳይዘነጋ።

በሰው ልጆች መካከል ሁላም እንዲሰፍን ታላቅ ሚና ያላቸው ሃይማኖቶች፣ ስለ ሰላም፣ ዕርቅና ፍቅር ማስተማር ኃላፊነት

ያለባቸው የሃይማኖት አባቶችና መሪዎች በተቃራኒው የጠብ፣ የግጭትና የጦርነት መንግሥት ሲሆኑ በታሪክ ደጋግመን አይተናል፣ በቁጭትም ታገበናል። በመሠረቱ ግን የክርስትና የሃይማኖት ሐዋርያና ሊቀ ካህናት የሆነው ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጸሕፍት እንደተጻፈው፡- “ድንቅ፣ መካር፣ ኃይል አምላክ፣ የዘላለም አምላክ፣ አባትና የሰላም አለቃ ነው።”

ስለሆነም የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች የሆኑ ሹሉ የሁላም አብሳሪዎችና የምስራች ቃል ሰባኪዎች ናቸው። የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ሌሊት መላእክትና የሰማይ ሰራዊት ከአረኞች ጋር በአንድነት ሆነው፡- “ሰላም በምድር ይሁን ለሰው ልጆችም በጎ ፈቃድ!” የሚለውን የምስራች በዜማ እንዳወጁ ሹሉ፣ በክርስቶስ ኢየሱስ ልደት በዓልም በክርስቲያኖች ሹሉ ዘንድ ይኸው በኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆን ያገኘው ታላቅ፣ ፍጹምና ዘላለማዊ ሰላም ነው ሊነገር፣ ሊወራ፣ ሊዜም የሚገባው። ለክርስትና እምነት ተከታዮች በሙሉ ሰላምና ፍቅር የተሞላ የልደት በዓል እንዲሆን በመመኘት ልሰናበት።

ወሳም! ሻሎም! ■

የሚድሮክ ኢትዮጵያ ቴክኖሎጂ ግሩፕ
 ኩባንያዎች አመራር አባላትና ሠራተኞች
 ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ የክርስትና
 እምነት ተከታዮች
 እንኳን ለልደት በዓል በሰላም አደረሳችሁ
 በማለት መልካም ምኞታችንን
 እንገልጻለን።

መልካም የገና በዓል!
ጳጉሜ ዓ.ም.

www.midroc-ethiotechgroup.com

ጌዲዮን ዘላለም በአሜሪካን እግር ኳስ አብዮት ውስጥ

በቅንጃት ተሾመ

ተሰጥኦ አዳኝ አርሴን ቬንገር የወደፊት የአመራትስ ንጉስ እንደሚሆን የመሰከሩለት ጌዲዮን ዘላለም ለሶስት ሀገሮች ብሔራዊ ቡድን የመጫወት ምርጫዎች ነበሩት። ተወልዶ እስከ ዘጠኝ አመቱ ላይገባት ለጀርመን ወይም ለወላጆቹ ሀገር ለኢትዮጵያ፣ አሊያም ደግሞ ከዘጠኝ አመቱ እስከ 16 አመቱ ድረስ ለኖረባት አሜሪካ የመጫወት እድሎች ነበሩት። የተጫዋቹን የእግር ኳስ ተሰጥኦ በማለዳ የተረዱት አሜሪካና ጀርመን ግን በተለየ ሁኔታ የግላቸው ለማድረግ እርስ በእርስ ሲጮኩኩ ቆይተዋል።

ኢትዮጵያ ግን ለ2013 የአፍሪካ ዋንጫ ካላገኘች በኋላ ለ2014 አለም ዋንጫ ማግሪያ የመጨረሻው ምዕራፍ ስትደርስ ነበር ጌዲዮንን ያወቀችው። እርሱም ኢትዮጵያ ከናይጄሪያ ስትጫወት በኢትዮጵያ ቡድንን ሙሉ ጨዋታ መከታተሉንና መልካም እድል መመኘቱን በፊት ቡክ ገጽ መግለጹ ለዋልያዎቹ የመጫወት ፍላጎቱን የጠቆመ መሰለ። እናም ብዙ ኢትዮጵያውያን ለዋልያዎቹ እንዲጫወት መመኘትና መግለጻቸውን ቀጠሉ። ከስፖርት አፍሪካው ህዝብ በተጨማሪ የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዶክተር ቴዎድሮስ አድኻኖም ሳይቀሩ ጌዲዮን ለኢትዮጵያ እንዲጫወት አስፈላጊውን ድጋፍ እንደሚሰጡ በመግለጽ በይፋ ጠይቀውታል።

የወቅቱ የዋልያዎቹ አሰልጣኝ ሰውነት ቢሻውም “ዘላለምን ለምን ለኢትዮጵያ እንዲጫወት አይጠራም?” ተብለው በጋራጠኞች ተጠየቁ። አርሳቸውም እንዲህ ሲሉ ነበር የመለሱት። “አሁን ለጊዜው ቡድኔ ውስጥ ከአርሴን የሚያንስ ተጫዋች የለም። ነገር ግን እርሱ ጥያቄ ካቀረበና ለቡድኑ የሚመጥን አቋም ካሳየ አይተነው ልንመርጠው እንችላለን”

አርሴን ቬንገር ‘የሴክስ ፋብሪካ ምትክ’ ሲሉ ያወደሱትን ባለተሰጥኦ ታዳጊ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን መለያ ለማየት ለፈለገ የስፖርት አፍሪካ የዋልያዎቹ አሰልጣኝ ምላሽ አስገራሚ ነበር። በዋልያዎቹ ቡድን ውስጥ ለጠፋው ፈጣሪ (Creative) ተጫዋች ጌዲዮን ትክክለኛ መፍትሔ እንደሚሆን ያሰቡ ደጋፊዎችንም ያሳዘነ ነበር። ወላጅ አባቱ ኢትዮጵያ ሲመጡ “እኔ ለኢትዮጵያ ቢጫወት ነው ደስ የሚለኝ። ምርጫው ግን የእርሱ ነው” ሲሉ የሰጡት አስተያየት ግን ለዋልያዎቹ ደጋፊዎች ተስፋ የሚሰጥ ነበር።

ጌዲዮን ለኢትዮጵያ እንዲጫወት በይፋ የጠየቀውም ሆነ የተወተው አካል አልነበረም። እርሱም የሚሻለውን እየፈተነ ቆይቶ በመጨረሻ ላይ ወሰነ፤ አሜሪካንንም መረጠ። በዚህ ሳምንት መጀመሪያ ላይም ያቀረበው የአሜሪካን ዜግነት ጥያቄ ጉዳይ ዜና በስፋት ተሰራጭቷል። ይህን ተከትሎም ጌዲዮን የአሜሪካን እግር ኳስ አብዮት አቀጣጣይ መሆኑ እየተወራሰተ ነው። በርካታ አሜሪካውያንም ደስታቸውን በማህበራዊ ድረ ገጾች ላይ ገልጸዋል።

ከኢትዮጵያውያን ወላጆቹ ጀርመን የተወለደው ጌዲዮን ለአሜሪካን ለመጫወት መወሰኑን ለመጀመሪያ ጊዜ ይፋ ያደረገው የዋሽንግተን ፖስት ጋዜጣ ስፖርት ጸሐፊ ስቲቭን ጎፍ በትዊተር ገጹ ላይ በ15 ሰዓታት ውስጥ ብቻ 816 ምላሾች ከአሜሪካውያን የደረሱት ሲሆን፣ 518 የሚሆኑት ደግሞ ደስተኛ መሆናቸውን የሚገልጹ ነበሩ። ይህ ፈጣን የሆነ ምላሽ ከብዙ አሜሪካውያን የሚጠበቅ እንደነበር የጎል ስፖርት ጸሀፊው ማይክ ደክሪስ ገልጿል። ይሁንና አሜሪካን እንደ እርሱ ላለ ባለተሰጥኦ ተጨዋቾችን የማሳደግ ባህሪ እንደሌላት በመጥቀስ የአርሴን አማካይ እንደ ከዚህ በፊቶቹ ፍሬዲ አዳ እና ጁሊያን ግሪን በአጭሩ ሊጠፋ ይችላል ሲል ስጋቱን ገልጿል።

ጌዲዮን በዘጠኝ አመቱ ከጀርመን ወደ ሜሪላንድ በመምጣት በአልኔይ ሬንጀርስ

የእግር ኳስ ማሰልጠኛ ውስጥ ያሰለጠኑት ማት ፒልኪንግተን ግን ጌዲዮን አሜሪካንን መምረጡ እንዳላስገረማቸውና ትክክል እንደሆነ ተናግረዋል።

“እርሱ በእኛ በአሜሪካውያን ስልጠና ነው ያደገው። በአሜሪካን የወጣቶች እግር ኳስ ስልጠና ነው ጎልቶ መውጣት የቻለው። በአሜሪካን ለእድገቱ መሰረት የሆኑ አመታትን አሳልፏል። ገና ከ9 አመቱ ጀምሮ እስከ 16 አመቱ ድረስ በመኖር በአሜሪካውያን ባህል አድጓል። ጥሩ ግንኙነትንም ፈጥሯል። ወደ እንግሊዝ ከሄደ በኋላም ተመሳሳይ በመምጣት ጓደኞቹንና የክለብ አጋሮቹን ይጠይቃል” በማለት ተጫዋቹ ትክክለኛ ምርጫ መምረጡን ተናግረዋል።

ወደ ማሰልጠኛ ማዕከላቸው ሲመጣ ጌዲዮን ከሌሎች የእድሜ አኩሪዎች በተለየ ሁኔታ ሰውነቱ በጣም ቀጫጫና ትንሽ እንደነበረ የሚያስታውሱት የቀድሞ አሰልጣኝ ፒልኪንግተን፣ ኳስን የመረዳት ግንዛቤውና ተሰጥኦው ግን በተክለሰውነት ከሚበልጡት ተጫዋቾች የበለጠ እንደነበር መስክረዋል። “የእርሱ እግር ኳስን የመረዳት ልዩ ጥበብ፣ እይታውና ፈጣሪነቱ ጎልቶ እንዲታይ አድርጎታል” ብለዋል።

“ገና ከልጅነት እድሜው ጀምሮም ቢሆን ጌዲዮን ከኳስ ጋር ጥሩ እንቅስቃሴ ነው የሚያደርገው። ኳስ ፈጽሞ የሚጠቅ አይመስልም። ሲያቀብልም ፍጹም አስቦና እንዳይበላሽበት ተጠንቅቆ ነው። እርሱ ላይ ያየሁት ተሰጥኦ ብዙዎች ዘንድ የሌለና ከስንት አንድ ተጫዋቾች የሚታደሱት ነው” ሲሉም

አጥላሽተውታል።

ከአራት ወራት በፊት ስለጌዲዮን ዘላለም አስተያየታቸውን የሰጡት የአርሴን አሰልጣኝ አርሴን ቬንገር አሁን 17 ዓመት የሆነው ታዳጊ ተጫዋቾቹው በጥቂት አመታት ውስጥ ታላቅ የእግር ኳስ ደረጃ ላይ እንደሚደርስ እምነታቸውን ገልጸው ነበር።

በእንግሊዝ ንጋሚየር ሲግ ጌዲዮን እስከሆነ ተሰልፎ ባያውቅም በቅርቡ ግን አርሴን በቻምፒዮንስ ሲግ ጋላታሳራይን 4ሳ1 ተቀይሮ ገብቶ በመጫወት ያሳየው ብቃት አድናቆትን አስገኝቶለታል። ለመጀመሪያ ጊዜ ለአርሴን ላይ የተሰለፈው ክለብ በኤፍ ኤ ዋንጫ ከኮቪንተሪ ጋር በነበረው ጨዋታ እንደነበር ይታወቃል። በወቅቱ የ16 አመት ታዳጊ የነበረው ጌዲዮን አርሴን ቬንገር አርሴንን ማሰልጠን ከጀመሩ በኋላ የተወለደና ለክለቡ የተሰለፈ የመጀመሪያው ተጫዋች ሆኖ ተመዘግቧል።

በአምራትነት ክለብ የስፔንዊውን ሴክስ ፋብሪካን 4 ቁጥር በመለያ ልብስ የተሰጠው ጌዲዮን ዘላለም፣ በአሜሪካን ብሔራዊ ቡድን ውስጥ ተስፋ ከሚጣልባቸው ወጣት ተጫዋቾች አንደኛው ሆኑ እየተወደሰ ነው። ከኢትዮጵያውያን ወላጆቹ ጀርመን ተወልዶ እስከ 9 አመቱ ያደገ ሲሆን፣ ለአሜሪካን ዋናው ብሔራዊ ቡድን ተሰልፎ ካልተጫወተ አሁንም ለኢትዮጵያም ሆነ ለጀርመን ብሔራዊ ቡድን የመጫወት ምርጫ አለው። ይሁንና አስቀድሞ የዜግነት ጥያቄ ላቀረበባት አሜሪካን መጫወቱ አይቀራ መሆኑን መናገር ይቻላል። ■

ፈረንሳዊው አሰልጣኝ ስለጌዲዮን ልዩ ተሰጥኦ ጨምረው ሲያስረዱ “እርሱ ኳስን አመቻችቶ ከማቀበል ጀምሮ፣ ጥሩ እይታ ያለውና ፈጣሪ (Creative) የሆነ ተጫዋች ነው። ይህንን ክህሎቱን ማሰደግና የክብር ብቃቱን ማሳደግ ከቻለ እጅግ በጣም አስፈላጊ ተጫዋች መሆን ይችላል”

ጌዲዮን በአልኔይ ሬንጀርስ እግር ኳስን ሲጀምር አማካይ ተጫዋች በመሆን እንደነበር የሚያስታውሱት አሰልጣኝ ፒልኪንግተን ወደ ማጥቃቱ ያመዘነ አማካይ እንደነበር ሰጡን ለሶከር አሜሪካ በሰጡት ማብራሪያ አስረድተዋል።

“ቡድናችን በሶስት አማካዮች ነበር የምንጫወተው። እርሱም ሁልጊዜ ወደ ፊት ጠልቆ የሚጫወት አማካይ መሆንን ነበር የሚመርጠው። በማጥቃት ላይ ያመዘነ አማካይ ነበር። ነገር ግን አንዳንድም ወደ ኋላ በመመለስ ኳስን መስርቶ መጫወትን ይችላል። ለቡድን ጨዋታ እርሱ በጣም አስገራሚ የሆነ ችሎታን የታደለ ነው” ብለዋል።

“አሜሪካን በብራዚሉ የ2014 የአለም ዋንጫ ላይ የተመለከተ እግር ኳስ አፍሪካ ጌዲዮን ዘላለምን የመሰለ ተጫዋች እንደሌላት ይረዳል” የሚለው ሌላው የሶከር አሜሪካ ጸሀፊ ማይክ ዎይታላ፣ የአሜሪካን ብሔራዊ ቡድን አሰልጣኝ ጀርመንዊው የርገን ክሊንስማን ቡድኑን የተማላ ለማድረግ የሚችልበት ጊዜ ላይ መድረሱን ይገልጻል። “አሜሪካን እንደ ጌዲዮን ያለ የላቀ የእግር ኳስ ክህሎት ያለው ተጫዋች ካገኘ የጀመረቸውን የለውጥ አብዮት ማቀጣጠል እንደምትችል ከወዲሁ መናገር ይቻላል” በማለትም ሀሳቡን ገልጿል።

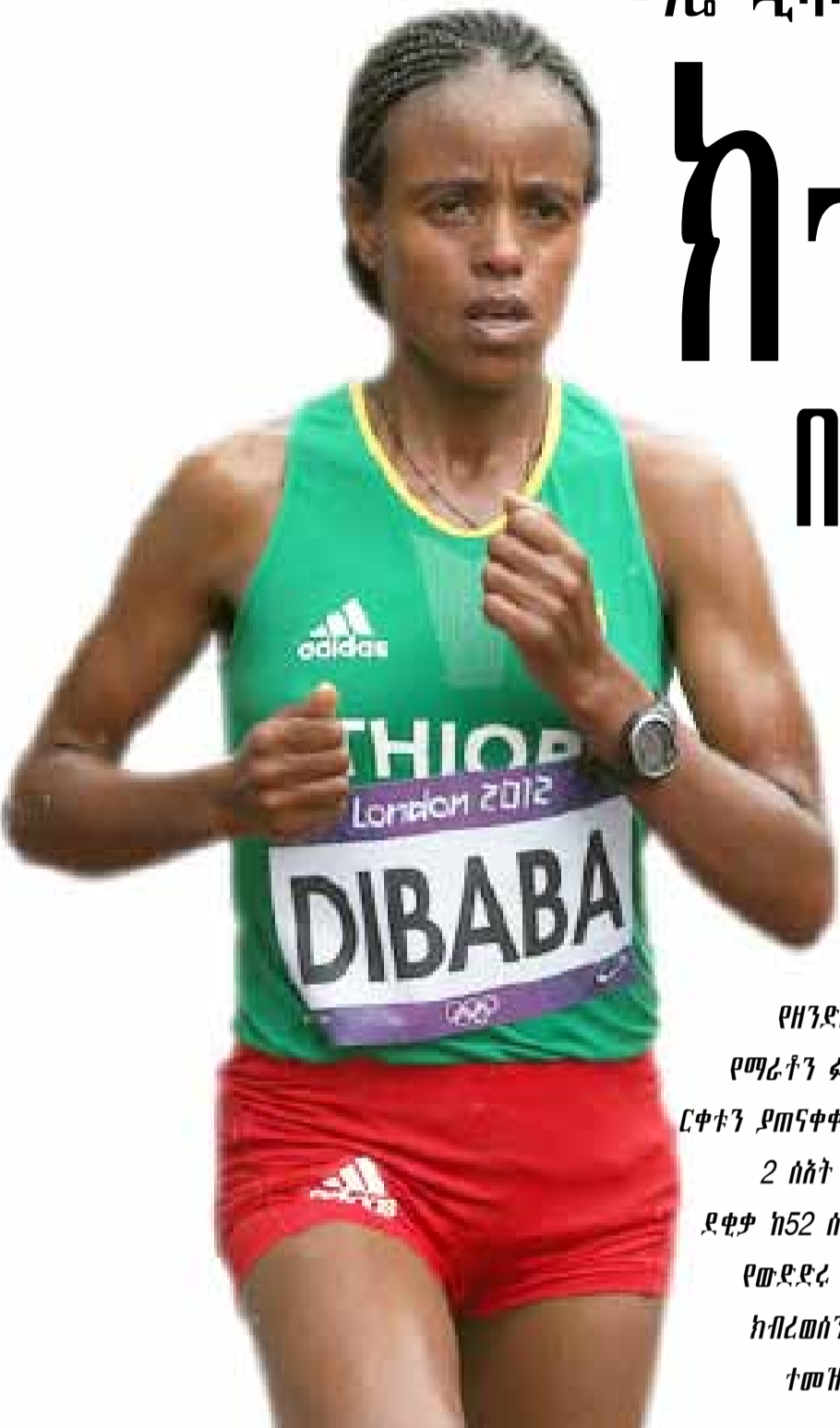
በእንግሊዝ ፕሪሚየር ሊግ ጌዲዮን እስከአሁን ተሰልፎ ባያውቅም በቅርቡ ግን አርሴን በቻምፒዮንስ ሲግ ጋላታሳራይን 4ሳ1 በአሽከፊበት ጨዋታ ተቀይሮ ገብቶ በመጫወት ያሳየው ብቃት አድናቆትን አስገኝቶለታል። ለመጀመሪያ ጊዜ ለአርሴን ላይ የተሰለፈው ክለብ በኤፍ ኤ ዋንጫ ከኮቪንተሪ ጋር በነበረው ጨዋታ እንደነበር ይታወቃል። በወቅቱ የ16 አመት ታዳጊ የነበረው ጌዲዮን አርሴን ቬንገር አርሴንን ማሰልጠን ከጀመሩ በኋላ የተወለደና ለክለቡ የተሰለፈ የመጀመሪያው ተጫዋች ሆኖ ተመዘግቧል።

በአምራትነት ክለብ የስፔንዊውን ሴክስ ፋብሪካን 4 ቁጥር በመለያ ልብስ የተሰጠው ጌዲዮን ዘላለም፣ በአሜሪካን ብሔራዊ ቡድን ውስጥ ተስፋ ከሚጣልባቸው ወጣት ተጫዋቾች አንደኛው ሆኑ እየተወደሰ ነው። ከኢትዮጵያውያን ወላጆቹ ጀርመን ተወልዶ እስከ 9 አመቱ ያደገ ሲሆን፣ ለአሜሪካን ዋናው ብሔራዊ ቡድን ተሰልፎ ካልተጫወተ አሁንም ለኢትዮጵያም ሆነ ለጀርመን ብሔራዊ ቡድን የመጫወት ምርጫ አለው። ይሁንና አስቀድሞ የዜግነት ጥያቄ ላቀረበባት አሜሪካን መጫወቱ አይቀራ መሆኑን መናገር ይቻላል። ■

ማሬ ዲባባ በቻይና ዜያሜን ማራቶን

ክብረወሰን በመስበር አሸነፈች

የዘንድሮውን ማራቶን ፉክክር ርቀቱን ያጠናቀቅበት 2 ሰአት 19 ደቂቃ 52 ሰከንድ የውድድር አዲስ ክብረወሰን ሆኖ ተመዘግቧል

ኢትዮጵያዊቷ አትሌት ማሬ ዲባባ በቻይና በተካሄደው የገርያሜን ኢንተርናሽናል የማራቶን ውድድር አዲስ ክብረወሰን በማስመዘገብ ጭምር አሸንፋለች። በወንዶች ጥላሁን ረጋሳ ኬንያዊውም ሞሰስ ተክትሎ በመግባት ሁለተኛ ሆኗል።

የገርያሜን ኢንተርናሽናል የማራቶን ውድድር ቅዳሜ እለት የተካሄደ ሲሆን፣ በሴቶች የአምናዋ አሸናፊ ማሬ ዲባባ የውድድሩን አዲስ ክብረወሰን በመስበር አሸንፋለች። ባለፈው አመት ውድድሩን 2 ሰአት 19 ደቂቃ 52 ሰከንድ የውድድሩን አዲስ ክብረወሰን በማሻሻል ጭምር አሸንፋለች። የነበረችው ማሬ፣ ዘንድሮም ተመሳሳይ ድልን መድገም ችላለች። የዘንድሮውን የማራቶን ፉክክር ርቀቱን ያጠናቀቅበት 2 ሰአት 19 ደቂቃ 52 ሰከንድ የውድድሩ አዲስ ክብረወሰን ሆኖ ተመዘግቧል። ይህም የግሏ የማራቶን ምርጫ ስለት ሆኖላታል። ማሬ ዲባባን በመከተል ሁለተኛ ሆኖ ውድድሩን ያጠናቀቅው ሌላዋ ኢትዮጵያዊት አሹ ቃሲም ናት።

በወንዶች መካከል በተካሄደው ፉክክር ደግሞ አትሌት ጥላሁን ረጋሳ ከኬንያዊው ሞሰስ ሞሶፕ ጋር ጠንካራ ፉክክር በማድረግ እስከመጨረሻው ሜትር ድረስ ለማሸነፍ ትግል አድርጓል። ይሁንና በመጨረሻዎቹ ሜትሮች በሞሰስ ተቀድሞ ሁለተኛ ሆኖ መግባቱን ሻርገዎ ዘግቧል። ሞሰስ ርቀቱን 2 ሰአት 19 ደቂቃ 52 ሰከንድ በመግባት ያሸነፈበት ስለት የውድድሩ አዲስ ክብረወሰን ሆኖ ተመዘግቧል። ጥላሁን ከኬንያዊው አትሌት 27 ሰከንዶች ብቻ ዘግይቶ ሁለተኛ ደረጃን መያዙ እንዳስቆጠውም ከውድድሩ በኋላ በሰጠው አስተያየት ተናግሯል።

የዝውውር ወራዎች

• ፍራንክ ላምፓርድ በማንቸስተር ሲቲ ለሌላ ተጨማሪ ዓመት የሚያቆየውን አዲስ ስምምነት ተቀብሏል። ተጨማሪ በኢትዮጵያ ስታዲየም ለአንድ አመት በውስት ለመጫወት ፈርሞ የነበረ ቢሆንም አሰልጣኝ ማኑኤል ፔሊግራኒ እንግሊዘኛው አማካይ የላቀ ብቃት በማሳየቱ ተጨማሪ አንድ አመት እንዲቆይ ፈልገዋል።

• በማንቸስተር ዩናይትድስ ሊብርፑል የሚፈለገው የስዋንሲ ሲቲው ዊልፍሬድ ቦኒ በአሰልጣኝ ጆዜ ሞውሪንግ አይን ውስጥ ገብቷል። ሞውሪንግ ለአጥቂው የተጠየቁትን 30 ሚሊዮን ፓውንድ በመክፈል ወደ ቼልሲ ለማምጣት መወሰናቸውን ስታር ስፖርት ዘግቧል።

• አሪዮን ሮቦን ከማንቸስተር ዩናይትድስ የቀረበለትን የዝውውር ጥያቄ ውድቅ እንዲያደርግ አለቡ ባዮሙኒክ አዲስ የውል ስምምነት አቅርቦታል። የቀድሞ የቼልሲ ኮከብ ተጫዋች ሆላንዳዊው ሮቦን ወደ ኦልቲ-ሬፎርድ እንዳይጓዝ በሳምንት ከሚያገኘው 180ሺ ፓውንድ ሳምንታዊ ደግሞ በተጨማሪ ዳንስ ባለ ገንዘብ ውሉን እንዲያራዝም ተጠይቋል።

• የተከላካይ መስመራቸውን ማጠናከር የሚፈልጉት የማንቸስተር ዩናይትድስ አሰልጣኝ ሉዊስ ቫን ኻል ከጀርመኖቹ ቦርሲያ ዶርትሙንድና ቫልክ ተጫዋቾች ለማስፈረም ድርድር ጀምረዋል። ከዶርትሙንድ ማት ሀመልስን፣ ከቫልክ ደግሞ ቤኔዲክት ሀውደስን ለመግዛት መቃረባቸውን ሰንደዴ ኤክስፕረስ ዘግቧል።

• ወደ ኦልድትራፎርድ በውስት ከመጣ በኋላ ምንም ያልፈየደው ኮሎምቢያዊው አጥቂ ፋልካኦ ወደ ጣይ ጆቪንትስ ሊያቀና እንደሚችል ተገምቷል። ጆቪንትስ የ28 አመቱ አጥቂ የኦልድትራፎርድ የውስት ቆይታው ሲጠናቀቅ ለማስፈረም እንደሚፈልግ ሰንደዴ ሚረር ጽፏል።

• ቶተንሀም ሆትስተር የፒኤስጂ አማካይ ተጫዋቾችን አድሪየን ራቢዮትን በውስት ለማስፈረም ከጫፍ ደርሷል። በፈረንሳይ ክሰብ በቆሚ አሰላፍ ውስጥ መግባት እድል ያላገኘው የ19 አመቱ ራቢዮት በቶተንሀም ለስድስት ወራት ብቻ በውስት የሚጫወት መሆኑንም የጣሊያኑ ዴሎ ስፖርት አስታውቋል።

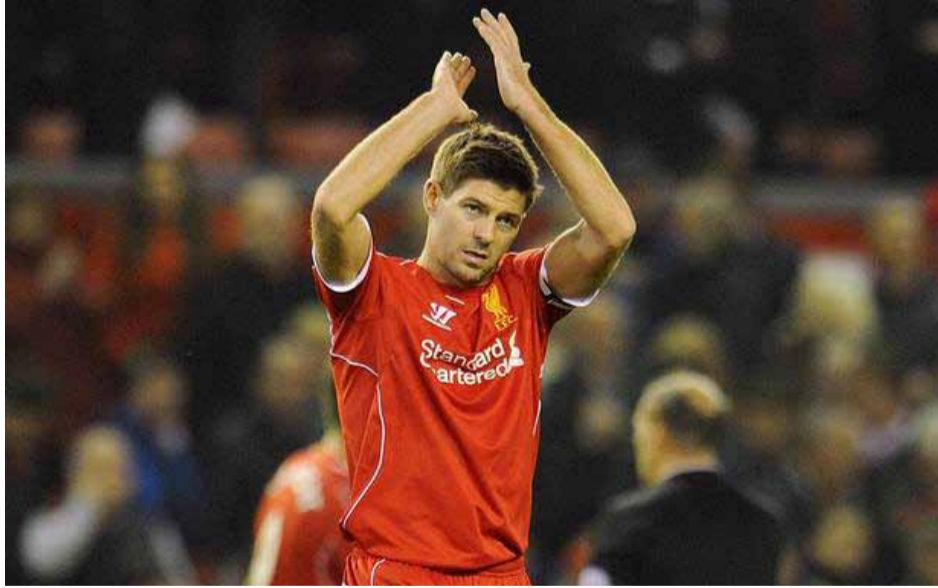
• ቶሎታ ሳያንሰው በባህሪ አስቸጋሪ የሆነው የፊውካስል ዩናይትድ አጥቂ ሀቱም ቤርናፋ ከክሰብ ጋር ያለው ኮንትራት ተጠናቋል። በቀጣይም ወደ ፈረንሳይ ተመልሶ ሊሄድ እንደሚችል የተገመተ ሲሆን፣ ለፊኤ ክሰብ ለመጫወት መስማማቱን ሰንደዴ ኤክስፕረስ ጽፏል።

የሱቲቭን ጄራርድ የሊቫርፑል ስንብት

ሱቲቭን ጄራርድ ከሊቫርፑል ውጪ በሌላ መለያ ልብስ የማይታሰብና በአንፈልድ ጫማውን እንደሚሰቅል የታመነበት ነበር። የሊቫርፑል ምልክት ተደርጎ የሚቆጠረው እንግሊዘኛው አማካይ ሱቲቭን ጄራርድ አንፈልድ የመልቀቁ ዜና እውነት ሆኗል። ይህም ብዙ የክለቡን ተጫዋቾችና ደጋፊዎች ያስደነገጠ ሆኗል። አርሱም ያልጠበቀውን ውሳኔ ለመወሰን መገደዱን ገልጾ ምክንያቱን አስረድቷል።

የ34 ዓመቱ እንግሊዘኛ አማካይ ጄራርድ ከልጅነት እድሜው ጀምሮ የቆየበትን ክለብ ለመልቀቅ የተገደደበት ዋነኛ ምክንያት በቡድኑ ውስጥ በቃሚነት የመሰለፍ እድል እንደማይኖረው ሲረዳ መሆኑን አስታውቋል። ይህንንም የተገነዘበው ከአሰልጣኙ ብሬንዳን ሮጀርስ ጋር በአደረገው ውይይት መሆኑን ገልጿል።

“አሰልጣኙ ጋር በነበረን ውይይት ለቡድኑ ውጤታማነት ሲል የእኔን በቋሚነት የመጫወት ሁኔታ ውስን እንደሚሆን ነው የነገረኝ። ይህን ቅጽበት በህይወቴ ከማልረጋቸው መካከል አንዱ ሆኖ ተቀርጿል። ነገር ግን የአሰልጣኙ ውሳኔ ለሁሉም ወገን ትክክል እንደሆነ ነው የተገነዘብኩት። ይሁንና ለረጅም አመት በቋሚ አሰላፍ ውስጥ ለቆየ ተጫዋች እንዲህ ያለ ውሳኔ ላይ የሚያስደርስ ውይይትን ከአሰልጣኝ ጋር ማድረግ በጣም አስቸጋሪ ነው” የዘንድሮው የውድድር አመት እስኪጠናቀቅ ድረስ በሊቫርፑል እንደሚቆይ

ያስታወቀው ጄራርድ እስከ መጨረሻው ጨዋታ ድረስ በቋሚ አሰላፍ ውስጥም ይሁን በተጠባባቂነት ቢመደብ ለክለቡ ውጤታማነት የሚችለውን ሁሉ ከመስጠት እንደማይቆጠብ ተናግሯል። ሊቫርፑልን መልቀቁን ተከትሎ ከክለቡ ተጫዋቾች፣ አሰልጣኞችና ደጋፊዎች እየደረሰው ያለው የአድናቆትና የማበረታቻ መልዕክቶች እጅግ ስሜቱን እንደነኩት የገለጸው የቀድሞ የእንግሊዝ ብሔራዊ ቡድን አምባል ጄራርድ

“በጣም ጠንካራ መሆንና ቀሪዎቼን ወራት በጥሩ ብቃት ለመጫወት መጣር ይኖርብኛል” ብሏል። የሱቲቭን ጄራርድ ቀጣይ ማረፊው ወደ አሜሪካን ሜጀር ሶክር ሊግ እንደሚሆን የእንግሊዝና አሜሪካን ጋዜጦች በስፋት ዘግበዋል። በተለይም ደግሞ ሎስ አንጀለስ ጋላክሲ ተጫዋቾች ለማስፈረም ስምምነት ላይ መድረሱን ነው የጠቆሙት።

